

TALOUSARVIO 2024

TALO USSUUNNITELMA 2024-2026

Pormestarin esitys 27.10.2023

PIRKKALA

Pirkkala varautuu ja valmistautuu tulevaisuuteen

Vuosi 2024 on tulevaisuuteen varautumisen vuosi. Investoinnit jatkuvat merkittävinä ja näin varmistamme sen, että Pirkkala pysyy vireänä ja elinvoimaisena myös tulevaisuudessa. Vuonna 2023 hyvinvointialueet aloittivat toimintansa, ja yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa jatkuu edelleen tiiviinä, jotta kunnan palvelut pysyisivät jatkossakin hyvässä kunnossa.

Tulevaisuuden talouden näkymät ovat utuiset. Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset näkyvät edelleen taloudessa niin energiakustannusten kuin korkotasojenkin nousuna. Valtakunnallinen epävarmuus rakentamisessa vaikuttaa myös Pirkkalassa tonttien myyntiin. Kaavoituksen myötä tulee helpotusta tonttien saatavuuteen, mikä osaltaan parantaa asemiamme tonttimarkkinoilla. Verotulojen kertymän ennustetaan kääntyvän ensi vuonna laskuun, kuitenkin ennustamme tilikauden tuloksen nousevan maltillisesti ylijäämäiseksi.

Vuoden 2024 keskeisenä teemana on raitiotien toteutussuunnitelma, jota tehdään yhdessä Tampereen Raitiotie Oy:n ja Tampereen kaupungin sekä 18.9.2023 valitun allianssin suunnittelijoiden ja rakentajien kanssa. Tampereen Ratikan Pirkkala-Linnainmaa allianssi aloitti työnsä lokakuun alussa, ja tavoitteena on kehitysvaiheen valmistuminen syyskuun 2024 loppuun mennessä. Kehitysvaihe tuottaa tarvittavan aineiston rakentamispäätöksen tueksi. Raitiotien rakentamispäätöksellä tulee olemaan erittäin merkittävä vaikutus Pirkkalan tulevaisuudelle. Ratikan rakentaminen mahdollistaa kunnan voimakkaan kehittymisen ja vetovoimaisuuden säilymisen korkealla tasolla.

Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin kehittämällä liikuntapaikkoja. Vapaa-aikakeskuksen laajennus valmistuu vuoden 2024 aikana. Lisäksi Loukonlahden liikuntapuiston suunnitteluhanke käynnistetään ja uimahallin hankesuunnittelu aloitetaan. Myös Pirkkala-kampus valmistuu vuoden aikana vaiheittain käyttöön otettavaksi.

Varmistamme kunnan pitkän tähtäimen kehitys- ja kasvutavoitteet kehätien eteläpuolisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä. Kuntastrategian mukaista keskustan kehittämistä toteutamme torikorttelin asemakaavamuutoksella, joka on tarkoitus hyväksyä vuoden 2024 aikana.

Edessä on jälleen yksi mielenkiintoinen vuosi. Kehittämällä kuntaamme yhteistyönä mahdollistamme viiden tähden Pirkkalan elinvoimaisuuden, pito- ja vetovoiman.

Marko Jarva
pormestari

Si s ä l l y s

Talousarvion ja taloussuunnitelman yleiset lähtökohdat	3
Taloussuunnittelun säännökset kuntalaissa	3
Yleinen taloudellinen tilanne	3
Kuntien toimintaympäristö ja kuntatalouden näkymät	5
Pirkkalan kunnan talouden lähtökohdat ja toimintaympäristö	5
Kuntastrategia	13
Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma	22
Konsernin tavoitteet	23
Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024–2026	24
Talousarvion sitovuus ja seuranta	24
Tilivelvollisuus	25
Talousarvion tulojen ja menojen muodostuminen	26
Talous toimielimittäin ja tulosalueittain	31
Tuloslaskelma	74
Investoinnit	76
Rahoituslaskelma	85
Vesihuoltolaitos	87
Liitteet	91

Talousarvio on ja taloussuunnitelman yleiset lähtökohdat

Taloussuunnitelun säännökset kunnalla

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouden suhdannenäkymiä vuosille 2024–2026 varjostaa Venäjän Ukrainassa käymä hyökkäyssota. Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan pysyvän valtionvarainministeriön syyskuun ennusteen mukaan vuonna 2023 edeltävän vuoden tasolla.

Venäjän hyökkäyssodan rinnalla nopeasti noussut inflaatio on heikentänyt Suomen julkista taloutta esimerkiksi korkojen nousun myötä. Valtion alijäämäisten talousarvioiden myötä niin sanottu kestävyysvaje, eli julkisyhteisöjen tulojen ja menojen epäsuhta syvenee tulevina vuosina.

Valtiovarainministeriön ennusteissa bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,2 prosenttia vuonna 2024 ja kasvun ennakoitaan yhä kohenevan vuonna 2025 ollen vuositasolla noin 1,8 prosenttia. Talouden näkymät ovat kuitenkin sumuisia Venäjän hyökkäyssodan tuoman epävarmuuden vuoksi. Ennusteissa on vaihtelua ja esimerkiksi Suomen pankin syyskuun Suomen talouden väliennuste ennako

kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

bruttokansantuotteen kasvavan vuonna 2024 0,2 prosenttia ja vuonna 2025 kasvu olisi 1,4 prosenttia.

Korkotason voimakas nousu vuosina 2022-2023 on kasvattanut velanhoitokustannuksia, mikä osaltaan on kaventanut julkisen talouden liikkumavaraa, lisännyt inflaatiota ja pienentänyt kotitalouksien ostovoimaa.

Hyökkäyssodan vaikutuksista energiakriisi oli vuonna 2022 yksi keskeisistä Euroopan talouteen heijastuvista tekijöistä. Moni Euroopan maa on ollut riippuvainen Venäjältä tuodusta energiasta ja näiden energiavirtojen asteittainen korvaaminen muualta tuodulla tai toisin tuotetulla energialla on vienyt aikansa. Vuoden 2022 jälkipuoliskolla ja vuoden 2023 aikana tilanne on kuitenkin tasaantunut ja energiakriisi on ohi. Näyttää siltä, että Eurooppa on pääosin päässyt irti Venäjältä tuodusta energiasta.

Kuluvana vuonna hintojen kasvu on yhä ollut voimakasta ja inflaation ennakoidaan vuoden lopussa olevan noin 4,9 prosentin tasolla. Tilanne poikkeaa edellisestä vuodesta siten, että energianhinta on jo laskenut viime vuodesta, jolloin lähinnä palveluiden, elintarvikkeiden sekä rahoituskustannusten nousu on ylläpitänyt korkeaa inflaatiotasoa vuonna 2023.

Kuluttajien luottamus talouteen on vahvistunut vuoden 2023 alkupuolella, vaikka se on yhä pitkän ajan keskiarvon alapuolella. Kestokulutushyödykkeiden, kuten autojen, ja lyhytikäisten tavaroiden kulutus, kuten elintarvikkeiden, on vähentynyt vuoden 2023 aikana. Hintojen nousu on yhä syönyt kuluttajien ostovoimaa, mutta vuonna 2024 inflaation odotetaan olevan merkittävästi kuluvaan vuoteen nähden. Kuluttajien reaalisen ansiotason ennakoidaan kasvavan inflaatiota suurempien palkankorotusten vuoksi vuosina 2024 ja 2025.

Työllisyyden arvioidaan pysyvän vuosina 2023 ja 2024 vuoden 2022 tasolla, jonka jälkeen se kasvaisi maltillisesti. Työttömyysaste on noussut hieman viime vuoden tasosta ja sen ennakoidaan yhä kasvavan lievästi vuonna 2024. Työmarkkinoilla on olemassa epäsuhta avoimien työpaikkojen ja osaajien välillä, koska avoimien

työpaikkojen määrä on korkea, mutta työllisyys ei ole vastaavassa suhteessa parantunut. Tämä kehitys haastaa tulevinakin vuosina Suomen talouden kehitystä.

Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset heijastuvat tuontiin pakotteiden, kaupan häiriöiden sekä pienentyneen viennin kautta. Pääsääntöisesti tuontituotteita on kyetty korvaamaan löytämällä vaihtoehtoisia toimituskanavia, mutta idänkaupan arvon korvaaminen muilta markkina-alueilta on vaikeampaa ja vie aikaa. Se heijastuu erityisesti tiettyjen yritysten liikevaihtoon ja näkymiin ja on pienentänyt Suomen bruttokansantuotetta. Esimerkiksi matkailu Suomeen on vähentynyt, mikä on välittynyt matkailualan liikevaihtoon.

Maailmantalouden kasvunäkymien arvioidaan hieman parantuvan vuonna 2024 kuluvaan vuoteen nähden, mikä heijastuu kotimaisen vientiteollisuuden näkymiin. Talouden kehitys Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla on kuitenkin ollut vaisua. Bruttokansantuote-ennuste lupaa maailmantaloudelle maltillista kasvua tuleville vuosille.

Kuntien toimintaympäristö ja kuntatalouden näkymät

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (syksy 2023) mukaan paikallishallinnon rahoitusaseman ennakoitaan heikkenevän vuonna 2023 noin 0,3 miljardia euroa alijäämäiseksi. Alijäämän ennakoitaan kasvavan vuosina 2024 ja 2025, jolloin se olisi vajaa 0,9 miljardia euroa.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Uudistuksen myötä kuntien tulot ja menot lähes puolittuivat. Samalla nopeasti kasvaneet ja vaikeasti ennakoitavat sosiaali- ja terveydenhuollon menot siirtyivät hyvinvointialueille, mikä paransi kuntien menokehityksen ennakoitavuutta.

Kuntien palvelutehtävä muodostuu varhaiskasvatus-, opetus- ja yhdyskuntatekniikan sekä ympäristöterveyden palveluista. Alentunut syntyvyys laskee varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden palvelukysyntää, mutta varhaiskasvatuksessa vastaavasti kasvanut lasten osallistumisaste on viime vuosina kasvattanut palvelutarvetta.

Kunta-alan kesällä 2022 tehty palkkaratkaisu nostaa henkilöstökustannuksia vuonna 2024 noin 3 prosenttia. Sopimukseen sisältyy vuosille 2023-2027 sovittu palkkauksen kehittämisohjelma, joka nostaa henkilöstökustannuksia noin 5,1 prosenttia sopimuskorotusten lisäksi ohjelman keston aikana. Toisaalta työnantajan ja palkansaajan

työttömyysvakuutusmaksut alenevat vuonna 2024, joka vähentää kunnan maksuosuutta ja vahvistaa lievästi verokertymää.

Kuntien tuloveroprosentit muuttuvat kuluvasta vuodesta, koska lakimuutoksen seurauksena kunnallisveroprosentti tulee ilmoittaa kymmenyksen tarkkuudella. Hallituksen vuodelle 2024 valmisteleman kiinteistöverotuksen lakimuutoksen myötä yleisen kiinteistöveroprosentin sijaan jatkossa määrättäisiin erilliset yleiset kiinteistöveroprosentit maapohjalle ja rakennuksille. Lain perusteella maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaksi tulee 1,30.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan kuntien velkamäärän ennakoitaan pienentyvän vuonna 2023, mutta kääntyvän sen jälkeen jälleen kasvuun. Väestön muuttoliike, rakennuskannan ikä ja vihreä siirtymä näkyvät kunnan investointipaineissa ja osaltaan kasvattavat lainakantaa. Kasvaneet rahoituskustannukset ja talouden epävarmuus saattavat toisaalta siirtää investointien toteuttamista.

Voimakas hintojen nousu on kasvattanut kuntatalouden menoja erityisesti vuosina 2022 ja 2023, mutta inflaation ennakoitaan rauhoittuvan vuonna 2024. Aiemmin energian hintaan ja saatavuuteen liittynyt epävarmuus on rauhoittunut.

Piirikkalan kunnan talouden lähtökohdat ja toimintaympäristö

Yleisesti kuntataloudessa taloutta voidaan pitää tasapainoisena, kun vuosikate kattaa pysyvien vastaavien poistot. Vuosikatteen tulisi pääsääntöisesti kattaa myös investoinnit, jotta kuntatalous olisi kokonaisuudessaan hyvässä tasapainossa. Talouden analysointi on vaikeaa, koska keskeiset laskelmat, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, saattavat antaa erilaisen signaalin tilanteesta. Erityisesti kasvukunnissa tilanne on tämän

suuntainen. Tuloslaskelma voi olla tasapainossa (ylijäämäinen), mutta rahoituslaskelma taasen osoittaa rahoitusvajetta, koska mittaviin investointeihin joudutaan ottamaan uutta lainaa.

Vähimmäistavoitteena kuntien taloudenhoidossa voidaan pitää positiivista vuosikatetta. Jos vuosikate on negatiivinen, joudutaan käyttömeneihin, kuten palkkoihin,

käyttämään lainaa. Kasvun rahoittaminen velkarahalla on hyväksyttävää, mutta suhde muuhun rahoitukseen on oltava taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Käyttötalousmenojen kasvu tulisi pitää hallittuna, jotta kunnan talous pysyy tasapainossa ja voimme varautua erityisesti tulorahoituksen määrään liittyvään epävarmuuteen. Lainakannan kasvua voidaan hillitä, jos vuosikate saadaan pidettyä korkeana. Riittävä vuosikate parantaa merkittävästi lainojen takaisinmaksukykyä ja vähentää uuden lainan tarvetta. Tehdyt investoinnit ja sitä kautta kasvanut poistomäärä näkyy suoraan tuloslaskelman tilikauden tuloksessa.

Pirkkalassa tasapainoinen talous edellyttää käyttötalousmenojen maltillista kasvua, verotulojen suotuisaa kehitystä ja investointien tarkkaa suunnittelua. Hallitusohjelmaan kirjattuun valtionosuusuudistukseen liittyvät epävarmuustekijät, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, väestön ikääntyminen sekä investointipaineet koskettavat myös Pirkkalan kuntaa monien kasvukuntien tapaan.

Talousarviovuodesta 2024 muodostuu tuloksellisesti lievästi ylijäämäinen tilikausi. Suunnitelmavuodesta 2025 muodostuu arvion mukaan myös lievästi ylijäämäinen, mutta kumpanakin vuonna maanmyyntitulojen toteutumisella on merkittävä vaikutus tulokseen ja niiden toteutumiseen liittyä epävarmuutta.

Talousarvio- ja suunnitelmavuodet osoittavat, että kertyneet ylijäämät säilyvät suunnilleen vuoden 2023 tasolla. Pirkkalan kunnan tase on vahva aiempien ylijäämäisten tilikausien johdosta. Talouden hallinnan lähivuosien haasteena on saada tilikauden tulos muodostumaan maltillisesti ylijäämäiseksi, joka vähentäisi vieraan pääoman tarvetta investointien rahoituksessa.

Pirkkalan kunnan tuloveroprosentti on vuonna 2023 ollut 7,86 ja lakimuutoksen seurauksena prosentti tulee jatkossa ilmoittaa kymmenyksen tarkkuudella. Vuonna 2024 Pirkkalan kunnan tuloveroprosentti on 7,90. Hallituksen vuodelle 2024 valmisteleman

kiinteistöverotuksen lakimuutoksen myötä yleisen kiinteistöveroprosentin sijaan jatkossa määrättäisiin erilliset yleiset kiinteistöveroprosentit maapohjalle ja rakennuksille. Lain perusteella maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaksi tulee 1,30, mikä lisää Pirkkalan kiinteistöverotulokertymää. Näiden kahden muutokset yhteisvaikutus Pirkkalan kunnan verotulokertymään on noin 0,5 miljoonaa euroa.

Hallitusohjelmaan sisältyvä valtionosuusuudistus muokkaa kuntien rahoituksellisia lähtökohtia kuluvan vuosikymmenen aikana. Sen vaikutuksia Pirkkalan talouteen on vaikea ennakoida, mutta tällä hetkellä kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy noin viisi miljoonaa euroa hyvinvointialueuudistuksen vaikutusten tasaamiseen liittyvää muutosrajoitinta ja järjestelmämuutoksen tasausta. Muutoksella voi olla vaikutusta näihin eriin.

Kunnanhallituksen hyväksymä Pirkkalan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan yleisohje on tullut voimaan 1.1.2022. Ohjeen mukaiset kunnanhallituksen ja lautakuntien riskienhallintasuunnitelmat on tehty vuosille 2023–2025. Suunnitelmissa kuvataan toimialan toimintaympäristö, riskienhallintaprosessin käytännön toteutus ja vastuut sekä määritellään käytettävät riskienhallintatoimenpiteet. Merkittävimmistä riskeistä laadittiin toimenpidesuunnitelmat ja määriteltiin vastuutahot.

Talousarvion laadintaprosessin yhteydessä on päivitetty kunkin toimialan riskienhallintasuunnitelma. Kunnan tilivelvolliset nimetään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä

Pirkkalan kunnan talouden tunnusluvut ovat hieman parantuneet, mutta vuosittaiset vaihtelut ovat suuria. Talousarviovuonna 2024 kunnan lainakanta kasvaa. Vuoden 2023 alusta toteutuneen hyvinvointialueuudistuksen jälkeen aiempaa suurempi osa tuloista on muodostunut valtionosuuksista ja samoin kiinteistöverotulojen painoarvo on kasvanut. Puolestaan kunnallisverotuoton osuus kaikista tuloista on hieman pienentynyt. Viime vuosina verotulot ovat kertyneet arvioitua suurempina, mutta Suomen ja

maailmantalouteen liittyvä epävarmuus vaikeuttaa tulevan vuoden arviointia.

Kunnan tuloista merkityksellinen osa on muodostunut maanmyyntituloista. Niillä on rahoitettu investointeja sekä käyttötalouden kasvupaineita. Maanmyyntitulojen arvioidaan asettuvan talousarvio- ja suunnitelmavuosilla noin 3-4 miljoonan euron vuotuiselle tasolle, mutta vallitseva markkinatilanne luo epävarmuutta näiden tulojen toteutumiselle. Lisäksi osa yritystonteista saatetaan vuokrata, mikä olisi pidemmällä aikavälillä myönteinen asia, mutta alentaisi kulloisenkin vuoden maanmyyntitulokertymää.

Asumisen tonteista saadut maanmyyntitulot ovat pienentyneet aiemmasta tasosta. Tämä johtuu siitä, että kunnan Asunto- ja maapoliittisessa ohjelmassa on linjattu, että vuokratonttien osuus luovutetuista kerros- ja rivitalotonteista on noin 75 prosenttia. Tämä tulee nostamaan kunnan saamaa vuokratulokertymää, mikä parantaa kunnan taloudellista tilannetta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Kunnan asukaskohtainen lainamäärä tulee kasvamaan taloussuunnitelmakauden.

Vaikka Pirkkalan kunta velkaantuukin maltillisesti lähivuosina, kunnan suhteellinen asema kuntakentässä ja tulevaisuuden näkymät ovat vahvat. Pirkkalan kunta on vetovoimainen, elinvoimainen, kasvava ja aktiivinen kunta osana voimakkaasti kehittyvää Tampereen kaupunkiseutua. Kunnan mittavilla investoinneilla toteutetaan ja luodaan kasvun edellytyksiä. Kunnan hallittu ja oikein mitoitettu kasvu takaa elinvoimaisuuden myös tulevaisuudessa.

Talouden tunnuslukuja 1000 €	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Asukasluku 31.12.	19 623	19 803	20 206	20 405	20 800	21 300
Kasvu %	1,3	0,9	2,0	1,0	1,9	2,4
Kasvu asukasta	255	180	403	199	395	500
Tuloveroprosentti	20,00	20,50	20,50	20,50	7,86	7,90
Kiinteistöveroprosentti						
yleinen maapohjan kiinteistövero						1,30
yleinen rakennuksen kiinteistövero	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Verotulot	90 251	96 295	100 589	111 922	58 519	57 800
Valtionosuudet	12 551	21 282	17 049	19 545	16 300	16 400
Verorahoitus yhteensä	102 802	117 577	117 638	131 467	74 819	74 200
Muutos %	5,5	14,4	0,1	27,9	-36,4	-0,8
Toimintamenot						
ulkoiset	-133 522	-136 980	-144 958	-154 167	-73 237	-76 440
ulkoiset ja sisäiset	-150 045	-154 366	-162 779	-172 648	-90 347	-92 310
Muutos % (ulkoiset ja sisäiset)	5,9	2,9	5,5	15,1	-41,5	2,2
Muutos % (ulkoiset)	6,0	2,6	5,8	15,5	-46,5	4,4
Toimintakate	-96 177	-103 006	-106 469	-116 720	-60 640	-61 541
Muutos %	6,0	7,1	3,4	9,6	-48,0	1,5
€/asukas	-4 901	-5 202	-5 269	-5 720	-2 915	-2 889
Vuosikate	6 773	14 367	10 901	14 139	13 158	11 733
€/asukas	345	725	539	693	633	551
Vuosikate/poistot %	85,3	130,9	76,6	142,2	123,6	102,5
Suunnitelmanmukaiset poistot	-7 941	-10 976	-14 239	-9 942	-10 642	-11 447
Tilikauden tulos	-1 168	3 392	-3 337	4 197	2 516	285
Investoinnit netto	-16 509	-16 868	-17 144	-18 312	-18 312	-26 352
€/asukas	-841	-852	-848	-897	-880	-1 237
Investointien tulorahoitus %	42,1	42,1	43,1	71,9	65,2	44,4
Kumulatiivinen ylijäämä	43 372	47 384	44 666	49 483	52 619	53 524
Lainat (lainakanta 31.12.)	54 775	63 125	72 825	71 275	72 499	85 015
€/asukas	2 791	3 188	3 604	3 493	3 486	3 991

Väestö

Pirkkalan asukasluku on viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvanut lähes 3.000 asukkaalla. Viimeisen kolmen vuoden aikana (2020-2022) asukaslisäys on ollut 838 henkilöä (noin 4 %). Vuonna 2023 asukasluvun kasvuksi arvioidaan 395 asukasta, jolloin asukasmäärä olisi vuoden lopussa talousarviosta 2023 poiketen noin 20 800.

Taloussuunnitelmakauden väestöennuste perustuu tietojohtamisen arvioihin vuosittaisesta väestönkasvusta. Perustana on luovutettaviin tontteihin pohjautuva arvio väestön lisäyksestä. Talousarviovuoden 2024 kasvuennuste on 500 asukasta (2,4 %). Vuodelle 2025 ja 2026 ennakoidaan 400 asukkaan lisäystä.

Väestö	TP 2020	TP2021	TP2022	TA 2023	TA2024	TS2025	TS2026
Asukasluku 31.12.	19 803	20 206	20 405	20 800	21 300	21 700	22 100
Kasvu henkilöä	180	403	199	395	500	400	400
Kasvu %	0,9	2	1	1,9	2,4	1,9	1,8

Työllisyys

Elokuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan koko Pirkanmaan työttömyysasteen muutos oli negatiivinen. Talouden muuttunut tilanne näyttää vaikuttavan melko selvästi Pirkanmaan työllisyyteen. Pirkanmaan työttömyysaste oli 8,8 %, koko maan työttömyysasteen ollessa 9,4 %. Pirkkalan työttömyysaste oli elokuun 2023 lopussa 6,6% (elokuussa 2022: 5,6%). Työttömiä työnhakijoita Pirkkalassa oli elokuun 2023 lopussa 671 henkilöä (elokuussa 2022: 558 hlöä). Suurimmat suhteelliset muutokset negatiiviseen suuntaan olivat 30-44 -vuotiaiden ikäluokissa, 17-18,5 % välillä. Myös 25-29- ja 45-49-vuotiaiden määrä kasvoi voimakkaasti.

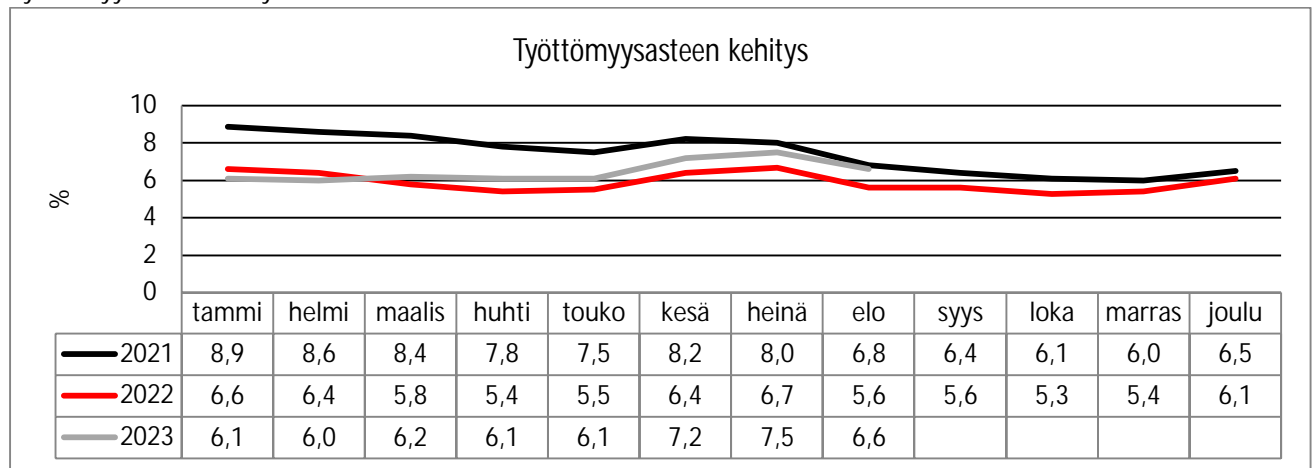
Yli vuoden työttömänä työnhakijana olleiden määrä nousi Pirkanmaalla edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Elokuussa 2023 yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli Pirkanmaalla 7 087. Kasvua edelliseen vuoteen oli 357 henkilöä. Yli kaksi vuotta työttömänä olleita henkilöitä oli sen sijaan 355 vähemmän elokuussa 2023 kuin vuotta aiemmin eli yhteensä 3 043 henkilöä. Pirkanmaalla rakennetyöttömiä oli 55 prosenttia kaikista työttömistä työnhakijoista, määrällisesti 12 412 henkilöä.

Alle 25-vuotiaita oli työttömänä vuoden 2023 elokuussa 2 526 henkilöä. Tämän ikäryhmän työttömien lukumäärä kasvoi 169 henkilöä eli 7 prosenttia.

Elokuussa 2023 uusia avoimia työpaikkoja oli 39 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2022 elokuussa. Yhteensä työpaikkoja oli haussa kuitenkin runsaasti eli 7 594 kpl.

Elinkeinotonttien kysynnän arvioidaan pysyvän ennallaan vuoden 2024 alun aikana ja kasvavan vuoden toisella puoliskolla. Kysyntään vaikuttavat korkomarkkinat, korkea inflaatio ja yleinen materiaalien saatavuus ja epävakaus markkinoilla. Tonttikysyntä Pirkkalan osalta kuitenkin jatkuu hyvänä johtuen koko seudun vahvan kasvun jatkumisesta, tulevien elinkeinoalueiden sijainnista ja työvoiman hyvästä saatavuudesta. Työpaikkojen määrä arvioidaan kasvavan edelleen uusien yritysten ja vanhojen laajennusinvestointien myötä. Kunnan tarjoamien luovutuskelpoisten elinkeinotonttien vähydestä johtuen kunnan saamat kertaluonteiset tulot tulevat olemaan riippuvaisia yksittäisistä isommista elinkeinoelämän tonttikaupoista ja niiden onnistumisesta. Elinkeinoelämän tonttipulan on arvioitu jatkuvan Pirkkalassa vuoteen 2025 asti, kunnes alueen 244 tontit ovat luovutusvalmiita. Elinkeinoelämän kertaluonteisiin tulojen vähenemiseen vaikuttaa myös elinkeinotonttien vuokrausasteen yleinen nousu.

Työttömyysasteen kehitys Pirkkalassa vuosilta 2021-2023.

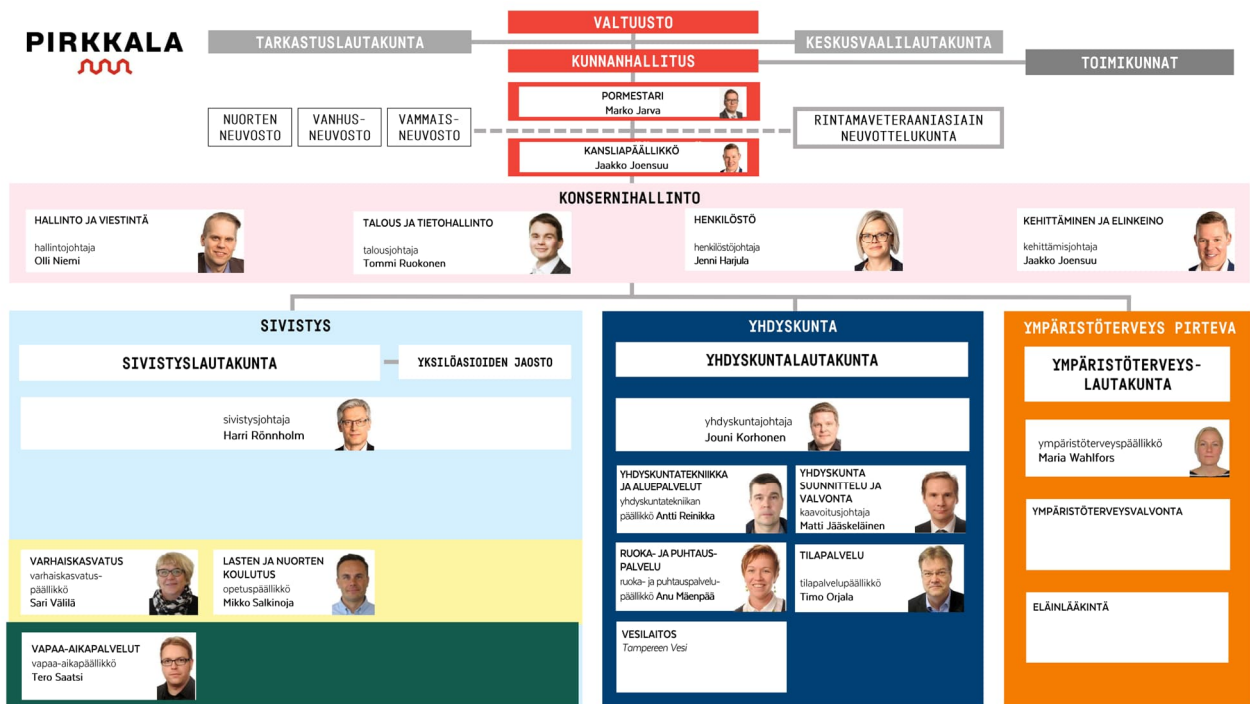

Organisaatio

Pirkkalan kunnassa on valtuuston, kunnanhallituksen ja lakisääteisten keskusvaalilautakunnan ja tarkastuslautakunnan lisäksi kolme lautakuntaa: sivistyslautakunta, yhdyskuntalautakunta ja ympäristöterveyslautakunta.

Lisäksi kunnanhallitus voi nimetä sisäistä työskentelyä varten valiokuntia, joiden rooli valmistelussa on ohjata ja seurata kuntayhteisön voimavarojen hyödyntämistä kunnan kokonaiskehittämisessä. Kuntalain velvoittamat vaikuttamistoimielimet eli nuorten neuvosto, vammais- ja vanhusneuvosto sekä asiakasfoorumit muodostavat oman vaikuttamiskanavan.

Pirkkala toimii vastuukuntana ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueessa. Pirkkala on mukana kansalaisopistotoiminnan yhteistoiminta-alueessa, jossa vastuukuntana on Nokian kaupunki sekä Tampereen kaupungin vastaamissa ammatillisen koulutuksen, joukkoliikenteen ja jätehuollon yhteistoiminta-alueissa. Lisäksi Pirkkala on mukana maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueessa, jonka vastuukuntana on Lempäälän kunta sekä Kuntien hankintapalvelut KUHA Oy:n hallinnoimassa hankintayhteistyössä.

Henkilöstö

Pirkkalan kunnan keskeiset strategiset toimintaperiaatteet ovat kestävä kehitys, korkea laatu ja tahto uudistua. Pirkkalassa halutaan tehdä asiat hyvin ja tähdätä korkeaan laatuun. Pirkkalassa kehitetään rohkeasti toimintatapoja ja halutaan uudistua, jotta asiakkaiden tarpeisiin voidaan vastata jatkuvasti kehittyen. Kaikessa kunnan toiminnassa huomioidaan kestävä kehityksen periaatteita ja tuetaan henkilöstöä kestävä kehityksen periaatteiden toteuttamisessa.

Pirkkalan kunnan palveluksessa oli 31.8.2023 yhteensä 956 henkilöä. Koko henkilöstöstä vakituisia oli 74,2 %. Kasvukuntana Pirkkalan tavoitteena on maltillinen henkilöstömäärän kehitys. Henkilöstömäärän kehitystä seurataan henkilötöyvuosina. Vuonna 2022 henkilötöyvuosia oli 1 432,4. Vuoden 2022 luvuissa oli vielä mukana Pirkanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtynyt henkilöstö. Ennuste vuoden 2023 henkilötöyvuosien toteumasta on 905 henkilötöyvuotta. Vuoden 2023 ennusteeseen vaikuttaa muun muassa määräaikaisen henkilöstön määrän vaihtelut loppuvuotena. Vuodelle 2024 talousarvioon on määritelty 893,2 henkilötöyvuotta. Henkilötöyvuosien määrä toimielimittäin ja tulosalueittain vuosina 2023 ja 2024 ilmenee käyttötalousosasta.

Arvion mukaan Pirkkalan kunnan henkilöstöstä siirtyy vanhuuseläkkeelle vuoden 2024 aikana yhteensä 14 henkilöä. Henkilöstösunnittelussa huomioidaan eläkepoistuman tuomat mahdollisuudet muun muassa hallinnollisten tehtävien uudelleenjärjestelyyn. Valtaosa tehtävistä on kuitenkin peruspalvelutehtäviä, joissa palvelutarve edellyttää henkilöstöressurssien säilyttämistä. Tulevaisuuden suunnittelussa henkilöstöstrategisesti

Pirkkalassa huomioidaan edelleen uuden teknologian hyödyntämisen mahdollisuudet osana palvelutuotantoa tukemassa henkilöstön työskentelyä tehtävissään.

Henkilöstön hyvinvoinnin mittarina toimii työhyvinvointi-indeksi, joka sisältää vuosittain toistettavia kyselymittareita sekä sairauspoissaolo mittarin. Tavoitteena on, että työhyvinvointi-indeksin lukuarvo paranee vuosi vuodelta toteutettujen työhyvinvointia tukevien toimenpiteiden myötä.

Vuonna 2024 erityisinä työhyvinvointityön painopisteinä ovat:

- Hiilineutraalisuuden edistäminen
- Työnantajaimagon kehittäminen konkreettisilla toimenpiteillä huomioiden työyhteisölupaus työpaikoilla
- Työkykyjohtamisen prosessin kehittäminen ja tiedolla johtamisen hyödyntäminen esihenkilötöyössä työntekijöiden työhyvinvointia tukien

Työhyvinvointia tukevia tavoitteita viedään eteenpäin tarkempien niin sanottujen alatavoitteiden kautta.

Henkilöstömenot ovat vuoden 2024 talousarviossa 46,5 miljoonaa euroa, josta palkkojen osuus on 37,6 miljoonaa euroa ja henkilösivukulujen 8,9 miljoonaa euroa.

Kunta-alalla sovitut virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka.

Henkilötöyvuodet
893,2

Henkilöstömenot
46,5 milj. €

Kuntastrategia

Valtuusto hyväksyi 23.5.2022 kuntastrategian vuosille 2022–2026. Kuntastrategiassa on viisi teemaa: työ, talous, ympäristö, sivistys ja asenne.

Tavoitteille on määritelty keinot, joiden avulla tavoitteet saavutetaan. Kuntastrategian viisi tavoitetta ohjaavat kohti visiota: viiden tähden kuntaa.

Mittarit ja toimenpiteet

Strategiaa toteuttavat toimenpiteet ja valtuustokauden mittarit esitetään talousarvioissa ja niiden seuranta tehdään tilinpäätöskien yhteydessä. Strategian toteutumista arvioidaan Viiden tähden kunta -teeman mukaisesti siten, että tähtiluokitus syntyy strategian mittareiden pistekeskisarvojen perusteella.

Strategian mittarit

Strategian toteutumista seurataan mittaristolla, joka on laadittu Pirkkalan kuntastrategian seuranta varten. Mittaristo on jaoteltu strategian tavoitteiden mukaisesti viiteen luokkaan ja kussakin luokassa on 3–5 mittaria.

Mittarit on pisteytetty asteikolla 0–5. Pisteytyksen taustalla on mittarikohtainen laskukaava, jossa on käytetty vertailukohtina muita kuntia tai hyödynnetty

Strategiaa toteuttavilla toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan mittareiden tuloksiin ja edelleen tähtiluokituksen muodostumiseen strategiakauden aikana. Toimenpiteet on kytketty strategian tavoitteisiin ja keinoihin.

suoraan asukastutkimuksen tai muun vastavankaltaisen tutkimuksen tai indeksiluvun tuloksia. Kun kyse on vertailevasta mittarista, määräytyy Pirkkalan pisteluku sen perusteella, miten kunta sijoittuu muiden kuntien vaihteluvälin tulokset huomioiden. Jos mittarin tausta-aineistossa on ollut asukastutkimukseen tapaan käytössä jo valmiiksi pistearvosanat, on pisteasteikko mukautettu vastaamaan mittareiden asteikkoa 0–5.

Mittareilla on omat painoarvonsa ja niistä lasketaan tavoitekohtaiselle mittaristolle oma tähtiluokitus sekä koko strategian toteutumista kuvaavaa Viiden tähden

kunta -tähtiluokitus. Tähtiluokituksen kehitystä seurataan tilikauden ja valtuustokauden tasolla.

Tähtiluokitus

Talousarvion valmisteluhetkellä Viiden tähden kunta -tähtiluokitus on arvioitu seuraavaksi: 3,7/5 tähteä.

Työ

Strategian mittari ja painoarvo	Lähtötilanne	TP 2022	Tavoite 2026
Työlliset työvoimasta 25 %	80,20 %	81,00 %	80,40 %
Yrittäjäkysely (asteikko 0-5) 15 % *	-	-	3,7
Työhyvinvointi-indeksi (asteikko 0-5) 20 %	3,1	2,6	3,3
Työttömien määrä 10 %	6,50 %	6,10 %	6,40 %
Työpaikkaomavaraisuus 30 %	92,50 %	99,10 %	98,00 %

* Yrittäjäkyselystä ei ole lähtötietoa eikä tilinpäätös 2022 arvoa.

Talous

Strategian mittari ja painoarvo	Lähtötilanne	TP 2022	Tavoite 2026
Verotulot € / asukas 25 %	4 863	4 978	2 700
Lainakanta € / asukas 25 %	3 312	3 742	3 900
Toiminnan ja investointien rahavirta (5v kertymä / asukas) 30 %	-788	-246	-917
Kunnallisveroprosentti 20 %	20,50 %	20,50 %	7,86 %

Ympäristö

Strategian mittari ja painoarvo	Lähtötilanne	TP 2022	Tavoite 2026
Joukkoliikennematkojen määrä / asukas 25 %	27	42	45
Väestönkasvu Turun, Tampereen, Oulun ja Kuuma*-seudun kehyskuntiin verrattuna 20 %	20 200	20 405	23 000**
Asukastutkimus - Kunta on viihtyisä paikka asua (asteikko 0-5) 30 %	4,5	4,4	4,5
CO2-päästöt asukasta kohden*** 25 %	4,4 t	4,4 t	4,0 t

* Kuuma-seudun kunnat: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti.

** Kyse on ennusteesta, jossa huomioidaan epävarmuustekijät.

*** SYKEN laskelmatiedot. TP2022 tieto on vuoden 2021 tieto, lähtötilanne vuosi 2020.

Sivistys

Strategian mittari ja painoarvo	Lähtötilanne	TP 2022	Tavoite 2026
Asukastutkimus - Elämänlaatuni on hyvä asuessani Pirkkalassa (asteikko 0-5) 25 %	4,3	4,3	4,5
Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman indeksiluku* (asteikko 0-5) 50 %	3,9	3,5	4,0
Hyte-kerroin 25 %	5,0	5,0	5,0

* Luku koostuu hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman keskeisimmistä mittareista.

Asenne

Strategian mittari ja painoarvo	Lähtötilanne	TP 2022	Tavoite 2026
Asukastutkimus - Tyytyväisyys kunnan palveluihin (asteikko 0-5) 25 %	3,9	3,8	4,0
Toimielintyön itsearviointin tulos (asteikko 0-5) 10 %	3,3	3,4	3,8
Asukastutkimus - Kunta on palvelumyönteinen (asteikko 0-5) 25 %	3,9	3,8	4,0
Äänestysaktiivisuus (Kaksi viimeisintä vaalia, asteikko 0-5) 15 %	4,4	4,4	4,5
Asukastutkimus - Tunnen itseni pirkkalalaiseksi (asteikko 0-5) 25 %	4,2	4,2	4,2

Strategiaa toteuttavat toimenpiteet

Toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta mitataan strategian yleisillä mittareilla. Toimenpiteet on luokiteltu strategian tavoitteiden mukaisesti ryhmiin ja niille on

määritelty ensisijainen vastuutaho ja mitä strategian keinoa toimenpide ensisijaisesti toteuttaa.

Työ

Tavoite Monipuoliset ja viihtyisät yritys- ja elinkeinomahdollisuudet

Toimenpide	Vastaava tulosalue	Keino	Suunnitellut toteutettavat asiat ja aikataulu
Työnantajaviestintäsuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	Henkilöstö, hallinto ja viestintä	Motivoivat työolosuhteet henkilöstölle	Työnantajaimagon kehittäminen jatkuu konkreettisilla toimenpiteillä huomioiden työyhteisölupaus
Työkykyjohtamisen prosessia kehitetään tiedolla johtamista hyödyntäen	Henkilöstö	Motivoivat työolosuhteet henkilöstölle	Työkykyjohtamisen prosessia kehitetään ja tiedolla johtamista hyödynnetään esimiestyössä työntekijöiden työhyvinvointia tukien
Lentokentän alueen toimijoiden toimintaedellytyksien vahvistaminen	Kehittäminen ja elinkeino	Yrityskeskittymien vahvistaminen	Laaditaan tiekartta alueen kehittämiseksi yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
Matkailun edistäminen	Kehittäminen ja elinkeino, hallinto ja viestintä, vapaa-aikapalvelut	Yrityskeskittymien vahvistaminen	Visit Pirkkala-sivuston suunnittelu ja käyttöönotto

Talous

Tavoite Tasapainoinen talous

Toimenpide

Vastaava tulosalue

Keino

Suunnitellut toteutettavat asiat ja aikataulu

Ylläpidetään ajantasaista tilannekuvaa palvelutarpeen kehittämisestä suhteessa palveluverkkoon	Talous ja tietohallinto	Oikea-aikaiset investoinnit	Palveluverkon tilannekuvan ylläpito, säännöllinen päivittäminen ja tilannekuvan jakaminen organisaatiossa
Osallistavan budjetoinnin toteuttaminen laaja-alaisesti	Hallinto ja viestintä	Palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen	Luodaan vakiintunut toimintatapa osallistavasta budjetoinnista
Käynnistetään keskustelu resurssiivisaudesta	Kehittäminen ja elinkeino	Palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen	Keskustelun käynnistäminen

Ympäristö

Tavoite Laadukas ja turvallinen elinympäristö

Toimenpide

Vastaava tulosalue

Keino

Suunnitellut toteutettavat asiat ja aikataulu

Hiilineutraaliuden edistäminen työnantajan näkökulmasta	Henkilöstö	Viisaan ja turvallisen liikkumisen kehittäminen	Työnantaja tukee edelleen henkilökunnan hiilineutraalin työmatkaliikkumisen edistämistä, mm. tukien työmatkapyöräilyä ja julkisen liikenteen käyttöä
Julkisen taiteen prosenttiperiaatteen hyödyntäminen	Vapaa-aikapalvelut, yhdyskuntapalvelut	Kestävä ja laadukas yhdyskuntarakenne	Prosenttiperiaatteen päätösvalmistelu ja toteutus suunnitelluissa rakennuskohteissa (vapaa-aikakeskus, Pirkkala-kampus, Kirkkonkylän koulu)
Maankäytön strategisen yleissuunnitelman laatiminen	Yhdyskuntasuunnittelu ja valvonta	Kestävä ja laadukas yhdyskuntarakenne	Laaditaan maankäytön strateginen yleissuunnitelma, joka tuodaan päätöksentekoon
Hiilineutraaliuden tavoiteasetannan uudistaminen ja seurannan kehittäminen	Yhdyskuntasuunnittelu ja valvonta	Viisaan ja turvallisen liikkumisen kehittäminen	Kunnan Hinku-tiekartta uudistetaan. Samassa yhteydessä päivitetään Ympäristövahti-järjestelmän toimenpiteet ja mittarit
Raitiotiehankkeen edistäminen	Yhdyskuntalautakunnan johto	Kestävä ja laadukas yhdyskuntarakenne	Raitiotiehankkeen valmistelu rakentamispäätöstä varten

Sivistys

Tavoite Osaavat ja hyvinvoivat kuntalaiset

Toimenpide

Vastaava tulosalue

Keino

Suunnitellut toteutettavat asiat ja aikataulu

Pirkkala-kampus -alueen käyttöönotto	Sivistystoimi, yhdyskuntatoimi	Yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku	Vähäjärven yksikön valmistuminen ja käyttöönotto vaiheittain. Vapaa-aikakeskus Varpun laajennus- ja remontointihankkeen toteutus ja käyttöönotto vaiheittain
Kalliomäen koulu- ja päiväkotin hankkeen valmistelu	Sivistystoimi, yhdyskuntatoimi	Yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku	Hankesuunnittelun käynnistyminen
Ulkoliikuntaolosuhteiden kehittäminen	Sivistystoimi, yhdyskuntatoimi	Mielekkään arjen ja vapaa-ajan harrastusten mahdollistaminen	Käynnistetään suunnitelma Loukonlahden liikuntapuiston osalta
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Varhaiskasvatus, lasten ja nuorten koulutus, vapaa-aikapalvelut	Yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksiköissä jatketaan toimintamallien ja -tapojen kehittämis- ja sitouttamistyötä yhdessä vapaa-aikapalveluiden kanssa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, mielekäs harrastustoiminta, liikunnallisuuden tukeminen. Nepsy- (neuropsykiatrinen) valmennus
Eri ikäryhmien huomioiminen opetuksen sisällöissä, saatavuudessa ja saavutettavuudessa	Vapaa-aikapalvelut	Elinikäinen oppiminen	Opiston kurssisuunnittelu ja opetus suunnitelmat. Kehittämissuunnitelman 2022-2026 toimeenpano

Matalan kynnyksen harrastustoiminta	Vapaa-aikapalvelut, lasten ja nuorten koulutus	Mielekkään arjen ja vapaa-ajan harrastusten mahdollistaminen	Harrastava-Pirkkala toiminnan vakiinnuttaminen nuorisolain mukaisena nuorten harrastustoimintana
Digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisopalveluissa tietosuojanäkölma huomioiden	Varhaiskasvatus, lasten ja nuorten koulutus, vapaa-aikapalvelut	Yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku	Digitutor-toiminnan vakiinnuttaminen, ohjelmistorobotisaation hyödyntäminen, laitekannan kustannustehokas uusiminen ja sähköisten oppimateriaalien käyttö. Sähköiset kanavat (mm. nuorisokortti) nuorisopalveluissa. Tietosuojakäytänteiden päivittäminen

Asenne

Tavoite Parempi asiakaskokemus

Toimenpide	Vastaava tulosalue	Keino	Suunnitellut toteutettavat asiat ja aikataulu
------------	--------------------	-------	---

Digisuunnitelman toteuttaminen	Talous ja tietohallinto	Helpot palveluväylät asiakkaille	Digisuunnitelman toteuttaminen, esimerkiksi seudullisen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän käyttöönotto
Viestintästrategian laadinta	Hallinto ja viestintä	Helpot palveluväylät asiakkaille	Laaditaan viestintästrategia
Avustustoiminnan periaatteiden yhteensovittaminen hyvinvointialueen periaatteiden kanssa	Hallinto ja viestintä	Aktiivinen yhteistyö kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa	Laaditaan uudet avustustoiminnan periaatteet
Asiakaspalveluprosessien kehittäminen	Kehittäminen ja elinkeino, hallinto ja viestintä	Helpot palveluväylät asiakkaille	Internetsivu-uudistus, asiakasneuvontaprosessin uudistaminen

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä, joka perustuu kunta- ja terveydenhuoltolakiin. Valtuusto on hyväksynyt 6.6.2022 laajan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2026.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet vuosille 2022–2026 ovat hyvinvointia elintavoilla, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, vaikuttavat palvelut hyvinvoinnin edistämiseksi sekä osallisuus ja vaikuttaminen. Painopisteet mukailevat Pirkanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä.

Hyvinvointia elintavoilla painopisteen tavoitteena on liikunnalliseen elämäntapaan kannustaminen ja terveellisten elintapojen edistäminen. Vaikuttavat palvelut hyvinvoinnin edistämiseksi painopisteen tavoitteena on puolestaan tuen tarjoaminen oman hyvinvoinnin edistämiseksi sekä elämän- ja arjenhallinnan vahvistaminen. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö painopisteen tavoitteiksi on asetettu vastuulliseen käyttäytymiseen kannustaminen sekä

laadukkaan elinympäristön turvaaminen. Mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa painopisteen tavoitteena on yhteisöllisyyden edistäminen.

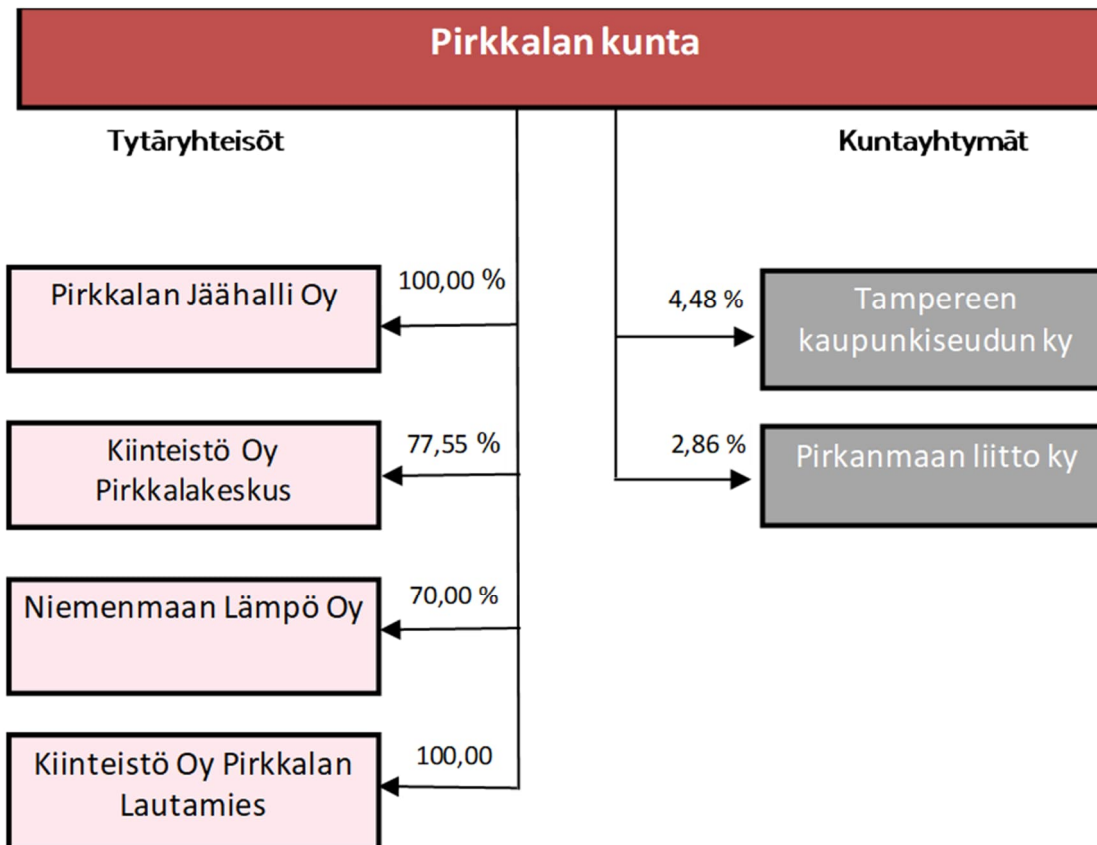
Hyvinvointikertomuksessa toteutuneita toimenpiteitä tarkistellaan hyvinvointisuunnitelman mittareiden avulla. Myös oheissuunnitelmien, eli lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi tehdyn suunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä sekä mittareita seurataan osana hyvinvointikertomustyötä. Pirkkalan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan vuosille 2022–2026 on sisällytetty myös ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja ehkäisevän päihdetyön seurantaindikaattorit. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä hyvinvointikertomuksen muodossa.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman keskeisimmistä mittareista on koostettu hyvinvoinnin indeksiluku, jolle asetetaan tavoitetaso ja jota seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Konsernin tavoitteet

Pirkkalan kunnan konserniin kuuluvat kunnan lisäksi kaksi kuntayhtymää ja neljä tytäryhteisöä: Pirkkalan Jäähalli Oy (100 %), Kiinteistö Oy Pirkkalakeskus (77,55 %),

Niemenmaan Lämpö Oy (70 %) ja Kiinteistö Oy Pirkkalan Lautamies (100 %).

Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Pirkkalan kunnan päivitetty konserniohje hyväksyttiin valtuustossa tammikuussa 2022.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa huomioidaan yhteisön toiminnan edellyttämä asiantuntemus. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan tiedot tytäryhteisöjen investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Pirkkalan Jäähalli Oy luo edellytykset jääurheilun harrastamiselle Pirkkalassa. Yhtiön tavoitteena on tuottaa jääliikuntapalveluita kustannus- ja energiatehokkaasti.

Kiinteistö Oy Pirkkalakeskus tarjoaa kirjaston toimitilat sekä toimisto- ja muita toimitiloja. Kiinteistö Oy Pirkkalakeskuksen tavoitteena on tuottaa turvalliset ja nykyaikaiset tilat kohtuuhintaisesti.

Niemenmaan Lämpö Oy toimii yhden rivitaloyhtiön lämpökeskuksena. Yhtiön tavoitteena on toimia taloudellisesti kestävästi ja varautua yhtiön mahdolliseen purkamiseen.

Kiinteistö Oy Pirkkalan Lautamies tarjoaa asiointi- ja toimistotiloja Tiima-talossa. Yhtiön tavoitteena on tarjota nykyaikaiset toimitilat kohtuuhintaisesti.

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024–2026

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvio ja -suunnitelma on kunnan toiminnan ja talouden ohjausväline. Toiminnan ohjaus tapahtuu toimielimille osoitettujen resurssien kautta käyttötalousosassa ja investointiosassa. Talouden ohjaus puolestaan toteutuu tarkastelemalla tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa, jotka kokoavat kaikki resurssitarpeet ja niistä voidaan päätellä kunnan tulojen riittävyys koko toiminnan ylläpitämiseksi.

Sitovuus

Käyttötalous

Talousarvion käyttötalousosassa sitovia eriä ovat toimielimen toimintatulot ja toimintamenot, jotka käsittävät sekä sisäiset että ulkoiset erät. Tulosalueiden välillä tehtävistä muutoksista päättää asianomainen toimielin, kun muutoksilla ei ole talousarvion kokonaismenoja lisäävää vaikutusta. Toimielinten välisistä määrärahasiirroista päättää kunnanhallitus, kun muutoksilla ei ole talousarvion kokonaismenoja lisäävää vaikutusta. Määrärahaisyksistä päättää aina valtuusto.

Investoinnit

Talousarvion investointiosassa sitovat erät ovat seuraavat:

1. Maa-alueet ja arvopaperit

- Kunnanhallitus

2. Irtain omaisuus

- Kunnanhallitus
- Sivistyslautakunta
- Yhdyskuntalautakunta
- Ympäristöterveyslautakunta

3. Talonrakennuksen ja yhdyskuntatekniikan investoinnit

- Yhdyskuntalautakunta

Toimielimen sisällä tehtävistä määrärahasiirroista päättää asianomainen toimielin, kun muutoksilla ei ole talousarvion kokonaismenoja lisäävää vaikutusta. Toimielinten välisistä määrärahasiirroista päättää kunnanhallitus, kun muutoksilla ei ole talousarvion kokonaismenoja lisäävää vaikutusta. Määrärahaisyksistä päättää aina valtuusto. Valtuuston talousarviokirjassa päättämät investointihankkeet ovat sitovia.

Käyttösuunnitelma

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Seuranta ja muutokset

Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle ja lautakunnille kuukausittain ja valtuustolle puolivuositteittäin. Raportoinnissa annetaan selvitys merkittävistä poikkeamista tuloarvioiden toteutumisesta ja määrärahojen käytössä. Puolivuotisraportti sisältää tarkemman selvityksen talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Muutostarpeista tulee tehdä ilmoitus kunnanhallitukselle välittömästi, kun on arvioitavissa, että kustannukset kohoavat yli varatun määrärahan tai havaitaan poikkeama hyväksytyistä tavoitteista. Talousarviomuutokset kootaan valtuuston käsiteltäväksi pääsääntöisesti muutostalousarvion yhteydessä. Toimialojen tulee toimia siten, että poikkeamiin toiminnan tavoitteissa tai määrärahojen käytössä tartutaan välittömästi, kun siihen aihetta ilmenee.

Kunnanhallitus voi talousarvion perusteella hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Hallituksen esityksessä kuntalaiksi on todettu, että asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita ovat toimielimen esittelijät ja itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavat viranhaltijat ainakin silloin, kun he ovat suoraan toimielimen alaisia. Sinänsä tilivelvolliseksi määrittely ei tuo viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei hänelle kuulu jo asemansa perusteella esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana.

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastajan antamassa tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja siitä, mitä jää hoitamatta.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessa esitettävä, voidaanko tilivelvolliselle myöntää vastuuvapaus. Tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä tilivelvolliseen kohdistuva muistutus, mikäli tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Luettelo tilivelvollisista on tämän talousarvion liitteenä. Tätä määritelmää sovelletaan ottaen huomioon, että viime kädessä kunnan vastuunalainen JHT-tilintarkastaja määrittelee tilivelvollisen ja hän voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalle viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimiestä valvontavastuusta.

Tal ousarvi on tul ojen j a meno j en muodostumi nen

Kunnan käyttötalous muodostuu toimintatuloista ja toimintamenoista. Talousarviossa niihin sisältyy sekä ulkoisia että sisäisiä eriä. Ulkoisilla menoilla tarkoitetaan eriä, joita kunta saa kunnan ulkopuolisilta tahoilta tai maksaa kunnan ulkopuolisille tahoille. Sisäiset erät ovat kunnan eri yksiköiden välisiä tuloja ja menoja. Talousarviossa budjetoidaan sisäisinä erinä rakennusten ja huoneistojen vuokrat sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Toimintatulot ja -menot

Toimintatulot muodostuvat myyntituloista, maksutuloista, tuista ja avustuksista ja muista toimintatuloista.

Myyntituloja ovat tulot tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset kattavaan hintaan sekä liiketoiminnan suoritteista perittävät korvaukset. Maksutulot ovat asiakasmaksuja sekä maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoitus ei ole kattaa kokonaan tuotantokustannuksia tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Maksujen perusteet määritellään usein laissa tai asetuksessa. Tuet ja avustukset ovat tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteen myynnistä. Muita toimintatuloja ovat muun muassa vuokratulot ja olennaiset pysyvien vastaavien myyntivoitot.

Toimintamenot jakautuvat henkilöstömenoihin, palvelujen ostoihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavariin, avustuksiin ja muihin toimintamenoihin. Henkilöstömenoja ovat palkat ja palkkiot sivukuluineen. Palvelujen ostot ovat joko kunnan muilta palveluntuottajilta kuntalaisille ostamia lopputuotepalveluja tai palveluja, joita kunta käyttää osana omaa tuotantoaan. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat tilikauden aikaisia, tuotantoa ja palvelua varten ostettuja hyödykkeitä. Avustuksiin sisältyvät kotitalouksille ja yhteisöille maksetut tuet ja avustukset. Muita toimintamenoja ovat esimerkiksi vuokramenot.

Toimintatulot ja -menot muodostavat toimintakatteen, joka kertoo, paljonko toiminnasta jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla.

Pirkkalan kunnan toimintatulot (ulkoiset ja sisäiset) ovat 30,8 milj. euroa ja ne ovat 3,6 % suuremmat kuin talousarviossa 2023. Toimintatuloihin sisältyy 3,7 milj. euroa kertaluonteisia maanmyyntivoittoja (pysyvien vastaavien myyntivoitot). Ulkoiset toimintatulot ovat 14,9 milj. euroa ja ne kasvavat 18,3 %. Ulkoiset ja sisäiset toimintamenot ovat 92,3 milj. euroa ja ne kasvavat 2,2 % vuodesta 2023. Ulkoiset toimintamenot ovat 76,4 milj. euroa. Ne kasvavat vuoteen 2023 verrattuna 4,4 %.

Verotulot

Kunnilla on verotusoikeus ja verotulot ovat kuntien tulorahoituksen keskeinen lähde. Verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Kuntalain mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajat on määritelty kiinteistöverolaissa. Yhteisöverotuksessa ei vahvisteta kuntakohtaisesti kunnallisverotuksessa verotettavaa tuloa, vaan yhteisöjen suorittamasta verosta erotetaan verontilityslaisa säädetty prosenttiosuus kuntien ja seurakuntien yhteisövero-osuudeksi.

Vuonna 2024 Pirkkalan kunnan veroprosentti on 7,90 %. Arvioitu kunnallisveron tuotto on 45,0 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroprosentit ilmenevät seuraavalla sivulla olevasta taulukosta. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 7,0 miljoonaa euroa ja yhteisöveron tuotoksi 5,8 miljoonaa euroa.

Verorahoitus	Toimintamenot	Vuosikate	Tilikauden ylijäämä
-0,8 %	2,2 %	11,7 milj. €	905 212 €

Veroprosentit	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloveroprosentti	20,00	20,50	20,50	20,50	7,86	7,90
Kiinteistöveroprosentti						
Yleinen maapohjan kiinteistövero						1,30
Yleinen rakennusten kiinteistövero	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Vakituiset asuinrakennukset	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Kiinteistöveroprosentit 2024	KiinteistöveroL	Pirkkala
Yleinen maapohjan kiinteistövero	1,30-2,00	1,30
Yleinen rakennusten kiinteistövero	0,93-2,00	1,05
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,55
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93-2,00	1,05
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,00
Voimalaitokset	0,93-3,10	ei määrätty
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00-6,00	3,00

Yhteenveto verotuloista 1 000 €	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Verolaji								
Kunnallisvero	80 907	86 590	87 754	97 223	46 071	45 000	48 650	52 519
Muutos %	5,3	7,0	1,3	10,8	-52,6	-2,3	8,1	8,0
Kiinteistövero	5 319	5 213	5 873	5 996	6 201	7 000	7 073	7 073
Muutos %	-1,2	-2,0	12,7	2,1	3,4	12,9	1,0	0,0
Yhteisöveron tuotto	4 025	4 492	6 962	8 703	6 247	5 800	6 353	6 485
Muutos %	5,5	11,6	55,0	25,0	-28,2	-7,2	9,5	2,1
VEROTULOT	90 251	96 295	100 589	111 922	58 519	57 800	62 076	66 077
Muutos %	4,9	6,7	4,5	11,3	-47,7	-1,2	7,4	6,4

Valtionosuudet

Valtio osallistuu kunnallisten palvelujen rahoitukseen valtionosuusjärjestelmän kautta. Sen tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Valtionosuudet ovat laskennallisia. Laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Kuntien tulopohjaa tasataan myös verotulojen perusteella.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuusjärjestelmässä on myös eritelty veromenetysten kompensatiot.

Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton laskelmien mukaisina. Pirkkalan kunnan valtionosuusarvio vuonna 2024 on 16,4 miljoonaa euroa.

Yhteenveto valtionosuuksista 1 000 €	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Valtionosuuslaji								
Kunnan peruspalv.								
valtionos.	13 870	17 447	13 542	15 085	16 400	16 350	16 350	16 350
Muutos %	2,1	25,8	-22,4	11,4	8,7	-0,3	0,0	0,0
Opet.-ja kultt. muut valt.os.	-2 150	-2 183	-2 208	-2 420	-2 300	-2 100	-2 100	-2 100
Muutos %	-2,6	1,5	1,1	9,6	-5,0	-8,7	0,0	0,0
Verotulomenet. korvaus ja lykkäyskompens.	830	6 018	5 715	6 880	2 200	2 150	2 150	2 150
Muutos %	***	625,1	-5,0	20,4	-68,0	-2,3	0,0	0,0
VALTIONOSUUDET	12 550	21 282	17 049	19 545	16 300	16 400	16 400	16 400
Muutos %	10,3	69,6	-19,9	14,6	-16,6	0,6	0,0	0,0

Rahoitustulot ja -menot

Korot 1 000 €	TA2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS2025	TS2026
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-300	-658	-622	-927	-1 330	-1 250	-1 020	-1 110
Nettomenot	-300	-658	-622	-927	-1 330	-1 250	-1 020	-1 110

Muu rahoitus 1 000 €	TA2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS2025	TS2026
Tulot	547	530	509	494	393	408	408	408
Menot	-100	-73	-155	-176	-84	-84	-84	-84
Nettotulot	447	457	354	319	309	324	324	324

Rahoituslaskelmassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirta. Siinä osoitetaan vähennyslaskukaavan muodossa, miten menot rahoitetaan eli mikä on toiminnan ja investointien

rahavirta sekä rahoituksen rahavirta. Näiden tuloksena saadaan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelmassa osoitetaan lainakannan muutokset. Pirkkalan kunnan lainojen kehitys on esitetty alla.

Lainat 1 000 €	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lainojen lisäys	18 125	17 150	19 000	9 500	10 000	25 000	15 000	10 000
Lainojen vähennys	7 600	8 800	9 300	11 050	10 326	12 484	13 737	14 040
Nettolainanotto	10 525	8 350	9 700	-1 550	-326	12 516	1 263	-4 040
Lainakanta 31.12.	54 775	63 125	72 825	71 275	72 499	85 015	86 278	82 238
Lainat EUR/asukas	2 791	3 188	3 604	3 493	3 486	3 991	3 976	3 721
Asukasluku	19 623	19 803	20 206	20 405	20 800	21 300	21 700	22 100

Talous toimi elimitään ja tulosalueittain

Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö suunnittelija

Tehtävä

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kunnassa. Sen päätehtävänä on valtiollisissa vaaleissa suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet, järjestää ennakkoonäänestys ja siihen tarvittava henkilökunta, tarkastaa ennakkoonääntysasiakirjat, suorittaa vaalilautakuntien ja vaalitoimitsijoiden koulutus ja järjestää alustavan äänen laskennan tiedottaminen.

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtävänä on edellä mainittujen lisäksi ehdokashakemusten käsittely, ehdokaslistojen yhdistelmän laadinta, vaalien tuloslaskennan suorittaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen.

Aluevaalit toimitetaan kunnissa pääpiirteissään samalla tavalla kuin kuntavaalit, kuitenkin siten, että ehdokasasetteluun liittyvistä tehtävistä ja vaalien tuloksen vahvistamisesta huolehtii kunnan keskusvaalilautakunnan sijasta uusi viranomainen, aluevaalilautakunta. Aluevaalilautakunnan asettaa aluevaltuusto.

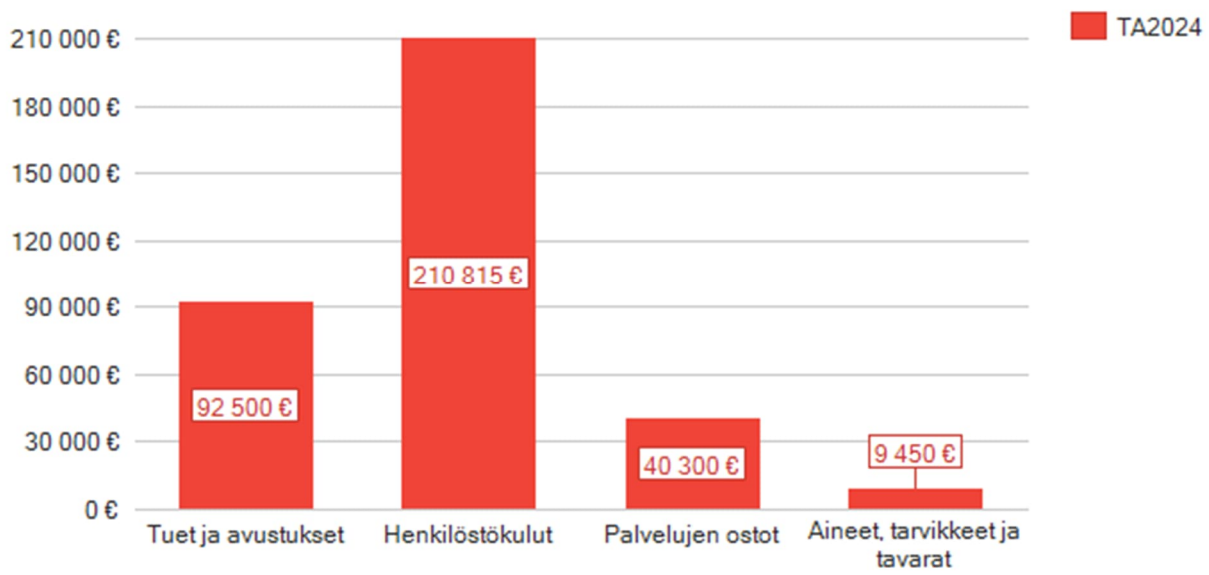
Keskusvaalilautakunta määrää valtuuston varavaltuutetut niiden lukumäärän mahdollisesti jäädessä vajaaksi.

Talousarviovuonna 2024 järjestetään presidentinvaali sekä europarlamenttivaalit. Taloussuunnitelmavuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	41 518	33 000	92 500	41 580	0
Toimintakulut	-79 334	-84 432	-260 565	-200 888	-3 210
TOIMINTAKATE	-37 816	-51 432	-168 065	-159 308	-3 210
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 951	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-1 951	0	0	0	0
	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä

Toimintatuotot	41 518	33 000	92 500	41 580	0
Toimintakulut	-81 285	-84 432	-260 565	-200 888	-3 210
TOIMINTAKATE	-39 767	-51 432	-168 065	-159 308	-3 210
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Tarkastuslautakunta

Vastuuhenkilö riskienhallintasuunnittelija

Tehtävä

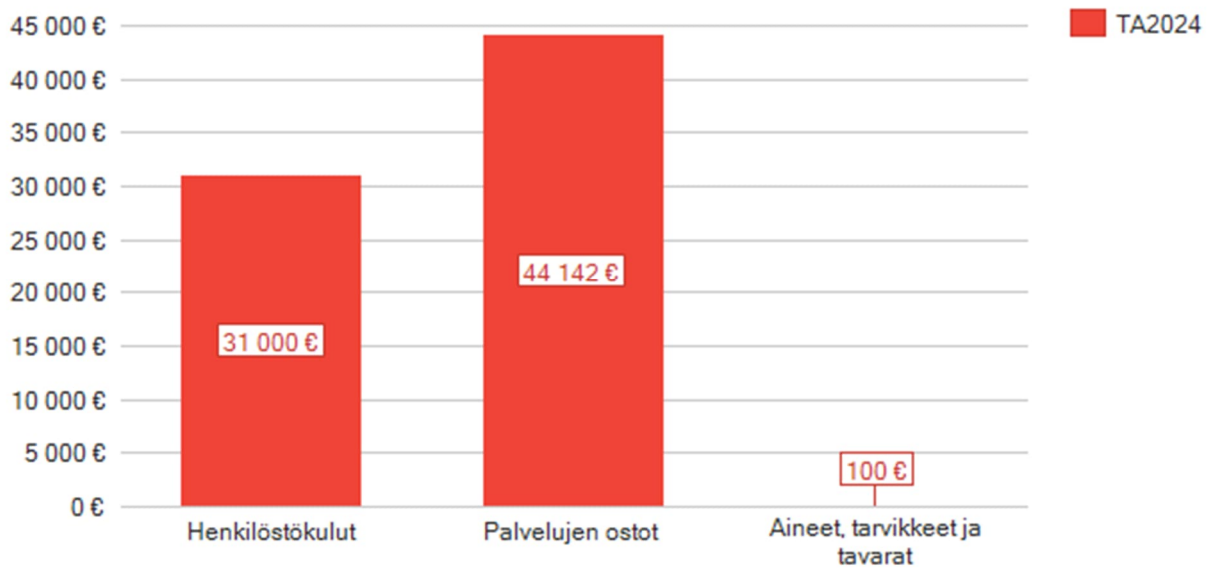
Tarkastuslautakunta on lakisääteinen lautakunta ja sen tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä ja Pirkkalan kunnan hallintosäännössä. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteen sovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Lautakunta valvoo myös lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista. Tilintarkastajan tehtävistä on säädetty kuntalain 123 §:ssä

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-60 609	-66 045	-75 242	-76 970	-79 184
TOIMINTAKATE	-60 609	-66 045	-75 242	-76 970	-79 184
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-60 609	-66 045	-75 242	-76 970	-79 184
TOIMINTAKATE	-60 609	-66 045	-75 242	-76 970	-79 184
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Kunnanhallitus

Vastuuhenkilö pormestari Marko Jarva

Tehtävä

Kunnanhallitus vastaa mm. strategisesta suunnittelusta, kuntaympäristön kehittämisen ohjaamisesta, kunnan taloudesta, henkilöstöpolitiikan johtamisesta, hallinnon, organisaation ja johtamisen kehittämisestä, edunvalvonnasta, sidosryhmistä, tiedottamisesta, seudullisesta yhteistyöstä ja kansainvälistymisestä, asunto-, elinkeino- ja maankäyttöpolitiikasta ja sen ohjaamisesta, kaavoituksesta, palvelutoimintojen kehittämisestä ja yhteensovittamisesta, riskienhallinnasta, sisäisestä valvonnasta, maaseutuasioista, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjaamisesta, kotouttamisen edistämisestä sekä työllisyyden hoidosta.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Määrärahat mahdollistavat noin 10 valtuuston ja 30 kunnanhallituksen kokousta sekä tarpeellisen määrän vaikuttamistoimielimien kokouksia. Kunnanhallituksen tulosalueesta maksetaan yhteisöjen yleisavustukset sekä jäsen- ja vastikemaksut, joista pääosan muodostavat Pirkanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Tampereen Raitiotie Oy, Business Tampere Oy ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä sekä maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue.

Vuoden 2024 merkittäviä virstanpylväitä ovat raitiotiepäätöksen tekeminen sekä uimahallin hankesuunnittelun aloittaminen.

Maakunnallista työllisyyskokeilua jatketaan yhdessä eri toimijoiden kanssa vuoden 2024 loppuun saakka. Vuoden 2025 alusta kuntiin siirtyvien valtion TE-palveluiden järjestämistä valmistellaan vuoden 2024 aikana valtaosan Pirkanmaata kattavalla mallilla. Yhteistoiminta-alueen vastuukuntana toimisi Tampere.

Elinkeinopalveluiden painopiste on yrittäjäyhteistyön kehittämisessä, yritysten toimintaympäristön mahdollistamisessa yhteistyössä kiinteistökehittäjien kanssa. Painopistealueena pidetään logistiikkaa ja sitä

Kunnanhallituksen alainen konsernihallinto sisältää mm. valtuuston, kunnanhallituksen, pormestarin, kansliapäällikön, yhteisöjäsenyydet, suhdetoiminnan, avustamisen, ystävyyskuntatoiminnan, toimikuntien, maaseutuasioiden sekä elinkeinojen kehittämisrahan kustannukset. Toimielimeen sisältyvät myös hallinnon ja viestinnän, talouden ja tietohallinnon, henkilöstön sekä kehittämisen ja elinkeinon tulosalueet, jotka kunnanhallituksen ja pormestarin apuna tukevat ja luovat edellytyksiä kunnan muiden tulosalueiden tulokselliselle toiminnalle.

tukevia toimintoja.

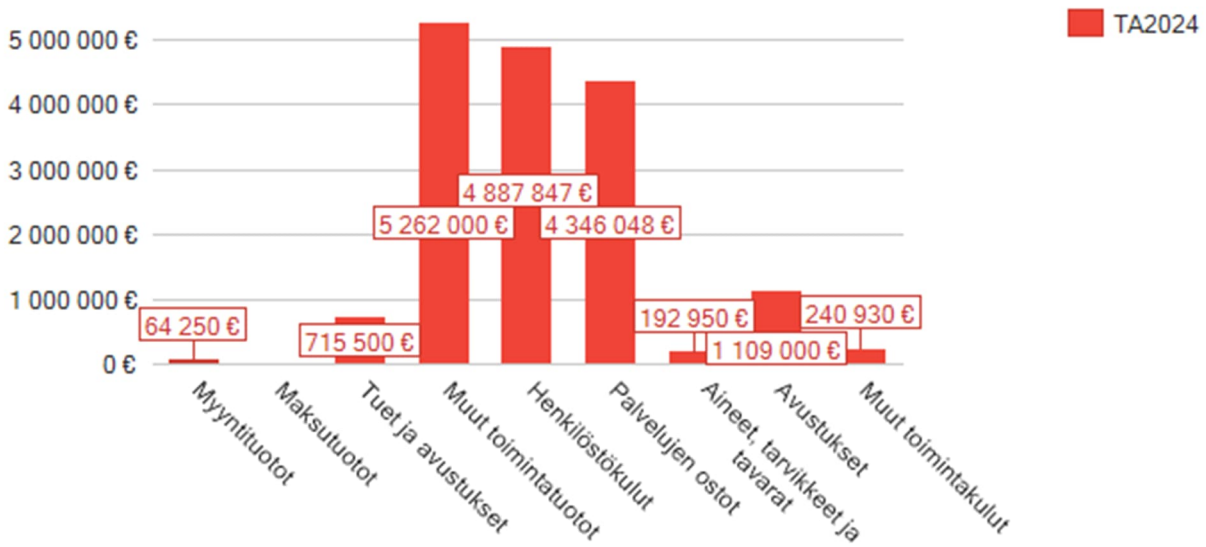
Lentokentän alueen toimijoiden toimintaedellytyksiä vahvistetaan edelleen. Yritystonttien riittävyyttä turvataan kehätien eteläpuolisten elinkeinoalueiden jo käynnistetyllä osayleiskaavan laatimisella sekä pyritään hankkimaan kunnan omistukseen yksityisten omistamia rakentamattomia tontteja.

Hyvinvoinnin edistämässä kiinnitetään huomiota erityisesti hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön (muun muassa ehkäisevä päihdetyön, elintapaohjauksen ja järjestöyhteistyön osalta). Hyvinvointisuunnitelmia päivitetään vuoden 2024 aikana, jotta niissä voidaan huomioida hyvinvointialueen vastaavat suunnitelmat. Kiintiöpakolaisten ensivaiheen kotouttamista edistetään palkatun kotoutumisen projektityöntekijän avulla, mihin on saatu avustus vuoden 2024 loppuun saakka työ- ja elinkeinoministeriöltä. Vuoden 2024 aikana toteutetaan osallistavan budjetoinnin kokeilun voittajaidea vuoden 2023 äänestyksen perusteella. Osallistavaan budjetointiin varataan 30 000 euron määräraha.

Taloushallinnon sovelluskokonaisuuden kilpailutuksen valmistelu on käynnistynyt. Tavoitteena on, että vuoden 2024 ensimmäisen puoliskon aikana hankintaprosessi viedään läpi ja uusi järjestelmä voidaan ottaa osittain käyttöön vuodenvaihteessa 2024-2025. Kunta osallistuu perustietotekniikkapalveluiden seudulliseen hankintaan ja sen jälkeen mahdolliseen toimittajanvaihdokseen, minkä lisäksi kehitämme nykyistä palvelunhallintatyökalua laajentamalla siihen kuuluvia sisältöjä. Tietojohtamispalvelukokonaisuutta vahvistetaan ja kokonaisuutta kehitetään muun muassa siten, että se tukee raitiotie-hankkeen valmistelua. Kunnan vakuutuspalvelut kilpailutetaan uuden meklaritoimijan kanssa.

Työnantajamaineen kehittäminen ja edistäminen sekä työyhteisölupauksen toteuttaminen työyhteisöissä jatkuu vuonna 2024 osana rekrytointiprosessin kehittämistä. Hiilineutraalisuuden edistäminen työnantajan näkökulmasta jatkuu. Työnantaja tukee edelleen työntekijöiden työmatkaliikkumista muun muassa joukkoliikenne- ja työmatkapyöräedulla sekä edistää muita mahdollisia toimenpiteitä vastuullisena työnantajana. Työkykyjohtamisen prosessia kehitetään, jalkautetaan ja hyödynnetään jatkossa tiedolla johtamista tavoitteellisemmin esihenkilötyössä, henkilöstön työhyvinnön edistämisen ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyn näkökulmasta.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	5 845 491	3 645 500	6 041 750	6 097 687	6 076 085
Toimintakulut	-8 601 986	-10 101 423	-10 776 775	-11 872 311	-12 200 961
TOIMINTAKATE	-2 756 495	-6 455 923	-4 735 025	-5 774 624	-6 124 876
Poistot ja arvonalentumiset	-41 876	-6 700	-90 845	-84 000	-84 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	29 177	0	0	0	0
Toimintakulut	-312 747	-271 574	-229 426	-269 613	-295 586
TOIMINTAKATE	-283 570	-271 574	-229 426	-269 613	-295 586
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä					
Toimintatuotot	5 874 668	3 645 500	6 041 750	6 097 687	6 076 085
Toimintakulut	-8 914 733	-10 372 997	-11 006 201	-12 141 924	-12 496 547
TOIMINTAKATE	-3 040 065	-6 727 497	-4 964 451	-6 044 237	-6 420 462
Poistot ja arvonalentumiset	-41 876	-6 700	-90 845	-84 000	-84 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot	146 893	50 000	100 000	100 000	100 000
Menot	-4 542 294	-5 130 000	-5 250 000	-2 150 000	-1 050 000

Henkilöstö	TP 2022	TA2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	75,3	88,7	68,2
Uudet vakanssit			1
analyttikko			1

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Maanhankintamenot, €	3 690 969	4 500 000	1 500 000
Maanmyyntitulot, €	3 612 060	1 285 000	3 790 000
Maanvuokraustulot, €	1 283 052	1 614 000	1 572 000

Sivistyslautakunta

Vastuhenkilö sivistysjohtaja Harri Rönholm

Tehtävä

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus-, lukiokoulutus- ja vapaa-ajan palveluiden järjestämisestä. Sen toiminta-alueelle kuuluvat muut toisen asteen koulutuksen palvelut.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Vuoden 2024 tavoitteena on kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja osaamisen vahvistaminen sivistyspalvelujen toimintojen kautta sekä palvelujen toimivuuden ja yhteistyömuotojen varmistaminen sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen yhdyspinnoissa.

Toimintaa ohjaavat kuntastrategian mukaiset hyvinvoinnin painopisteet; Yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku, elinikäinen oppiminen ja mielekkään arjen sekä vapaa-ajan harrastusten mahdollistaminen. Kehittämisen painopisteinä ovat ennaltaehkäisevät osaamista ja hyvinvointia edistävät toimintamallit, kunnan kasvuun ja kasvavaan palvelutarpeeseen vastaaminen sekä digitaalisuutta ja teknologiaa hyödyntävät toimintatavat.

Tavoitteiden toteutumista edistetään kehittämishankkeiden kautta. Tampereen kaupunkiseudun kanssa tehtävää yhteistyötä muun muassa kasvatus- ja opetusalan henkilöstön koulutuksessa sekä kehittämishankkeiden toteutuksessa jatketaan. Mahdollisia valtion erityisavustuksia haetaan hakukriteerien täytyessä.

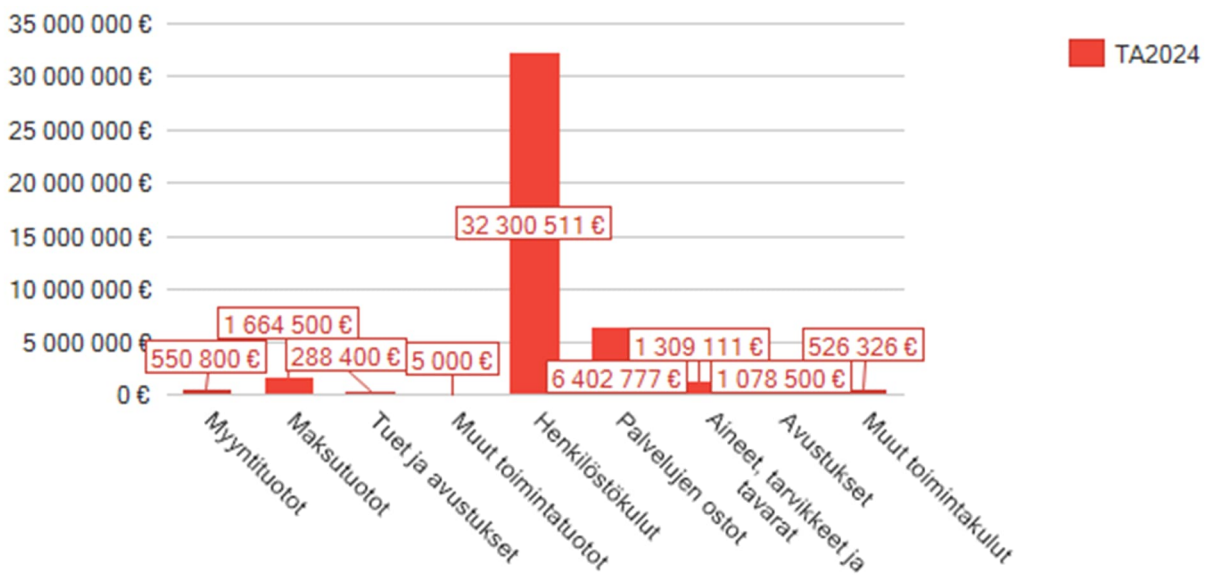
Sivistyslautakunta vastaa lisäksi vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluiden hankinnasta Pirkan opistolta ja muilta toimijoilta.

Sivistyspalvelujen vuoteen 2030 saakka ulottuva palveluverkkoselvitys ohjaa palveluverkon kehittämistä yhdyskuntarakenteen kasvu- ja kehityssuunnat sekä väestönkasvun tarpeet huomioon ottaen. Palvelutarpeen ennakoinnissa ja hankesuunnittelussa hyödynnetään kunnan tietojohdantamallia. Palveluverkon kehittämisen ohjaavana periaatteena on yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku. Erityishuomiota kiinnitetään oppimisympäristöjen monipuolisuuteen sekä liikuntaolosuhteiden kehittämiseen.

Palveluverkkoselvityksen mukaisista kohteista Vähäjärven koulu valmistuu talousarviovuonna vaihteittain käyttöönotettavaksi. Samassa yhteydessä sekä opetusvälineistö että käytön edellyttämä muu tarpeisto päivitetään ajanmukaiseksi. Kalliomäen uuden päiväkotijoukon kouluhankkeen suunnittelu käynnistetään. Pirkkalan vapaa-aikakeskus Varpun uudisrakennus- ja korjaushanketta jatketaan. Tavoitteena on laajennuksen ja uusittujen tilojen käyttöönotto kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. Alla olevissa talous- taulukon luvuissa tilinpäätöksen 2022 luvut sisältävät pelkät sivistyksen luvut.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	3 610 336	3 138 200	2 508 700	2 567 074	2 631 467
Toimintakulut	-38 075 555	-39 350 879	-41 617 225	-43 029 087	-44 902 223
TOIMINTAKATE	-34 465 219	-36 212 679	-39 108 525	-40 462 013	-42 270 756
Poistot ja arvonalentumiset	-639 792	-421 900	-1 243 819	-2 310 100	-2 307 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	24 944	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 180 318	-15 748 944	-14 532 952	-16 585 384	-17 992 584
TOIMINTAKATE	-13 155 374	-15 748 944	-14 532 952	-16 585 384	-17 992 584
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	3 635 280	3 138 200	2 508 700	2 567 074	2 631 467
Toimintakulut	-51 255 873	-55 099 823	-56 150 177	-59 614 471	-62 894 807
TOIMINTAKATE	-47 620 593	-51 961 623	-53 641 477	-57 047 397	-60 263 340
Poistot ja arvonalentumiset	-639 792	-421 900	-1 243 819	-2 310 100	-2 307 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	-95 730	-1 425 000	-5 317 000	-110 000	

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	1 056,00	617,7	627,6
Uudet vakanssit	24	7	17

Sivistyslautakunnan johto

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Harri Rönholm

Tehtävä

Tulosalue käsittää sivistyslautakunnan toiminnan ja johtamisen. Sivistyslautakunnan johdon tehtävänä on ohjata

päätösasioiden valmistelua ja koordinoita sekä tukea sivistystoimialan tulosalueiden toimintaa.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

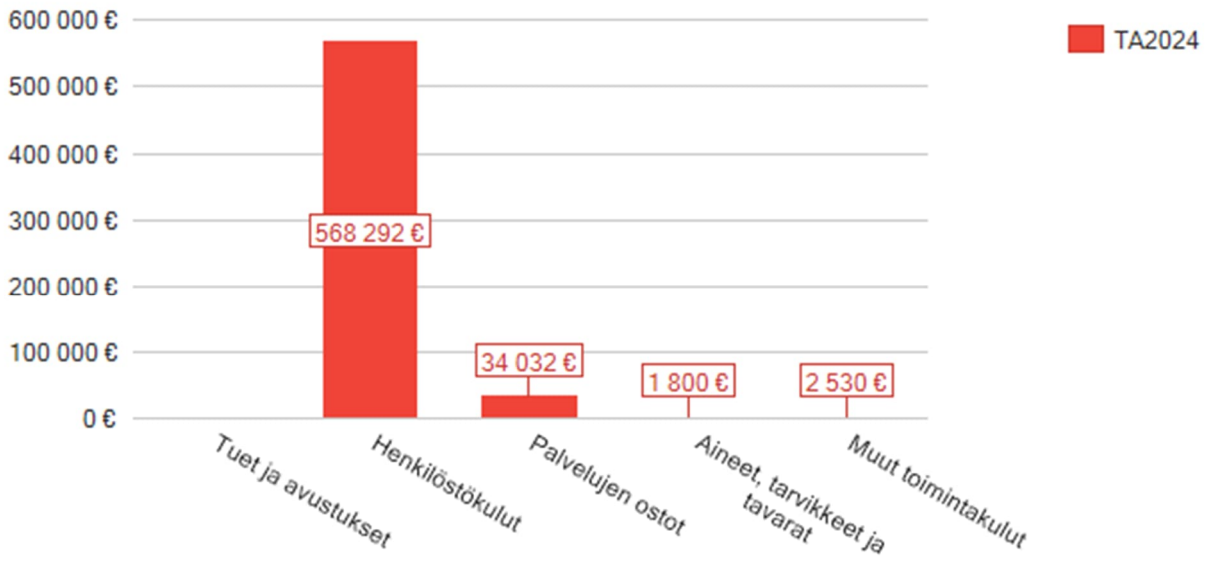
Sivistyslautakunnan johdon tulosalue tuottaa keskitettyjä toimistotukipalveluja sekä hallinnoi yhteisiä suunnittelun ja kehittämisen määrärahojen käyttöä. Kehittämisessä painottuvat hyvinvointialueen yhdyspintatoiminta, palveluverkon ja tietojohdantamallin kehittäminen, kustannuskehityksen ennakointi ja hallintakeinot sekä

toimintaprosessien ja toimialan tietojärjestelmien kehittäminen kunnan yhteisten linjausten mukaisesti.

Palvelusihteerien osalta painopisteenä on toimintojen sujuvoittaminen ja osaamisen sekä tehtävä- ja työjärjestelyjen kehittäminen palveluverkon muutoksissa.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	180 612	0	0	0	0
Toimintakulut	-760 365	-592 944	-606 654	-625 546	-651 839
TOIMINTAKATE	-579 753	-592 944	-606 654	-625 546	-651 839
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 196	-14 538	-8 960	-10 292	-11 192
TOIMINTAKATE	-6 196	-14 538	-8 960	-10 292	-11 192
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	180 612	0	0	0	0
Toimintakulut	-766 561	-607 482	-615 614	-635 838	-663 031
TOIMINTAKATE	-585 949	-607 482	-615 614	-635 838	-663 031
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	14,4	10,6	10,3

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuspäällikkö Sari Vällilä

Tehtävä

Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluvat kunnallinen päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus sekä tulosidonnainen palveluseteli päiväkotitoimintaan ja kerhotoiminnan palveluseteli.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Kunnassa toimii 11 kunnallista päiväkotia, avoimen varhaiskasvatuksen toimipiste sekä 7 kunnallista perhepäivähoitajaa. Kunnan alueella toimii kaksi palvelusetelipäiväkotia, yksi palvelusetelikerho sekä keskimäärin kolme yksityistä perhepäivähoitajaa. Yksityisen hoidon tuella perheisiin palkataan vuosittain 2 - 3 työsuhteista hoitajaa.

Tampereen kaupunkiseudun kuntien välillä on voimassa seutusopimus palveluiden ostosta ja myynnistä. Seudulla tehdään yhteistyötä varhaiskasvatussuunnitelmien ja laadun arvioinnissa, sekä osaamisen kehittämisessä (muun muassa Osake koulutustarjonta). Seutuyhteistyötä tehdään myös yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksessa ja valvonnassa. Varhaiskasvatuksen seudullisen tietokartan avainalueita ovat lasten ja perheiden tuki, palveluiden saavutettavuus ja seudulliset käytännöt, veto- ja pitovoimainen varhaiskasvatus sekä osaamisen kehittäminen.

Varhaiskasvatuksen laatu- ja arviointityötä jatketaan Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) ohjeistuksen mukaisesti ja osallistamalla kehyskuntien yhteiseen Valssi - hankkeeseen, jota Pirkkala isännöi. Valssi -hankkeen myötä otetaan käyttöön uusi digitaalinen järjestelmä arviointityöhön.

Toiminta- ja oppimisympäristön kehittämisessä huomioidaan inklusiivinen ajattelu, joka sisältää lasten ja huoltajien osallisuuden ja lapsen edun ensisijaisuuden. Varhaiskasvatuksessa hyödynnetään entistä paremmin aktiiviseen liikkumiseen mahdollistavat pihat ja liikuntapaikat ja käytetään oppimiseen ja liikkumiseen myös luonnon tarjoamat monimuotoiset

Keskeisin toimintoja säätelevä laki on varhaiskasvatuslaki. Kunta maksaa lakisääteistä kotihoidon tukea sekä yksityisen hoidon tukea ja siihen kuntalisää. Toimintaa säätelee laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta.

oppimisympäristöt. Digitalisaation myötä on tärkeää luoda turvallinen digitaalinen oppimisympäristö myös pienille lapsille. Varhaiskasvatuksessa yhtenä strategiaa toteuttavana painopistealueena on digitalisaatio lasten toiminnassa ja se on läpikirjoitettu varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Varhaiskasvatukseen on saatu digitutor kehittämään pedagogisia oppimisympäristöjä ja digilaitteiden ja -menetelmien tuomista lasten toimintaan. Tarkoitus on vakiinnuttaa digitutor työ varhaiskasvatuksessa.

Leikin arvostuksen lisääminen on keskeinen teema 2024 vuoden aikana varhaiskasvatuksessa. Alle kolmivuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin on noususuunnassa. Leikki liittyy olennaisena osana myös alle kolmevuotiaiden pedagogiikkaan ja on siten kehittämisen keskiössä.

Hyvinvointialueen kanssa on yhteistyössä huolehdittava monialaisen yhteistyön jatkumo eri toimijoiden kanssa ja verkostotyössä. Kolmitasoinen tuki yhtenäistää käsitteitä varhaiskasvatuksen ja opetuksen välillä ja toimii yhtenä yhteisen hyvinvoinnin, kasvun ja opinpolun mahdollistajana.

Varhaiskasvatuksen teemana on positiivinen pedagogiikka. Siihen sisältyy tunne- ja vuorovaikutuskasvatus sekä kaveritaitojen huomioiminen. Varhaiskasvatuksen perheohjauksella autetaan vanhempia löytämään omia voimavaroja ja tarjotaan perheille tukea vanhemmuuteen, kasvatukseen, vuorovaikutukseen ja arjen eri tilanteisiin. Perheryhmätoimintaa kehitetään perheohjauksen puitteissa ja sitä muokataan asiakkaitten tarpeitten

mukaan. Maahanmuuttajaperheille tarjotaan kohdennettua perheohjausta, jolla helpotetaan kotoutumista ja perheitten asioiden hoitoa varhaiskasvatukseen tultaessa.

Nepsy-toimintaa (neuropsykiatrinen kuntoutus) kehitetään edelleen yhteistyössä lasten ja nuorten koulutuksen tulosalueen kanssa. Varhaiskasvatuksesta nimetty koordinaattori organisoii valmennustoimintaa. Koordinaattoryhmän kautta lapsia ja perheitä ohjataan valmennuksen piiriin. Tällä hetkellä kunnassa toimii keskimäärin 10 aktiivista valmentajaa oman toimensa ohessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tietoisuutta ja menetelmäosaamista Nepsy-asioissa kehitetään valmentajien avulla ja koulutuksilla. Nepsy-infopisteen toiminta pääkirjastolla jatkuu.

Tampereen kaupunkiseudun kehyskuntien kanssa siirrytään vuoden 2024 aikana käyttämään eVaka-asiakastietojärjestelmää. Nykyisin käytössä olevien Wilman, Effican ja Päikyn toiminnallisuudet yhdistetään eVaka-alustalle. Tämän tavoitteena on selkiyttää ja parantaa asiakaskokemusta ja tehostaa varhaiskasvatuksen prosesseja.

Varhaiskasvatuksen ja lasten ja nuorten koulutuksen palveluverkkoselvitystä hyödynnetään palveluohjauksen

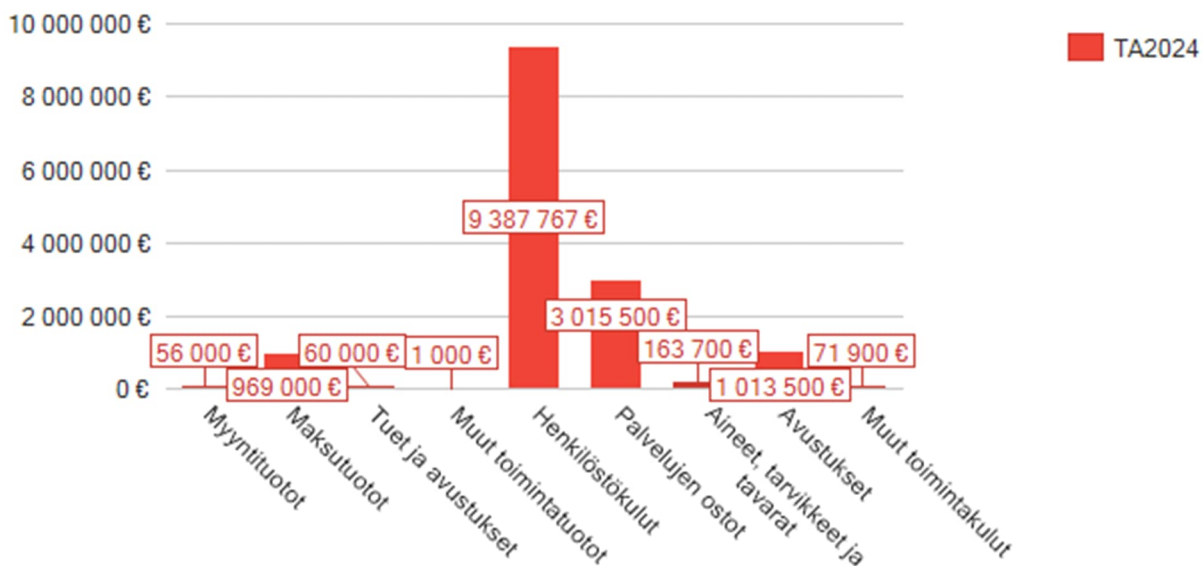
kehittämisessä. Palveluohjauksen ja tiedonsiirron prosesseja päivitetään asiakasnäkökulma huomioiden. Palveluohjauksen kehittämisellä pyritään systemaattisesti ohjaamaan perheitä alueittain lähipalveluihin, jotta yhtenäinen kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku toteutuisi mahdollisimman hyvin. Kasvun, opin ja hyvinvoinnin polku -mallia kehitetään edelleen huomioiden lähitulevaisuuden mahdollisia muutoksia muun muassa esiopetuksen järjestämisessä. Varhaiskasvatuksen paikkatarpeen kehitystä ja mitoittamista arvioidaan osana palveluverkkoselvitystä tietojohdantamallia hyödyntäen.

Asiakasmaksujen alenemisen sekä palvelusetelikulujen nousun vaikutuksia käyttötalouteen seurataan talousarviovuoden aikana. Palvelusetelikuluja kasvattavat asiakkaiden omavastuuosuuden pieneneminen asiakasmaksujen alenemisen seurauksena sekä palvelusetelihinnoitteluun tehdyt korotukset ja indeksitarkistus (1.8.2023 alkaen).

Henkilöstösuunnittelulla varaudutaan henkilöstörakenteen muutokseen sekä koulutetun henkilöstön saatavuuteen siirtymäajan puitteissa (2030) muun muassa vakanssimuutoksilla. Varhaiskasvatuksen varahenkilö- ja johtamisrakennetta kehitetään johtamisen laatuhankkeesta saaduilla kokemuksilla ja tiedolla.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	1 416 994	1 466 100	1 086 000	1 149 201	1 227 338
Toimintakulut	-11 904 073	-12 948 708	-13 652 367	-14 599 234	-15 861 269
TOIMINTAKATE	-10 487 079	-11 482 608	-12 566 367	-13 450 033	-14 633 931
Poistot ja arvonalentumiset	-69 270	-65 900	-34 470	-3 500	-7 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 298 949	-3 436 001	-3 696 678	-4 096 370	-4 395 572
TOIMINTAKATE	-3 298 949	-3 436 001	-3 696 678	-4 096 370	-4 395 572
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	1 416 994	1 466 100	1 086 000	1 149 201	1 227 338
Toimintakulut	-15 203 021	-16 384 709	-17 349 045	-18 695 604	-20 256 841
TOIMINTAKATE	-13 786 028	-14 918 609	-16 263 045	-17 546 403	-19 029 503
Poistot ja arvonalentumiset	-69 270	-65 900	-34 470	-3 500	-7 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-52 000	-10 000	

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	205,4	213,5	213,9

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Isojen päiväkotien käyttö % väh. 3 osastoa, ei tilarajoitteita)	76	88	88
Toiminnalliset tunnusluvut			
0-5 vuotiaat lapset 31.12.§	1 040	1 229	1162
Käytössä olevat paikat 31.12. (laskennallinen kapasiteetti)			
Päiväkodit	973	973	973
Perhepäivähoito	28	36	28
Ostopalvelut (seutusopimus ja muut)	5	10	10
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, lapsia keskimäärin/kk	11	16	8
Palveluseteli, kokoaikainen varhaiskasvatus	209	210	200
Kotihoidon tuki, lapsia keskimäärin/kk	155	185	180

Asukastutkimuksen tavoitetaso	TP 2022	TOT 2023	TA 2024
Lasten päivähoito	8,6	8,5	8,8
Avoin varhaiskasvatus	9,2	8,3	8,5

Lasten ja nuorten koulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Mikko Salkinoja

Tehtävä

Tulosalue vastaa esi- ja perusopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä lukiokoulutuksen. Keskeisimmät

toimintoja säätelevät lait ovat perusopetuslaki ja lukiolaki sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Esi- ja perusopetusta sekä aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kuudessa oppilaitoksessa; neljässä alakoulussa ja kahdessa yhtenäiskoulussa. Lukiokoulutusta annetaan Pirkkalan yhteislukiossa.

Pirkkalan kouluissa toteutetaan yhdessä teemaa "Kohtaaminen". Pyrkimyksenä on edistää oppilaiden kiinnittymistä kouluun ja parantaa osallisuuden tunnetta. Työtä tehdään opiskeluhuollon suunnitelman linjausten mukaisesti. Henkilöstölle tarjotaan työnohjausta, jonka avulla pyritään vastaamaan työssä koettuihin haasteisiin. Toimintaa kehitetään eteenpäin henkilöstön tarpeiden mukaan.

Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi on keskeinen asia, jota edistetään monipuolisesti sekä yhteisöllisen että yksilöllisen opiskeluhoitotyön kautta. Lasten ja nuorten hyvinvointia pyritään edistämään monipuolisesti tarjoamalla yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa monipuolista harrastustoimintaa koulupäivän yhteyteen (Harrastava Pirkkala), käsittelemällä mielenterveyteen liittyviä teemoja oppilaiden ikä- ja kehitystaso huomioiden sekä tarjoamalla turvallinen, positiivinen ja kannustava oppimisympäristö. Kunnassa on koulutettu sekä varhaiskasvatuksen, että opetuksen henkilöstöä Nepsy-valmentajiksi (neuropsykiatriset haasteet) ja valmennustyö jatkuu edelleen. Vapaa-aikapalveluissa työskentelevät koulunuorityöntekijät tukevat yläluokkien oppilaita matalalla kynnyksellä ja tekevät koulu yhteisössä ennaltaehkäisevää työtä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä jatketaan edelleen yhteisen teeman, yhteisöllisen opiskeluhoitotyön sekä koulukohtaisten toimenpiteiden avulla. Kaikissa Pirkkalan kouluissa on yhteinen toimintamalli väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisyyn sekä näihin puuttumiseen.

Tulosalueella tehdään seudullista yhteistyötä. Oppilaiden joustavaa hakeutumista Tampereen kaupunkiseudun kouluihin toteutetaan seutusopimuksen avulla. Opetuspalveluiden seudullista kehittämistä ohjaa yhteinen tiekartta, jonka päivitetty versio tulee käyttöön vuoden 2024 aikana. Henkilöstön osaamisen kehittämistä ja yhteisiä hankkeita koordinoiva seudullinen Osake-toimintamalli tarjoaa laadukasta täydennyskoulutusta, yhteistyöhankkeita ja tukea kuntien kehittämistyöhön. Kasvatus- ja opetustoiminnan laatua arvioidaan sekä seudullisen vertailudatan että kouluterveyskyselyn ja kouluilla vuosittain toteutettavan koulujen hyvinvointiprofiilin tulosten avulla.

Yläluokille suunnatun B1-kielen lisätunnin aiheuttamaa tuntijaon muutosta valmistellaan ja uuteen hallitusohjelmaan kirjattujen esi-, perus ja lukio-opetusta koskevien toimenpiteiden toteutumista seurataan tarkasti. Joustavaa esi- ja alkuopetuksen toimintaa kehitetään edelleen kaikissa kouluissa.

Lasten ja nuorten koulutuksessa toteutetaan valtakunnallisia ja seudullisia kehittämishankkeita; Lukuintoa Pirkanmaa, Yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittäminen ja Kerhotoiminnan kehittäminen. Tieto- ja viestintätekniikan opetusta tukevaa käyttöä ja tukea kehitetään edelleen tutor-toiminnan, oppilaskohtaisten laitteiden kokeilun sekä OppilasAgentti-hankkeen kautta.

Ympäristöopin opetukseen seudullisesti laadittu digitaalinen Aivot - Yhdessä käyttöön oppimateriaali otetaan kattavasti käyttöön alakoulun ympäristöopin lisäksi myös yläkoulun terveystiedossa (Aivot - Terveinä käyttöön) vuonna 2024. Harrastava Pirkkala –hanke jatkuu kevään 2024 ajan, jonka jälkeen hanketoiminta vakiinnutetaan pysyväksi toimintamalliksi Pirkkalaan ja

toteutetaan yhdessä nuorisopalvelujen kanssa. Hankkeen myötä tarjotaan laadukasta, maksutonta ja monipuolista harrastustoimintaa perusopetuksen oppilaille koulupäivän yhteyteen Harrastamisen Suomen mallin mukaisesti.

Kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin polut ja palveluverkko uudistuvat. Kunnan tietojohdantamallia hyödyntävä palveluverkkoselvitys kuvaa tulevien vuosien näkymiä ja ohjaa käynnistyvää Kalliomäen koulun suunnittelua.

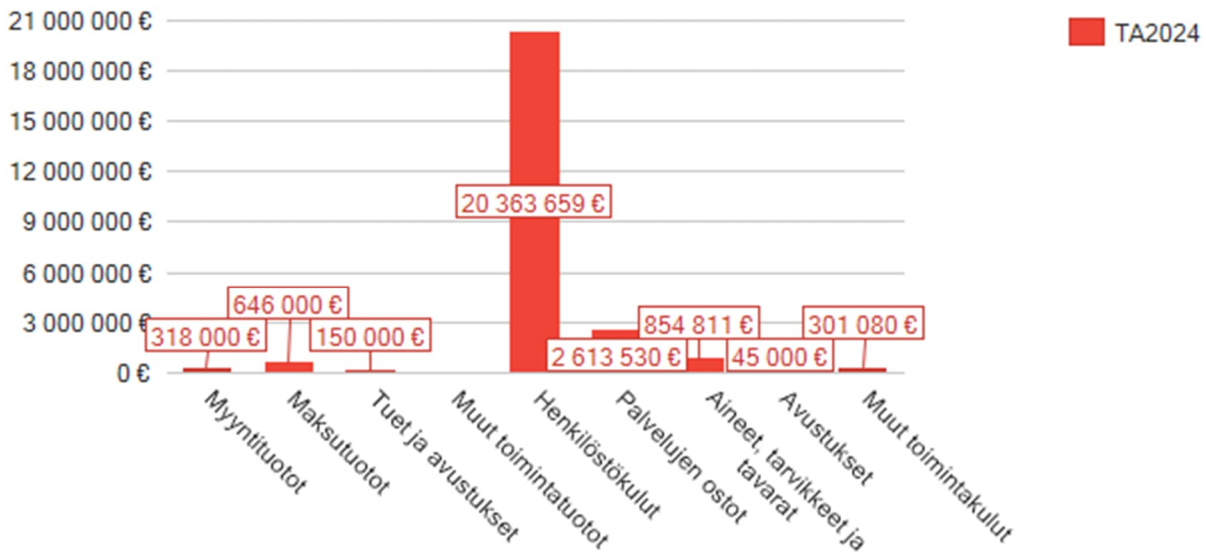
Vähäjärven koulu pääsee aloittamaan uusissa tiloissa osittain kevään 2024 aikana ja koko esi- ja perusopetuksen osalta syksyllä 2024. Koulun toimintakulttuuriin liittyvä työ jatkuu vuoden 2024 aikana. Yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen jatkuu myös kaikkien rakennuksessa toimivien tahojen kanssa esihenkilövalmennuksen ja konkreettisten toimintamallien rakentamisen kautta. Palveluohjauksen

kehittämisellä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa pyritään systemaattisesti ohjaamaan perheitä alueittain lähipalveluihin, jotta yhtenäinen opin ja kasvun polku toteutuisi mahdollisimman hyvin.

Oppivelvollisuuslakiin sisältyvä toisen asteen maksuttomuus laajenee lukio-opiskelussa ikäluokka kerrallaan. Vuoden 2024 syksyllä aloittavan ikäluokan myötä toisen asteen maksuttomuus koskee kaikkia lukion opiskelijoita. Oppivelvollisuuden laajeneminen aiheuttaa vielä vuonna 2024 opiskelijoiden laitteisiin ja oppimateriaaleihin liittyviä lisäkustannuksia. Lukiossa tällä hetkellä opiskelevat kaksoistutkinto-opiskelijat valmistuvat vuoden 2024 lopussa. Uusia kaksoistutkinto-opiskelijoita ei enää Pirkkalan lukiossa aloita. Opiskelijoiden hyvinvointiin kiinnitetään huomiota myös lukiossa panostamalla riittävästi opiskelijahuoltoon, erityisopetukseen ja erityisopiskelijoiden huomioimiseen.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	1 814 568	1 441 500	1 114 000	1 099 907	1 078 877
Toimintakulut	-22 946 142	-23 136 054	-24 178 080	-24 497 459	-24 953 492
TOIMINTAKATE	-21 131 573	-21 694 554	-23 064 080	-23 397 552	-23 874 615
Poistot ja arvonalentumiset	-533 360	-339 800	-1 117 261	-2 166 600	-2 160 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	20 625	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 094 153	-11 227 854	-9 681 366	-11 112 707	-12 081 421
TOIMINTAKATE	-9 073 527	-11 227 854	-9 681 366	-11 112 707	-12 081 421
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	1 835 194	1 441 500	1 114 000	1 099 907	1 078 877
Toimintakulut	-32 040 294	-34 363 908	-33 859 446	-35 610 166	-37 034 913
TOIMINTAKATE	-30 205 101	-32 922 408	-32 745 446	-34 510 259	-35 956 036
Poistot ja arvonalentumiset	-533 360	-339 800	-1 117 261	-2 166 600	-2 160 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	-76 002	-1 240 000	-4 800 000	-100 000	

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	366,9	354,2	360,2
Uudet vakanssit	13	5	12
Luokanopettaja			3
Perusopetuksen lehtori			2
Perusopetuksen erityisopettaja			1
Koulunkäynninohjaaja			6

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Esi- ja perusopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminnan nettomenot, €/oppilas	9 349	10 492	10 185
Lukion nettomenot, €/oppilas	6 037	8 073	8 730
Toiminnalliset tunnusluvut			
Oppilasmäärä			
Esiopetus	276	259	267
Perusopetus	2 597	2 555	2 609
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	474	486	455
Esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito	259	265	250
Lukio	285	268	256
Perusopetuksen jälkeen jatkokoulutuspaikan saaneet, määrä %	100	100	100

Asukastutkimuksen tavoitetaso	TP 2022	TOT 2023	TA 2024
Esiopetus	9,4	9,3	9,4
Perusopetus, 1-6 luokat	8,7	8,8	9,0
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	8,5	8,6	9,0
Perusopetus, 7-9 luokat	7,9	8,4	8,8
Lukio	8,7	8,6	9,0

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikapäällikkö Tero Saatsi

Tehtävä

Vapaa-aikapalvelut muodostuvat liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuripalveluista sekä vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta.

Liikuntapalvelut vastaa liikuntapaikkojen käytöstä ja vuoroista sekä järjestää ohjaus- ja koulutustoimintaa, antaa liikuntaneuvontaa, suunnittelee ja järjestää liikuntatapahtumia sekä tukee urheiluseurojen toimintaa. Toimintaa ohjaa liikuntalaki.

Nuorisopalvelut luo edellytyksiä ohjatulle ja valvotulle nuoristoiminnalle, tukee syrjäytymisen ehkäisyä ja nuorten kasvua sekä järjestää erilaista yksilö- ja ryhmätoimintaa. Nuorten osallisuutta edistävä toiminta ja nuorisolain mukainen nuorten harrastustoiminta on osa nuorisopalveluja. Toimintaa ohjaa nuorisolaki.

Kirjasto järjestää kuntalaisten tieto- ja kirjastopalvelut osana koko Pirkanmaan kattavaa yhteistyöjärjestelmää. Kirjasto tarjoaa uudistuvat ja monipuoliset kokoelmat ja tiloja oppimiseen ja työskentelyyn kaikille kuntalaisille. Kirjastotoimintaa ohjaa laki yleisistä kirjastoista.

Kulttuuripalvelut koordinoi ja järjestää kulttuuri- ja vapaa-ajan tapahtumia, vastaa museo- ja taidenäyttelytoiminnasta sekä tukee yhteisöjen ja

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Vapaa-aikapalveluissa laaditaan vuoden 2024 aikana koko tulosaluetta koskeva tiekartta, jossa luodaan suuntaviivoja lähitulevaisuuden näkymiin ja kehittämistarpeisiin. Tavoitteena on myös päivittää vapaa-aikapalveluiden seudullista yhteistyötä yhdessä seudun kuntien kanssa.

Pirkkala-kampuksen valmistumisen myötä nuorisopalveluille tulee uusi toimintaympäristö niin nuorisotilatoiminnalle kuin muullekin vapaa-ajan toiminnalle. Yhtenä tavoitteena on kulttuurisen

yksittäisten harrastajien kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut koordinoi kunnan julkista taidehankintaa sekä vastaa kunnan taidekokoelmista. Toimintaa ohjaa laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Toiminta perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää myös muuta taiteen edistämiseen liittyvää toimintaa. Toiminta perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta.

nuorisotyön kehittäminen, jonka tarkoituksena on tuoda kulttuuri ja taide osaksi nuorten arkea, heitä kuunnellen ja osallistaen. Toiminnan tavoitteena on mahdollistaa osallistuminen matalalla kynnyksellä muun muassa tarjoamalla tiloja nuorille oman kulttuurin luomiseen, luoda mahdollisuuksia esiintymiselle ja oman taiteen esiin tuomiselle. Pirkkala-kampuksen uudessa Pirkkala-salissa voidaan järjestää esimerkiksi Open Mic- ja bändikatselmus-tapahtumia.

Vuoden 2024 aikana vakiinnutetaan sähköinen

nuorisokortti, joka on jokaisen pirkkalalaisen nuoren ladattavissa ilmaiseksi. Kortin tavoitteena on lisätä nuorisotilojen turvallisuutta ja tiedonkulkua myös huoltajiin päin.

Koulunuorisotyötä tehdään yhdessä koulujen kanssa ja toimintamalleja kehitetään. Koulunuorisotyön kehittämistä jatketaan yhdessä perusopetuksen kanssa yhteisöllisen opiskelijahuollon kehittämishankkeessa. Hankkeen rahoituksen avulla on palkattu alakoulujen koulunuorisotyöntekijä. SKY-hankkeen (sitouttava koulu yhteisötyö) päätyttyä yläkoulujen toinen koulunuorisotyöntekijä vakinaistetaan.

Etsivät nuorisotyöntekijät siirtyvät nuorisopalvelujen alle elokuussa 2024. Etsivien kohderyhmä on 16-29-vuotiaat nuoret ja toiminta keskittyy erityisesti koulupudokkaisiin ja elämänhallinnan tukea tarvitseviin nuoriin. Tavoitteena on kehittää etsivää nuorisotyötä myös ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta, johon kuuluvat muun muassa elämänhallintaa tukevien ryhmien perustaminen, välituntitoiminnan laajentaminen 2.asteen kouluihin, sekä yhteistyön kehittäminen opetuspalvelujen kanssa.

Harrastamisen Suomen mallin toiminta toteutetaan nimellä Harrastava Pirkkala ja sen hallinnointi siirtyy vuonna 2024 perusopetuksesta vapaa-aikapalveluihin. Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle perusopetusikäiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastusvalikoimaa ja tarjontaa järjestetään lasten ja nuorten toiveita kuunnellen.

Kirkonkylän kirjaston omatoimikäyttöä seurataan ja tarvittaessa muokataan aukioloaikoja asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Tavoitteena on pidentää myös muiden kirjastojen omatoimiaukioloaikoja mahdollisuuksien mukaan.

Kestävän kehityksen edistämiseksi jatketaan kokeilua, jossa kirjastoaineiston muovittamista vähennetään erityisesti sellaisessa aineistossa, jossa sitä ei välttämättä tarvita tai jonka käyttöikä aineiston kierrossa on muutoinkin lyhyempi.

Lukutaidon edistämistä ja tukemista jatketaan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa yhteistyösuunnitelmien mukaisesti tarjoten sisältöjen avaamista ja opastusta jokaiselle ikäluokalle.

Kirjastopalveluissa toteutetaan Pirkanmaan kirjastojen uutta strategiaa yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Valtakunnalliseen e-kirjastoon liittyminen toteutetaan yhdessä Pirkanmaan kirjastojen kesken. Kirjastokimpat eli alueelliset kirjastoverkot (Pirkanmaalla Piki-verkko) otetaan mukaan yhteiseen e-kirjastoon vaiheittain vuoden 2024 aikana.

Kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut ovat mukana uuden Kalliomäen alueen suunnittelussa, jonne on tarkoituksena siirtää tulevaisuudessa kirjasto- ja nuorisotilat Nuoliala-keskuksesta.

Vapaa-aikakeskuksen laajennus valmistuu syksyllä 2024. Laajennus parantaa sisäliikuntaolosuhteita ja mahdollistaa laajemman toiminnan muun muassa salibandyn osalta. Liikunnan toimintaympäristö paranee myös eri käyttäjien osalta (kunnan oma toiminta, seurat ja yksittäiset kuntalaiset). Laajennuksen valmistumisen yhteydessä vapaa-aikakeskuksen vanha osa remontoidaan vaiheittain jatkuen vuodelle 2025 saakka. Vapaa-aikakeskuksen eri tiloihin selvitetään ratkaisuja omatoimikäytön mahdollistamiseksi.

Kunnan tilavaruuksissa siirrytään uuteen Timeworks-järjestelmään, joka korvaa nykyisen käytössä olleen tilavarauksjärjestelmän. Järjestelmän uusimisen yhteydessä laajennetaan ja uudistetaan tilavarausten käytännön hallintaa omatoimiseen käyttöön (muun muassa tilojen vuokran verkkomaksamisen mahdollistaminen varauksen tekemisen yhteydessä). Lisäksi uudistetaan käyttövuorojen hakemus- ja käsittelyprosessia.

Kulttuuripalveluissa toteutetaan suunnitelmallista kulttuurihyvinvoinnin kokonaisuutta yhdessä kunnan muiden palveluiden ja hyvinvointialueen kanssa. Kulttuuripalvelut koordinoi kokonaisuutta ja työn pohjana toimii Pirkkalan kulttuurihyvinvointisuunnitelma.

Pirkkala-kampukseen valmistuva uusi kulttuuritila, Pirkkala-sali, luo kulttuuripalveluiden toiminnalle uusia mahdollisuuksia muun muassa tapahtumatoiminnan kehittämiseksi. Muinaismarkkinoiden osalta kehitetään tapahtuman brändiä sekä viestintää ja markkinointia.

Pirkkala on yhteistyökuntana mukana Tampereen ja Pirkanmaan 2026-kulttuuripääkaupunki -hankkeen kolmivuotisessa Operaatio Pirkanmaa -jatkohankkeessa vuosina 2022–2024. Runsaan ohjelmatarjonnan lisäksi hankkeen tavoitteena on kulttuurisuunnitelman laatiminen kuntaan.

Prosenttiperiaatteen toteuttamista jatketaan julkisissa taidehankinnoissa rakentamishankkeiden yhteydessä. Tämän kaltaisia julkisen taiteen hankkeita vuonna 2024 edistetään Pirkkala-kampuksessa, Kirkonkylän koulussa ja Vapaa-aikakeskuksen laajennusosassa.

Taide- ja museokokoelmien kokoelmaohjelmien laatiminen jatkuu. Taidekokoelman varastointimahdollisuuksia selvitetään Allan Salon taidekokoelman osalta turvallisempiin ja taiteelle sopiviin olosuhteisiin. Museotoimintaa kehitetään seudullisessa yhteistyössä. Pirkkalan muinaishistoria ja Bircala 1017 -näyttelyaineisto pääsevät esille Kirkonkylän vanhaan puukouluun toteutettavassa Tursiannotko – 1000-vuotinen kylä -näyttelyssä. Tiloihin suunnitellaan myös uusi vaihtuvat näyttelyt mahdollistava näyttelytila.

Näyttely ja näyttelytilat toteutetaan yhteistyössä kunnan tilapalveluiden ja Maakuntamuseon kanssa.

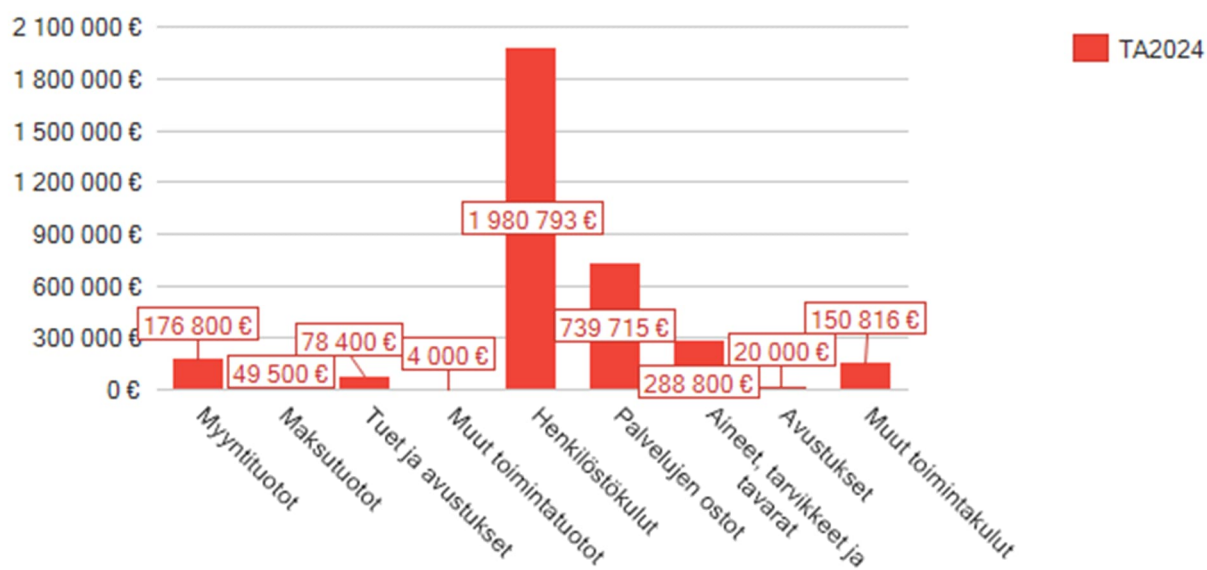
Valtuustoaloitteen mukaisesti matkailupalveluita kehitetään Visit Pirkkala -brändin lanseerauksella, sekä pirkkalalaisia matkailukohteita ja -palveluita esittelevän Visit Pirkkala -sivuston käyttöönottolla. Matkailupalveluiden kehittäminen toteutetaan yhteistyössä kunnan viestinnän ja elinkeinopalveluiden, sekä paikallisten yritysten, Visit Finlandin ja Business Tampereen kanssa.

Pirkan opiston toiminnassa painottuvat kehittämissuunnitelman 2022-2026 kokonaisuudet. Vuonna 2024 hallitusohjelman mukaiset valtionosuusleikkaukset vaikuttavat Pirkan opiston toimintaan, opetuksen tuotantohintaan ja kuntaosuuksiin sekä opetustuntien määrään siten, että vapaan sivistystyön opetustuntimäärää vähenee, musiikin taiteen perusopetuksen määrä pysyy ennallaan ja muun taiteen perusopetuksen tuntimäärä kasvaa.

Tampereen kaupunkiseudun kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan muun muassa vapaa-aikapalveluiden seudullisen tiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä päivittämällä. Kunnan ja hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhdyspintatyön turvaamiseksi varmistetaan palveluketjujen saumattomuus ja vastuiden jakaantuminen hyvinvointialueen ja kunnan välillä.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	198 162	230 600	308 700	317 966	325 252
Toimintakulut	-2 464 976	-2 673 173	-3 180 124	-3 306 848	-3 435 623
TOIMINTAKATE	-2 266 814	-2 442 573	-2 871 424	-2 988 882	-3 110 371
Poistot ja arvonalentumiset	-37 162	-16 200	-92 088	-140 000	-140 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	4 319	0	0	0	0
Toimintakulut	-781 020	-1 070 551	-1 145 948	-1 366 015	-1 504 399
TOIMINTAKATE	-776 702	-1 070 551	-1 145 948	-1 366 015	-1 504 399
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	202 481	230 600	308 700	317 966	325 252
Toimintakulut	-3 245 996	-3 743 724	-4 326 072	-4 672 863	-4 940 022
TOIMINTAKATE	-3 043 515	-3 513 124	-4 017 372	-4 354 897	-4 614 770
Poistot ja arvonalentumiset	-37 162	-16 200	-92 088	-140 000	-140 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	-19 728	-185 000	-465 000		

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	38,0	39,4	43,2
Uudet vakanssit		2	5
Teknologiavahtimestari			1
Harrastusvastaava			1
Koulunuorisotyöntekijä			2
Kulttuurituottaja			1

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Kunnan rahoitusosuus Pirkan opistosta, €/opetustunti*	16	14	16
Nuorisopalveluiden nettomenot, €/asukas	25	30	32
Kulttuuripalveluiden nettomenot, €/asukas	18	24	24
Liikuntapalveluiden nettomenot, €/asukas	40	45	34
Kirjastopalveluiden nettomenot, €/asukas	55	57	59
Toiminnalliset tunnusluvut			
Opiskelijamäärä Pirkkalassa	2 979	3 400	3 300
Opetustunnit/vuosi Pirkkalassa	13 374	14 580	13 800
Kirjaston lainat kpl/vuosi	384 312	372 000	375 000
Kirjaston aineiston hankinta kpl/vuosi	8 216	7 500	7 500

Asukastutkimuksen tavoitetaso	TP 2022	TOT 2023	TA 2024
Kirjastopalvelut	9,1	9,1	9,2
Liikuntapalvelut	8,7	8,7	9,0
Nuorisopalvelut	8,8	8,3	8,8
Kulttuuripalvelut	8,1	8,3	8,5
Vapaa-aikakeskus	8,5	8,6	8,8
Pirkan opisto	8,6	8,6	8,6

Yhdyskuntalautakunta

Vastuuhenkilö yhdyskuntajohtaja Jouni Korhonen

Tehtävä

Yhdyskuntalautakunnan alaista toimintaa on yhdyskuntalautakunnan johto, ruoka- ja puhtauspalvelu, tilapalvelu, yhdyskuntatekniikka ja aluepalvelut, vesihuoltolaitos ja yhdyskuntasuunnittelu ja valvonta.

Yhdyskuntatoimiala huolehtii rakennetulle ja muulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kehittämisestä ja valvonnasta. Toimialalla tuotetaan lisäksi kunnalliseen rakentamiseen ja tekniseen huoltoon liittyvien toimintojen suunnittelua, toteuttamista ja ylläpitoa.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Vuoden 2024 keskeisenä teemana on raitiotien suunnitteluhanke, jota tehdään yhdessä Tampereen raitiotie Oy:n ja Tampereen kaupungin sekä erikseen kilpailutetun palvelun tuottajan kanssa. Tavoitteena on kehitysvaiheen valmistuminen syyskuun 2024 loppuun mennessä. Kehitysvaiheen tavoitteena on tuottaa tarvittava aineisto rakentamispäätöksen tueksi.

Muita kunnan kehityksen kannalta merkittäviä painopisteitä on kunnan strategisen maankäytönsuunnitelman päivitys, jolla asetetaan kunnan pitkántähtäimen kehitys- ja kasvatavoitteet. Erityisesti strategisessa työssä keskitytään kasvumahdollisuuksiin, kohdentamiseen ja sen ajoitukseen määrittelemiseen sekä kunnan yhdyskuntarakenteen laadun kehittämiseen tulevaisuudessa.

Yhdyskuntasuunnittelun keskeisin yleiskaavatyö on kehätien eteläpuolisten elinkeinoalueiden osayleiskaava, jolla pyritään luomaan mahdollisuudet tulevalle elinkeinoelämän asemakaavoitukselle ja tonttiluovutukselle.

Merkittävimpiä asemakaavoituskohteita ovat Kurikan asemakaavalaajennus (nro 261), jolla pyritään vastaamaan monipuolisen asuntotuotannon tavoitteisiin sekä

Ruokapalvelut tuottavat palveluja sivistystoimialalle sekä järjestävät kunnan käytössä olevien rakennusten puhtaanapitoa. Toimialan palveluja, tuotteita ja tehokkaampia toteuttamistapoja pyritään kehittämään ja tehostamaan jatkuvasti. Pirkkala luo kasvavana kuntana edellytykset sekä mahdollisuudet innovatiiviseen toimintaan. Palveluiden kehittämisessä valmiudet uudistuviin ratkaisuihin ovat keskeisiä pyrittäessä toiminnan tehostamiseen ja uudistamiseen.

Pakkalankulman asemakaavan laajennus (nro 269) joka mahdollistaa palveluverkon kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden kasvuun yhdyskuntarakenteellisesti keskeiselle sijainnille.

Kuntastrategian mukaista keskustan kehittämistä toteutetaan torikorttelin (nro 268) asemakaavamuutoksen laadinnalla. Asemakaavoituksella pyritään monipuoliseen kaavatuotantoon asumisen, elinkeinoelämän- ja palvelutuotannon sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden tarpeiden mukaisesti.

Sivistyspalvelujen palveluverkkoselvityksen mukaisten investointihankkeiden toteutusta jatketaan. Pirkkala-kampus otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2024 aikana. Tässä yhteydessä päättyy alueen koulukäytössä olleiden väistötilojen vuokraus. Rakentaminen kampusalueella jatkuu käyttöönoton jälkeen vanhan koulurakennuksen purkamisen ja pihatöiden osalta.

Sivistyspalvelujen uuden Kalliomäkeen sijoittuvan yksikön hankesuunnittelu käynnistetään. Tavoitteena on hankesuunnitelman valmistuminen 2024 syksyn aikana.

Vapaa-aikakeskuksen laajennushankeen kokonaisvastuurakentamisurakka (kvr-urakka) valmistuu vuoden 2024 aikana. Laajennuksen valmistuttua tehdään nykyisessä vapaa-aikakeskuksessa tilamuutoksista sekä kunnossapitotarpeista johtuvia korjaustöitä.

Infrarakentamisen osalta uusimmilla asuinalueilla jatkuvat katujen ja puistojen viimeistelyt niin Soljassa kuin Soukonlahdessa. Katujen ja vesihuollon saneeraus jatkuu Killossa Killontien saneeraamisella sekä Haikassa Vanhatiellä.

Uusista investointikohteista käynnistyy muun muassa Linnakallion asemankaavan laajennuksen rakentamistyöt.

Liikuntapaikkojen kehittämisen osalta on tavoitteena käynnistää Loukonlahden liikuntapuiston suunnitteluhanke.

Luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteiden

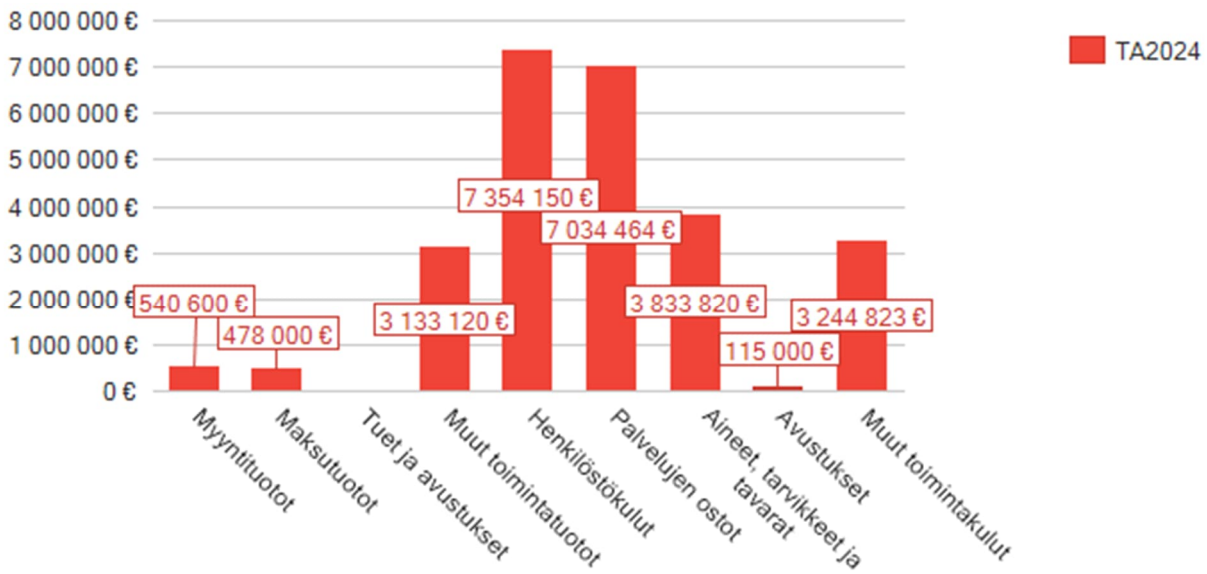
toteuttamista jatketaan muun muassa selvittämällä luontokohteiden ennallistamismahdollisuuksia sekä kehittämällä luontokohteiden reittejä ja infotauluja. Vuoden 2024 aikana valmistellaan yhden uuden luontokohteen rauhoittamista luonnonsuojelualueeksi.

Hinku-tiekartta päivitetään seudun Kestävä siirtymä 2040-ohjelman mukaisesti ja samassa yhteydessä laajennetaan vuoden 2023 lopulla käyttöönotettavan Ympäristövahti-järjestelmän sisältöä.

Kunta osallistuu uuden MAL5-sopimuksen valmisteluun ja linjattuja yhteistyöhankkeita edistetään sopimuksen mukaisesti.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	2 900 231	4 058 093	4 151 720	4 348 395	4 282 279
Toimintakulut	-25 030 701	-21 614 922	-21 582 257	-23 901 676	-25 518 750
TOIMINTAKATE	-22 130 470	-17 556 829	-17 430 537	-19 553 281	-21 236 471
Poistot ja arvonalentumiset	-9 191 464	-10 213 646	-10 112 664	-9 477 810	-9 458 636
Sisäinen					
Toimintatuotot	18 404 967	17 109 922	15 869 969	18 183 345	19 754 753
Toimintakulut	-986 863	-906 645	-910 376	-1 092 314	-1 110 285
TOIMINTAKATE	17 418 104	16 203 277	14 959 593	17 091 031	18 548 589

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	21 305 198	21 168 015	20 021 689	22 531 740	24 037 032
Toimintakulut	-26 017 564	-22 521 567	-22 492 633	-24 993 990	-26 724 914
TOIMINTAKATE	-4 712 366	-1 353 552	-2 470 944	-2 462 250	-2 687 882
Poistot ja arvonalentumiset	-9 191 464	-10 213 646	-10 112 664	-9 477 810	-9 458 636

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot			525 000		
Menot	-15 014 457	-13 612 000	-16 410 000	-11 505 000	-5 690 000

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	174,0	160,8	171,5
Uudet vakanssit		5	3

Yhdyskuntalautakunnan johto

Vastuuhenkilö yhdyskuntajohtaja Jouni Korhonen

Tehtävä

Yhdyskuntalautakunnan johtoon kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen sekä yhdyskuntatoimialan keskitetyt toimisto- ja paikkatietopalvelut.

Tehtävänä on huolehtia lautakuntavalmistelusta sekä toiminnan kehittämisestä.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Tulosalueen keskeisimpinä tehtävinä on johtaa, koordinoita ja tukea toimialan tulosalueiden toimintaa, tuottaa keskitettyjä asiantuntijapalveluja sekä koordinoita toimialan yhteistä kehittämissuunnittelua,

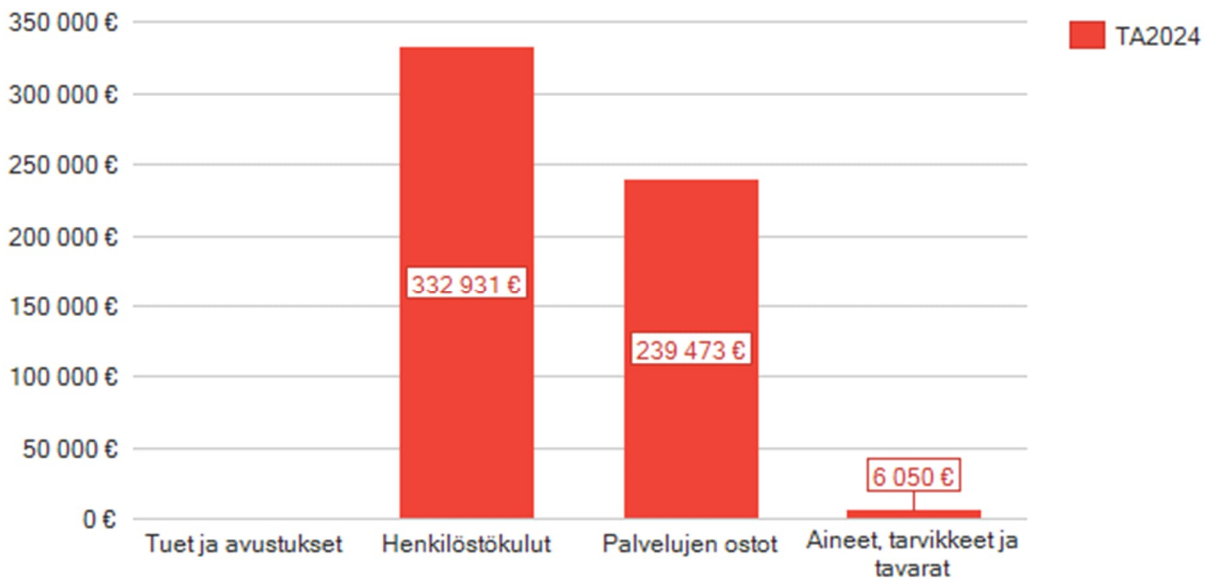
jonka tavoitteena on varmistaa prosessien yhteensovittaminen sekä niiden toimivuuden, taloudellisuuden ja laadun varmistaminen.

Vuoden 2024 keskeisinä painopisteinä on raitiotien

toteutussuunnittelun koordinointi sekä paikkatietoasioiden organisointi.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	81 147	0	0	0	0
Toimintakulut	-828 902	-784 430	-587 910	-604 357	-624 055
TOIMINTAKATE	-747 756	-784 430	-587 910	-604 357	-624 055
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 929	-10 752	-7 387	-8 793	-9 683
TOIMINTAKATE	-16 929	-10 752	-7 387	-8 793	-9 683

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	81 147	0	0	0	0
Toimintakulut	-845 831	-795 182	-595 297	-613 150	-633 738
TOIMINTAKATE	-764 685	-795 182	-595 297	-613 150	-633 738
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	3,5	4,0	5,4
Uudet vakanssit		1	1
Tonttipäällikkö			1

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Vastuhenkilö ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö Anu Mäenpää

Tehtävä

Ruoka- ja puhtauspalvelun tulosalue tuottaa ja järjestää koulujen ja päiväkotien sekä eri toimipisteiden

tarvitsemat ruoka- ja puhtauspalvelut.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Palveluja tuotetaan kuntatyönä sekä puhtauspalveluja osittain myös ostopalveluna. Lisäksi puhtauspalveluita tuotetaan myös Pirhalle. Ruokapalveluiden tuotekehitystä tehdään tiiviisti yhdessä ympäristökuntien kanssa.

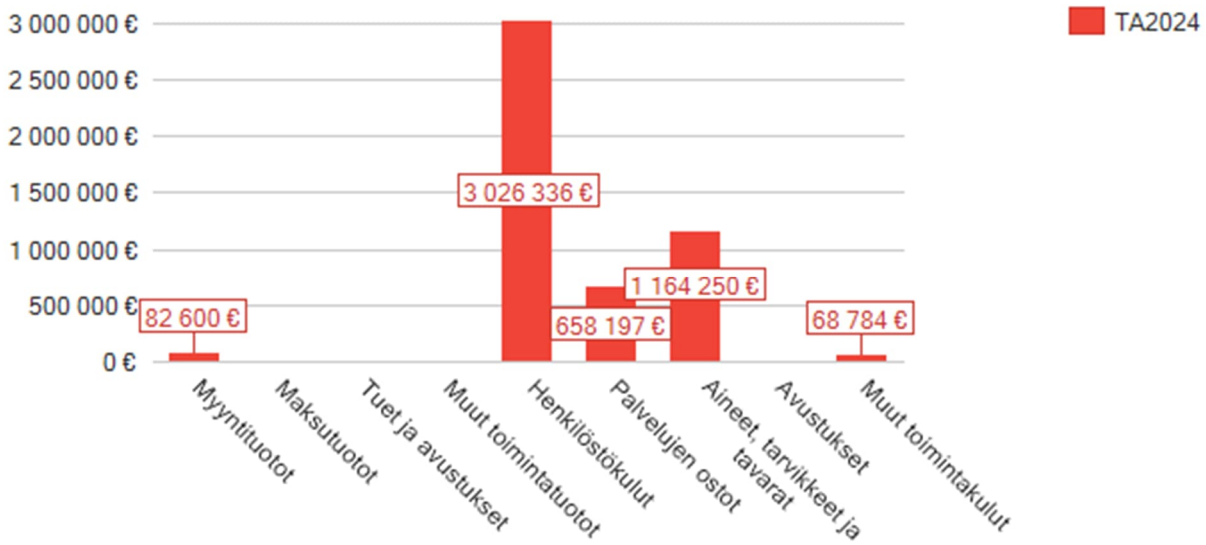
Talousarviovuoden aikana puhtauspalveluissa pyritään siirtymään digimuotoiseen siivousten kirjaamiseen. Tätä varten tullaan hankkimaan ohjelmisto, joka pystyisi mahdollisesti hyödyntämään myös tilapalveluissa käytettävää huoltokirjaa. Talousarviovuoden aikana tullaan erityisruokavalioiden valmistaminen keskittämään Kouluportin tuotantokeittiölle. Tämän johdosta tullaan järjestämään oppilaitosyhteistyönä myös dieetikokin ammattitutkinto oppisopimuskoulutuksena erikseen valituille vakituisille työntekijöille.

Pirkkala-kampuksen käyttöönotto on merkittävä toimintaympäristön muutos ruoka- ja puhtauspalveluissa. Se lisää siivottavaa pinta-alaa minkä lisäksi uusi tuotantokeittiö aloittaa toimintansa kampuksessa.

Toimintaympäristön muuttuessa jatketaan tulevaisuuden toimintatapojen suunnittelua tehokkaan ja tuottavan toiminnan varmistamiseksi. Tavoitteena on aloittaa kolmas, vakituisille työntekijöille suunnattu monipalvelutyöntekijän tutkintoon johtava oppisopimuskoulutus. Lisäksi on useita omaehtoisia oppisopimuskoulutusta käyviä työntekijöitä, joista saamme tulevaisuudessa vakituisia työntekijöitä. Myös esihenkilöiden koulutukseen ja osaamiseen syventämiseen on tarkoitus panostaa, mahdollisen tiimimestari-koulutuksen avulla.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	114 119	56 350	82 600	86 008	88 431
Toimintakulut	-5 824 678	-4 754 555	-4 917 567	-4 857 992	-4 963 667
TOIMINTAKATE	-5 710 560	-4 698 205	-4 834 967	-4 771 984	-4 875 236
Poistot ja arvonalentumiset	-18 273	-15 600	-9 127	-40 000	-40 000
Sisäinen					
Toimintatuotot	6 348 061	5 059 725	5 235 637	5 157 099	5 270 557
Toimintakulut	-517 455	-466 763	-426 449	-522 144	-580 529
TOIMINTAKATE	5 830 606	4 592 962	4 809 188	4 634 955	4 690 028
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	6 462 180	5 116 075	5 318 237	5 243 107	5 358 988
Toimintakulut	-6 342 133	-5 221 318	-5 344 016	-5 380 136	-5 544 196
TOIMINTAKATE	120 046	-105 243	-25 779	-137 029	-185 208
Poistot ja arvonalentumiset	-18 273	-15 600	-9 127	-40 000	-40 000

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot		-65 000	-100 000	-30 000	

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	94,8	80,9	80,7

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Siivouksen keskihinta € / h	24,05	26,69	23,56
Aterian keskiarvohinta	3,74	3,11	3,45
Toiminnalliset tunnusluvut			
Aterioiden määrä, kpl	1 152 892	1 023 751	947 105
Siivous omana työnä, m ²	48 898	37 964	49 074
Siivous ostopalveluna, m ²	18 318	14 428	14 682

Tilapalvelut

Vastuuhenkilö tilapalvelupäällikkö Timo Orjala

Tehtävä

Tilapalvelu huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja ylläpidosta. Tilapalvelu huolehtii lisäksi kunnalle hankituista osake- ja vuokrahuoneistoista.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Kunnan toimitiloja koskevan, valtuuston vuonna 2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaisia toimenpiteitä viedään eteenpäin. Toimitilastrategialla tarkoitetaan suunnitelmaa ja linjauksia siitä, miten kunnan toimintojen vaatimat tilat ovat taloudellisinta ja tarkoituksenmukaisinta järjestää. Toimenpiteinä ovat muun muassa kiinteistöjen kehittäminen, myyminen, vuokrasopimusten jatkaminen ja päättäminen sekä rakennusten purkaminen. Toimitilastrategia päivitetään vuoden 2024 aikana.

Pirkkala-kampus otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2024 aikana. Tässä yhteydessä päättyy alueen koulukäytössä olleiden väistötilojen vuokraus. Rakentaminen kampusalueella jatkuu käyttöönoton jälkeen vanhan koulurakennuksen purkamisen ja pihatöiden osalta. Pirkkala-kampukseen sijoittuvat muun muassa Vähäjärven koulu, päiväkotia, nuorisotila sekä auditorio ja monitoimitiloja.

Vapaa-aikakeskuksen laajennushankeen kvr-urakka valmistuu vuoden 2024 aikana.

Vastuuyksiköitä ovat kunnossapito, kiinteistöhoito ja rakennuttaminen.

Laajennuksen valmistuttua tehdään nykyisessä vapaa-aikakeskuksessa tilamuutoksista sekä kunnossapitotarpeista johtuvia korjaustöitä.

Sivistyspalvelujen uuden Kalliomäkeen sijoittuvan yksikön hankesuunnittelu käynnistetään. Tavoitteena on hankesuunnitelman valmistuminen 2024 syksyn aikana.

Osallistumme vuosina 2017–2025 valtakunnalliseen energiatehokkuusohjelmaan. Tavoitteena on saavuttaa sopimuskaudella yhteensä 7,5 % säästö. Lisäksi osallistutaan Hinku-kehittämiseen.

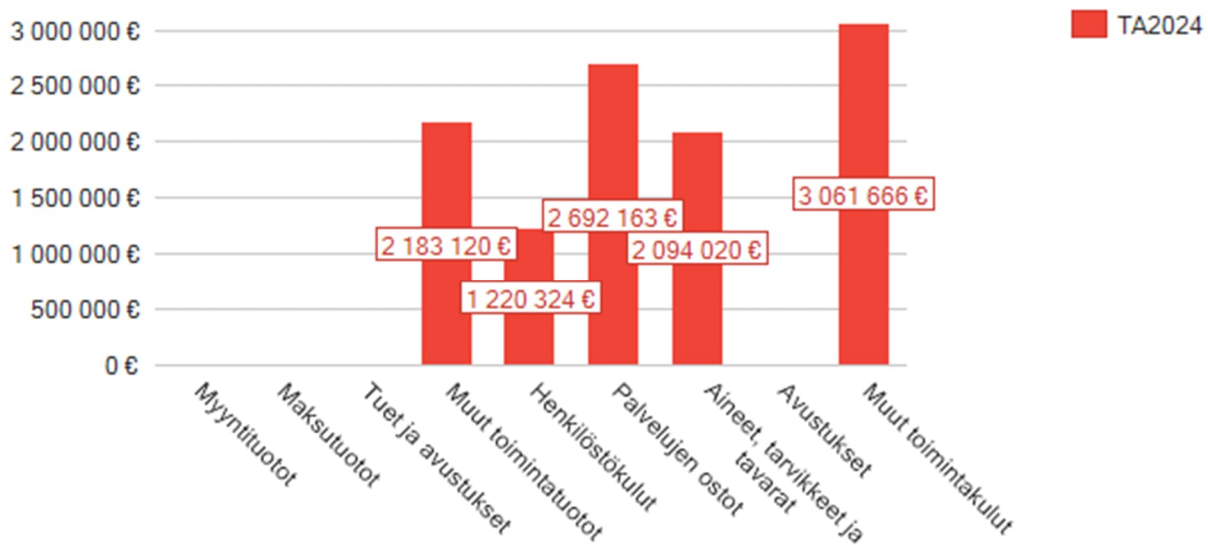
Rakennusten tarkastusten ja korjausten kiinteistökohtaista seurantaa jatketaan toiminnanohjausjärjestelmässä.

Laaditaan uimahallin hankesuunnitelma yhdessä Tampereen kaupungin kanssa tai vaihtoehtoisesti yksin.

Turvallisuuden osalta jatketaan rakennusten ja yleisten alueiden kameravalvontajärjestelmän päivitystä ja uusimista.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	891 167	2 151 743	2 183 120	2 273 192	2 337 229
Toimintakulut	-10 173 889	-9 403 553	-9 068 173	-11 077 453	-12 306 874
TOIMINTAKATE	-9 282 722	-7 251 810	-6 885 053	-8 804 261	-9 969 645
Poistot ja arvonalentumiset	-4 462 669	-5 764 146	-5 394 756	-4 797 326	-4 845 380
Sisäinen					
Toimintatuotot	12 012 420	11 997 565	10 634 332	13 026 246	14 484 196
Toimintakulut	-191 095	-110 263	-236 802	-271 701	-295 342
TOIMINTAKATE	11 821 325	11 887 302	10 397 530	12 754 545	14 188 854
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	12 903 587	14 149 308	12 817 452	15 299 438	16 821 425
Toimintakulut	-10 364 983	-9 513 816	-9 304 975	-11 349 154	-12 602 216
TOIMINTAKATE	2 538 604	4 635 492	3 512 477	3 950 284	4 219 209
Poistot ja arvonalentumiset	-4 462 669	-5 764 146	-5 394 756	-4 797 326	-4 845 380

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot			525 000		
Menot	-8 405 085	-7 681 000	-6 880 000	-1 520 000	-1 700 000

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	23,10	27,0	27,3

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Kiinteistöjen ylläpito yhteensä €/hsto-m2/kk	5,70	6,72	6,02
Hallinto	0,28	0,39	0,43
Hoito ja huolto	1,06	1,11	1,08
Energia ja vesi	2,30	3,10	2,28
Kunnossapito	1,66	1,79	1,94
Muut ylläpitokustannukset	0,40	0,33	0,30
Toiminnalliset tunnusluvut			
Kunnossapidettävät rakennukset 1.1. omat	59	58	59
Kunnossapidettävät osakkeet ja vuokratilat	25	19	14
Huoneistoala m2	65 990	63 134	72 081
Tilavuus m3	329 950	315 670	360 405

Yhdyskuntatekniikka ja aluepalvelut

Vastuuhenkilö yhdyskuntatekniikan päällikkö Antti Reinikka

Tehtävä

Yhdyskuntatekniikka ja aluepalvelut vastaa yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja hallinnoinnista. Yleisiä alueita ovat mm. kadut, viheralueet, leikkipuistot, uimarannat ja liikuntapaikat. Tulosalue vastaa vesihuollosta kokonaisuutena.

Tampereen vesi hoitaa sopimus pohjaisesti asiakaspalveluun, laskutukseen ja liittymissopimuksiin liittyvät tehtävät. Tulosalue toteuttaa vesihuollon suunnitteluun, saneeraukseen ja rakentamiseen liittyvät tehtävät. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös mm. joukkoliikenne ja talousmetsät.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Yhdyskuntatekniikka ja aluepalveluissa jatketaan kiertotalouteen ja kestäväan kehitykseen liittyvää kehitystyötä. Kiertotalouspuiston toiminnan käynnistämisen ja kehittämisen sekä hankkeiden maa-aineisten hallinnan toimissa painopistealueina.

Investointien osalta uusimmilla asuinalueilla jatkuvat katujen ja puistojen viimeistelyt niin Soljassa kuin Soukonlahdessa. Katujen ja vesihuollon saneeraus jatkuu Killossa Killontien saneeraamisella sekä Haikassa Vanhantiellä.

Uusista investointikohteista käynnistyy muun muassa Linnakallion asemankaavan 244 laajennuksen rakentamistyöt.

Suunnitteluhankkeina käynnistetään Loukonlahden

liikuntapuiston suunnittelu sekä Sorkkalantien kevyenliikenteenväylän tiesuunnitelma yhdessä ELY-keskuksen kanssa.

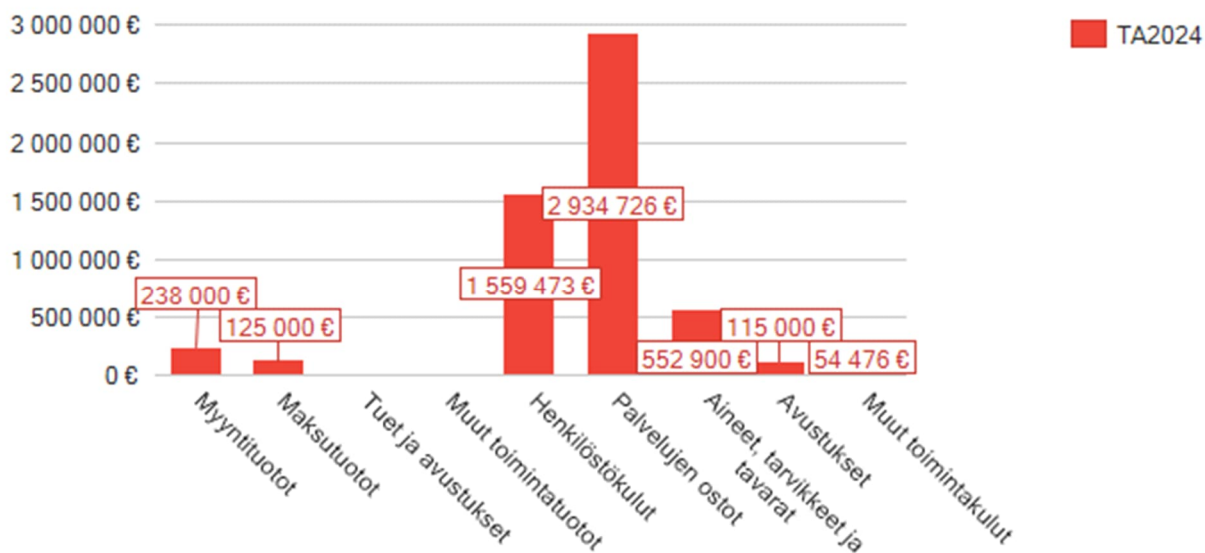
Naistenmatkantien siirtyminen ELY-keskukselta kunnan ylläpitoon vaikuttaa kunnossapidon toimintaympäristöön sekä tuleviin kunnossapidon kilpailutuksiin.

Energiansäästötoimenpiteenä edistetään yleisten alueiden valaistuksen uudistamista sekä kehitetään katuvalaistuksen saneeraussuunnittelua ja omaisuudenhallintaa.

Liikenneturvallisuustyön kehittämistä jatketaan liikenneturvallisuusohjelman sekä viisaan liikkumisen hankkeiden osalta.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	385 650	355 000	363 000	377 976	388 625
Toimintakulut	-5 080 991	-5 002 115	-5 216 575	-5 456 659	-5 652 803
TOIMINTAKATE	-4 695 341	-4 647 115	-4 853 575	-5 078 683	-5 264 178
Poistot ja arvonalentumiset	-3 901 710	-3 651 600	-3 895 569	-3 845 084	-3 812 456
Sisäinen					
Toimintatuotot	40 392	52 632	0	0	0
Toimintakulut	-188 812	-247 220	-183 494	-222 142	-246 016
TOIMINTAKATE	-148 420	-194 588	-183 494	-222 142	-246 016
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	426 042	407 632	363 000	377 976	388 625
Toimintakulut	-5 269 803	-5 249 335	-5 400 069	-5 678 801	-5 898 819
TOIMINTAKATE	-4 843 761	-4 841 703	-5 037 069	-5 300 825	-5 510 194
Poistot ja arvonalentumiset	-3 901 710	-3 651 600	-3 895 569	-3 845 084	-3 812 456

Investoinnit	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	-6 609 372	-5 866 000	-9 430 000	-9 955 000	-3 990 000

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	33,8	29,4	38,6*
Uudet vakanssit		3	1
Rakennuttajainsinööri			1

*henkilötyövuosien esittämistapa on muuttunut, joten luvut aikaisempiin vuosiin eivät ole vertailukelpoiset.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Joukkoliikenne €/asukas	81,25	53,16	52,82
Katujen talvihoito, €/m ²	0,58	0,54	0,61
Katujen talvihoito, €/talvi (kevättalvi+alkutalvi)	446 460	465 000	525 000
Uimarantojen ylläpito, €/kpl	8 202	7 500	7 500
Kenttien talvi- ja kesähoito, €/kpl	19 538	17 451	17 965
Hiihtolatujen ja ulkoilureittien ylläpito, €/km	3 310	4 720	4 072

Toiminnalliset tunnusluvut

Kunnan ylläpidossa olevat kadut ja kevytväylät, m ²	763 000	853 000	853 000
Kunnan ylläpidossa olevat kadut ja kevytväylät, km	170	174	174
Rakennetut viheralueet, ha	41	48	48
Kunnan ylläpidossa olevat leikkipaikat, kpl	31	31	31
Kunnan ylläpidossa olevat uimarannat, kpl	5	5	5
Jääkiekkokaukalot ja jääkentät, kpl	19	19	19
Kunnan ylläpidossa olevat palloilukentät, kpl	19	19	19
Kunnan ylläpidossa olevat hiihtoladut ja ulkoilureitit, km	30	30	30

Asukastutkimuksen tavoitetaso

	TP 2022	TOT 2023	TA 2024
Ulkoilureitit	8,7	8,6	8,8
Ulkoliikuntapaikat	8,4	8,6	8,8
Puistot ja lähimetsät	8,6	8,6	8,8
Nurmi- ja tekonurmikentät	8,5	8,3	8,8
Uimarannat	8,3	8,3	8,5
Leikkipuistot	8,4	8,3	8,8
Urheilukentät ja jääkentät	8,2	7,8	8,5

Yhdyskuntasuunnittelu ja valvonta

Vastuuhenkilö kaavoitusjohtaja Matti Jääskeläinen

Tehtävä

Yhdyskuntasuunnittelun ja valvonnan tulosalue sisältää maankäytön, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tulosityksiköt. Tulosalue huolehtii lainsäädännössä rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden, kuten hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten huomioimisesta.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Kuntastrategian ja asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisesti asemakaavoitusta kohdennetaan yhdyskuntarakennetta eheyttäviin ja kustannustehokkaisiin kaavoituskohteisiin. Keskeisenä painopisteenä on strategisen maankäytönsuunnitelman päivitys, jolla asetetaan kunnan pitkántähtäimen kehitys- ja kasvutavoitteet. Erityisesti strategisessa työssä keskitytään kasvumahdollisuuksiin, kohdentamiseen ja sen ajoituksen määrittelyyn sekä kunnan yhdyskuntarakenteen laadun kehittämiseen tulevaisuudessa sinivihreän teeman kautta.

Pitkántähtäimen kehitys- ja kasvutavoitteet varmistetaan kehätien eteläpuolisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä. Kuntastrategian mukaista keskustan kehittämistä toteutetaan torikorttelin (nro 268) asemakaavamuutoksen laadinnalla ja tavoitteena on asemakaavan hyväksyminen vuoden 2024 aikana. Tulevaisuuden kunnan kasvun ja keskustan kehittymisen edellytyksiä toteutetaan raakamaa- ja kiinteistökauppaneuvottelujen kautta.

Riittävällä raakamaa- sekä yleis- ja asemakaavavarannoilla voidaan varmistaa mahdollisuus kunnan kehityksen mukaiseen kasvuun. Raakamaahankinnoissa vuotuinen hankintatavoite on 15 ha.

Asemakaavoituksessa pyritään monipuoliseen kaavatuotantoon asumisen, elinkeinoelämän- ja palvelutuotannon sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden

Tähän kuuluvat maapolitiikan toteuttaminen, kaavoituksen, mittauksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun edistäminen, kehittäminen ja valvonta sekä monimuotoisen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristön säilyttäminen.

tarpeiden mukaisesti. Keskeisiä asemakaavoituskohteita ovat Kurikan asemakaavalaajennus (nro 261), jolla pyritään vastaamaan monipuolisen asuntotuotannon tavoitteisiin sekä Pakkalankulman asemakaavan laajennus (nro 269), joka mahdollistaa palveluverkon kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden kasvuun yhdyskuntarakenteellisesti keskeiselle sijainnille. Asemakaavoituksessa huomioidaan hyvinvointisuunnitelman sekä palveluverkon tavoitteet. Yleis- ja asemakaavoitusta toteutetaan valtuuston hyväksymän kunnan strategisen yleiskaavan sekä kunnanhallituksen hyväksymän kaavoituskatsauksen mukaisesti. Tontinluovutuksessa huomioidaan kestävyden ja ekologisuuden tavoitteita.

Rakennusvalvonta keskittyy tehokkaaseen lupakäsittelyprosessiin ja valvontatehtävien toteuttamiseen. Lisäksi vuoden 2024 aikana päivitetään rakennusjärjestys, rakennusvalvontataksa ja toimivallan delegointipäätökset uuden, 1.1.2025 voimaan tulevan, rakentamislain mukaisiksi.

Ympäristönsuojelun osalta valvontaa tehdään valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Lupa- ja ilmoitusasiat käsitellään kohtuullisessa ajassa. Luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteiden toteuttamista jatketaan muun muassa selvittämällä luontokohteiden ennallistamismahdollisuuksia sekä kehittämällä luontokohteiden reittejä ja infotauluja. Vuoden 2024 aikana valmistellaan yhden uuden luontokohteen rauhoittamista luonnonsuojelualueeksi.

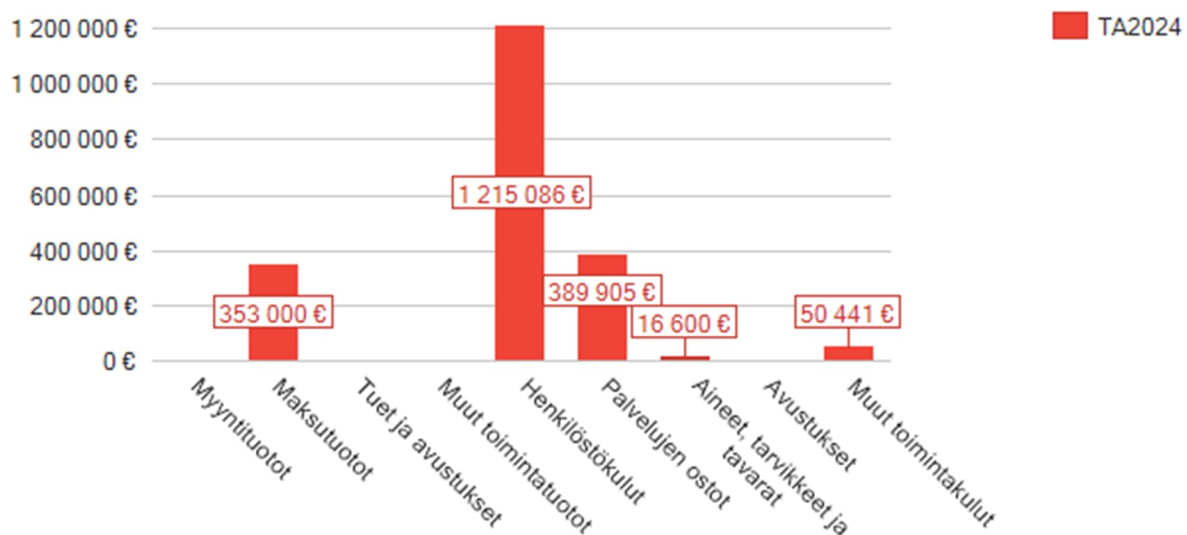
Pienvesistöjen tilaa pyritään parantamaan pienimuotoisten hoitotoimenpiteiden avulla.

Hinku-tiekartta päivitetään seudun Kestävä siirtymä 2040-ohjelman mukaisesti ja samassa yhteydessä

laajennetaan vuoden 2023 lopulla käyttöönotettavan Ympäristövahti-järjestelmän sisältöä. Meluntorjuntaa suunnitellaan vuoden 2023 lopulla valmistuvan tiemeluselvityksen perusteella.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	381 884	415 000	353 000	359 890	366 412
Toimintakulut	-1 466 120	-1 550 269	-1 672 032	-1 780 264	-1 842 880
TOIMINTAKATE	-1 084 236	-1 135 269	-1 319 032	-1 420 374	-1 476 468
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	4 094	0	0	0	0
Toimintakulut	-72 573	-71 647	-56 244	-67 534	-74 594
TOIMINTAKATE	-68 479	-71 647	-56 244	-67 534	-74 594
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	385 978	415 000	353 000	359 890	366 412
Toimintakulut	-1 538 693	-1 621 916	-1 728 276	-1 847 798	-1 917 474
TOIMINTAKATE	-1 152 715	-1 206 916	-1 375 276	-1 487 908	-1 551 062
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	18,9	19,5	19,5
Uudet vakanssit		1	1
Arkkitehti			1

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Maanhankinta, ha	29,3	15	15
Toiminnalliset tunnusluvut			
Kaavoitettu kerrosala m2 (asuminen)	6 200	30 000	40 000
Kaavoitettu kerrosala m2 (yleiset alueet, liike- ja teollisuust.)	84 425	10 000	10 000
Myönnetyt rakennus-, toimenpide- ja purkuluvat	161	170	130
Rakennuslupien mukainen krs-m2	31 243	45 000	40 000
Ympäristönsuojelun antamat kirjalliset lausunnot	20	25	25
Ympäristönsuojelun tarkastukset (tarkastuspöytäkirja)	17	30	25

Ympäristöterveyslautakunta

Vastuuhenkilö ympäristöterveyspäällikkö Maria Wahlfors

Tehtävä

Ympäristöterveys Pirteva tuottaa ympäristöterveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon lakisääteiset palvelut Hämeenkyrön, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kunnille sekä Nokian ja Ylöjärven kaupungeille. Pirkkalan kunta toimii isäntäkuntana. Ympäristöterveys Pirtevan toimialueella on noin 127 000 asukasta.

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja

ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa.

Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan kuntalaisten terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä ympärivuorokautinen eläinlääkäripalvelu.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Ympäristöterveyden toimintaympäristössä ei ole tiedossa olennaisia muutoksia. Ympäristöterveyden tehtävien siirtoa hyvinvointialueille on esitetty aiemmin parlamentaarisessa selvitystyössä. Hallitusohjelmassa 2023 linjattiin kuitenkin, että kunnilta ei siirretä lisää tehtäviä hyvinvointialueille nykyisen hallituskauden aikana. Ympäristöterveys säilyy siis toistaiseksi edelleen kuntien toimintavastuulla. Mahdollista on, että ympäristöterveyden yhteistoiminta-alueita koskevaa lainsäädäntöä muutetaan lähivuosina siten, että ympäristöterveys olisi järjestettävä nykyistä suuremmilla alueilla. Ympäristöterveys Pirteva on nykyisellään valtakunnallisesti keskikokoinen valvontayksikkö.

Valtakunnallisesti lisääntyviä haasteita henkilöresurssien saatavuudessa huomioidaan toiminnan ja talouden suunnittelussa. Ympäristöterveyden osalta haasteet kohdistuvat erityisesti eläinlääkärien rekrytointiin ja eläinlääkärisijaisten saatavuuteen. Kunnan veloitteiden mukaisista eläinlääkäripalveluista huolehtiminen sekä päivääkaan, että erityisesti päivystysaikana edellyttää riittäviä resursseja.

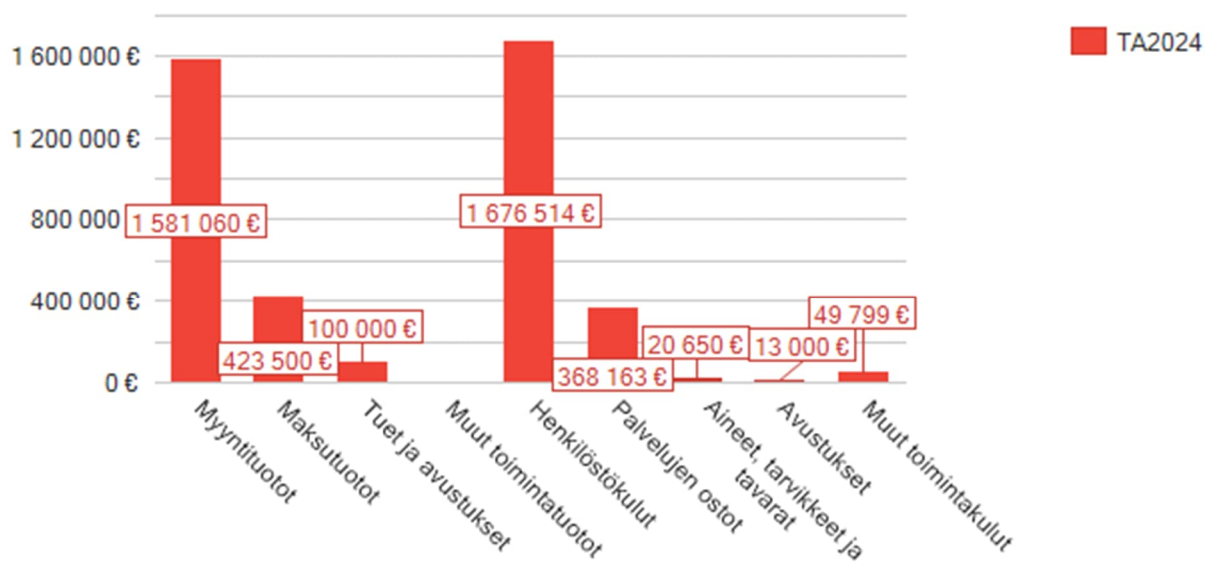
Eläinlääkärille osoitettujen valvontatehtävien hoitaminen

eli eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta sekä eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavien elintarvikealan yritysten ja maidontuotantotilojen valvonta edellyttävät riittäviä resursseja. Virkojen täytöstä ja sijaisten saamisesta lomakausille ja akuuteissa tilanteissa pyritään huolehtimaan yksikössä erilaisin käytännön toimenpitein ja varaamalla tähän myös riittävät taloudelliset resurssit.

Eläinten terveyden ja elämistä ihmisiin tarttuvien tautien merkitys on korostunut ja ollut runsaasti esillä viime vuosina korona- ja lintuinfluenssavirusten vuoksi. Pandemioiden torjumisen kannalta eläintautien ennaltaehkäisy ja tunnistaminen ajoissa sekä niiden leviämisen tehokas estäminen tai rajoittaminen on tärkeää. Eläintautien ennaltaehkäisy, seuranta ja rajoittaminen kuuluvat olennaisesti ympäristöterveyden toimintaan sekä osana eläinlääkäripalvelua että kotieläntilojen ja eläinperäisten elintarvikkeiden valvontaa. Ympäristöterveys Pirtevässä painotetaan toimintavuonna osaamisen kehittämistä erityisesti tällä kansanterveydellisesti tärkeällä osa-alueella eli eläintautiasioissa, epidemiologiassa, varautumisessa ja valmiustoiminnassa.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ulkoinen					
Toimintatuotot	1 499 061	1 722 200	2 104 560	2 181 317	2 242 656
Toimintakulut	-1 501 279	-2 018 885	-2 128 126	-2 229 959	-2 336 556
TOIMINTAKATE	-2 218	-296 685	-23 566	-48 642	-93 900
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Sisäinen					
Toimintatuotot	14 323	0	0	0	0
Toimintakulut	-167 282	-182 759	-197 215	-236 034	-260 419
TOIMINTAKATE	-152 960	-182 759	-197 215	-236 034	-260 419
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Talous, ulkoiset ja sisäiset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	1 513 384	1 722 200	2 104 560	2 181 317	2 242 656
Toimintakulut	-1 668 561	-2 201 644	-2 325 341	-2 465 993	-2 596 975
TOIMINTAKATE	-155 177	-479 444	-220 781	-284 676	-354 319
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilötyövuodet	20,9	25,5	25,9

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Maksutuotot, €	486 065	418 500	423 500
Valvontasuunnitelman toteutumisaste, %	66	85	85
Toiminnalliset tunnusluvut			
Tavoitetaso käsittelyaikojen ylityksille %			
Hakemusten käsittelyaika 60 vrk	0	0	0
Epäkohtailmoitukseen reagoiminen 7vrk (ruokamyrkytys, muu elintarvikevalitus, terveyshaitta, eläinsuojelu)	29,5	0	0
Oiva-tarkastuspöytäkirja asiakkaalle 10 arkipäivää (Ruokaviraston ohje)	9,3	0	0
Muu tarkastuspöytäkirja asiakkaalle 14 vrk	9,8	0	0
Ilmoitusten käsittely 14 vrk (toiminnan aloitus, muuttaminen, lopetus)	4,4	0	0
Tavoitetaso tavoitteiden toteumalle			
Asiakastyytyväisyys keskiarvo (1-5)	4,6	4,7	4,7
Tarkastusten lkm/vuosi/hlö ryhmäkohtainen ka (elintarvike- ja eläinsuojelu) 100 kpl, %	71	100	100
Tarkastusten ja näytteenoton lkm/vuosi/hlö ryhmäkohtainen ka (terveydensuojelu) 100 kpl, %	98	100	100

Tul osl askel ma

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	55 928 260	29 706 915	30 769 199	33 419 398	34 987 240
Myyntitulot	24 800 654	7 626 775	7 972 347	8 055 766	8 083 575
Maksutulot	8 258 924	2 990 300	2 566 000	2 637 122	2 710 653
Tuet ja avustukset	3 677 994	1 234 100	1 196 400	1 166 879	1 147 228
Muut toimintatulot	19 190 689	17 855 740	19 034 452	21 559 631	23 045 784
Toimintamenot	-172 647 769	-90 346 508	-92 310 159	-99 494 236	-104 795 637
Henkilöstömenot	-66 459 400	-43 771 298	-46 460 837	-47 913 047	-49 815 547
Palvelujen ostot	-76 001 621	-21 811 165	-23 471 531	-24 293 701	-24 719 055
Aineet, tarv. ja tavarat	-7 472 564	-5 501 607	-5 366 081	-5 435 287	-5 388 183
Avustukset	-3 855 282	-2 310 500	-2 315 500	-3 298 694	-3 396 207
Muut toimintamenot	-18 858 901	-16 951 938	-14 696 210	-18 553 507	-21 476 645
Toimintakate	-116 719 509	-60 639 593	-61 540 960	-66 074 838	-69 808 397
Verotulot	111 921 858	58 519 000	57 800 000	62 076 000	66 077 000
Valtionosuudet	19 545 307	16 300 000	16 400 000	16 400 000	16 400 000
Rahoitustulot ja -menot	-608 742	-1 021 500	-926 500	-696 500	-786 500
Muut rahoitustulot	494 286	392 500	407 500	407 500	407 500
Korkomenot	-927 343	-1 330 000	-1 250 000	-1 020 000	-1 110 000
Muut rahoitusmenot	-175 685	-84 000	-84 000	-84 000	-84 000
Vuosikate	14 138 915	13 157 908	11 732 540	11 704 662	11 882 103
Poistot ja arvonalentumiset	-9 941 851	-10 642 246	-11 447 328	-11 871 910	-11 849 636
Suun. muk. poistot	-9 941 851	-10 642 246	-11 447 328	-11 871 910	-11 849 636
Tilikauden tulos	4 197 064	2 515 662	285 212	-167 248	32 467
Poistoeron muutos	620 000	620 000	620 000	620 000	620 000
Tilikauden yli-/alijäämä	4 817 064	3 135 662	905 212	452 752	652 467
Toimintatulot/toimintamenot %	32,4	32,9	33	34	33
Vuosikate/poistot %	142	124	102,5	99	100
Vuosikate €/asukas	693	633	551	539	538
Kertynyt ylijäämä €	49 483 288	52 618 950	53 524 162	53 976 914	54 629 381
Asukasmäärä 31.12.	20 405	20 800	21 300	21 700	22 100
Asukaslisäys	403	395	500	400	400
Asukaslisäys-%	2	1,9	2,4	1,9	1,8

Tuloslaskelma TA 2024 ulkoiset ja sisäiset erät eriteltyinä	Sisäiset erät	Ulkoiset erät	Sisäiset ja ulkoiset erät yhteensä
Toimintatulot	15 869 969	14 899 230	30 769 199
Myyntitulot	5 235 637	2 736 710	7 972 347
Maksutulot	0	2 566 000	2 566 000
Tuet ja avustukset	0	1 196 400	1 196 400
Muut toimintatulot	10 634 332	8 400 120	19 034 452
Toimintamenot	-15 869 969	-76 440 190	-92 310 159
Henkilöstömenot	0	-46 460 837	-46 460 837
Palvelujen ostot	-5 235 637	-18 235 894	-23 471 531
Aineet, tarv. ja tavarat		-5 366 081	-5 366 081
Avustukset		-2 315 500	-2 315 500
Muut toimintamenot	-10 634 332	-4 061 878	-14 696 210
Toimintakate	0	-61 540 960	-61 540 960
Verotulot		57 800 000	57 800 000
Valtionosuudet		16 400 000	16 400 000
Rahoitustulot ja -menot		-926 500	-926 500
Muut rahoitustulot	74 000	333 500	407 500
Korkomenot		-1 250 000	-1 250 000
Muut rahoitusmenot	-74 000	-10 000	-84 000
Vuosikate	0	11 732 540	11 732 540
Poistot ja arvonalentumiset		-11 447 328	-11 447 328
Suun. muk. poistot		-11 447 328	-11 447 328
Tilikauden tulos		285 212	285 212
Poistoeron muutos		620 000	620 000
Varausten muutos		0	0
Rahastojen muutos			
Tilikauden yli-/alijäämä		905 212	905 212

Investoinnit

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
Kunnanhallitus									
1001	Maa-alueet tulot (sitova)		146 893	50 000	100 000	100 000	100 000		
	Maa-alueiden myynnit kh:n päätösten mukaisesti.								
1001	Maa-alueet menot (sitova)		-3 690 969	-5 000 000	-1 500 000	-1 000 000	-1 000 000		
	Maa-alueiden ostot kh:n päätösten mukaisesti.								
1007	Arvopaperit (sitova)		-599 693	-50 000	-3 750 000	-1 150 000	-50 000		
	TA2024: Suomirata ja muu varaus 50k sekä Nuolialan päiväkodin osakkeiden lunastus 3,7 me, TA2025: Raitiotie Oy:n oman pääoman ehtoinen sijoitus 1,1 me, muu varaus 50k, 2026: muu arvopaperivaraus 50k								
1005	Irtain omaisuus konserni (sitova)		-251 632	-80 000					
Sivistyslautakunta Irtain omaisuus (sitova)									
1030	Irtain omaisuus varhaiskasvatus	2023-2024	83 000		-52 000	-10 000			
	eVaka asiakastietojärjestelmän käyttöönottoprojekti 42 000 €. Varhaiskasvatusyksiköiden täydentävät av- ja kalustohankinnat. iPad ja muiden AV laitteiden uusiminen eri yksiköissä 2024-2025.								

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
1030	Irtain omaisuus lasten ja nuorten koulutus AV-varustuksen päivittäminen eri kouluilla, täydentävät kalustohankinnat, iPad-laitteiden uusiminen, yhteensä 100 000e. Kampuksen kalustohankinnat 2024 (Sila 19.4.535 AV hankinnat 1 865 949e, KH 27.3.583 Teknisen työn irtaimisto 493 707e) Koulujen täydentävät av- ja kalustohankinnat. Irtain opetusvälineistön hankinta 900 000e. Irtain kiintokaluste 1,4 milj. e.		-76 002	-1 240 000	-4 800 000		-100 000		
1030	Irtain omaisuus vapaa-aikapalvelut Kirkonkylän koulun taidehankinta 45 000 € 2024. Pirkkala-kampuksen taidehankinta 30 000 € 2024 ja vapaa-aikakeskuksen taidehankinta 25 000 € 2024.		-19 728	-185 000	-100 000				
1030	Irtain omaisuus vapaa-aikapalvelut Kirkonkylän puukoulu, näyttelytilojen irtaimisto ja av-hankinnat.				-80 000				
1030	Irtain omaisuus vapaa-aikapalvelut Pirkkala-kampus, nuorisotilan irtaimisto.				-20 000				
1030	Irtain omaisuus vapaa-aikapalvelut Pääkirjaston rfid-porttien uusinta.				-15 000				
1030	Irtain omaisuus vapaa-aikapalvelut Vapaa-aikakeskus, laajennus ja vanhan osan muutokset.				-250 000				

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
Yhdyskuntalautakunta irtain omaisuus (sitova)									
1101	Irtain omaisuus ruoka- ja puhtauspalvelu			-65 000	-100 000		-30 000		
	Koulukampus, ensihankinnat 2024. Koulukampus ensihankinnat varhaiskasvatus 2025.								
1101	Irtain omaisuus yhdyskuntatekniikka ja aluepalvelut		-171 297		-200 000				
	Maanrakennuksen pakettiauto, kunnossapidon pakettiauto, kenttien pakettiauto.								
1101	Irtain omaisuus tilapalvelu			-50 000			-50 000		
	Pakettiauton vaihto, sähköauto.								
Talonrakennus kulut (sitova)									
Uusinvestoinnit									
4616	Uimahalli				-100 000				
	Laaditaan uimahallin hankesuunnitelma yhdessä Tampereen kaupungin kanssa tai vaihtoehtoisesti yksin.								
Laajennusinvestoinnit									
4772	Kirkonkylän koulu	2019-2023	-13 400 000	-5 687 989	-1 600 000	-30 000			726 000
	Laajennuksen rakentaminen ja suojellun rakennusosan peruskorjaus. Kustannusarvio n. 13 M€. 01/21 - 01/23. 2024 Urakkaan sisältyvät todentamismittaukset ja muut urakan jälkeiset lopputyöt.								
4715	Vapaa-aikakeskus (tulot)				525 000				
	Okm:n erityisavustus								

		Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
4715	Vapaa-aikakeskus (menot) Laajennus; KVR-urakka, toteutus 2023-2024.	2022-2024		-153 469	-4 100 000	-4 600 000				60 000
Korvausinvestoinnit										
4812	Työpajakeskus Kuntoarvion mukaista talotekniikan perusparannusta.			-17 571		-35 000				
4821	Terveyskeskus 2024 Rakennusautomaatiomuutos, nykyisen toimittajan tuki loppunut.			-64 300	-130 000	-80 000				80 000
4823	Pirkankoivu 2024 Rakennusautomaatiomuutos, nykyisen toimittajan tuki loppunut. 2025 Niittyvillan peruskorjauksen suunnittelu. Toteutus -26-27.			-1 293 535	-100 000	-50 000	-150 000	-1 000 000		
4840	Pereen päiväkot Pihan perusparannusta 2/2. Siniviolettien wc-tilojen muutokset.				-25 000	-100 000				
4847	Pakkalanlyhdyn päiväkot Lukituksen uusiminen 20 000 €, kuntoarvion mukaisia korjauksia 55 000 €.				-15 000	-75 000				
4848	Kurikanpirtin päiväkot 2024 Kattopinnotteiden uusiminen 60 000 €. Valvontakamerat ja lukitus 20 000 €. Vesikalusteiden vaihto 30 000€. 2026 Aurinkovoimala.		-110 000	-32 000	-110 000			-50 000		
4853	Nuolialan päiväkot 2024 Tunneliastianpesukone. 2025 Aurinkovoimala 50 000 €. Pihan muutostyöt.					-45 000	-140 000			
4854	Kurikansiiven päiväkot Aurinkovoimala.					-50 000				

		Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
4855	Kurikanhelmen päiväkot Pihan perusparannus 2/2.		-100 000		-50 000	-50 000				
4858	Soljan lastentalo Pihan muutostöitä.					-20 000				
4870	Kirkonkylän koulun Hyrsingin koulutalo Kuntoarvion mukaisia korjauksia.					-20 000				
4871	Kirkonkylän puukoulut Puukoulun muutostöiden loppuunsaattaminen ja julkisivun peruskorjaus 110 000 € Ent. kirjaston peruskorjaus ja kirjastosalin muuttaminen Pirkanopiston käyttöön 100 000 €.			-250 000		-210 000				
4876	Nuolialan koulu 2024 Kameravalvonnan lisääminen 30 000 €. Keittiön kylmälaitteiden saneeraus 25 000 €. Valaisimien uusintaa 10 000 € + 20 000 €.			-55 035	-157 000	-65 000	-20 000			
4877	Nuolialan puukoulut Wivi Lönn -peltikaton maalaus. 2-kerroksisen puukoulun julkisivukorjaukset. 2025 valaisinten uusiminen led-valaisimiksi.					-80 000	-30 000			
4878	Toivion koulu Lämmitysjärjestelmän muutos. 2025 valaisinmuutokset.				-200 000	-350 000	-30 000			
4880	Kurikankulman koulu-päiväkot Osoitteellinen palonilmaisain 20 000 €. Valvontakamerat.					-40 000				
4915	Vapaa-aikakeskus Tilamuutosten ja peruskorjauksen suunnittelun loppuun saattaminen sekä toteutus kahdessa vaiheessa vuosina 2024-25. Peruskorjaus kattaa myös talotekniikan muutostöitä sekä laite- järjestelmähankintoja mm. tulostaulu, valvontakamerat, palonilmaisain, lukitus.			-34 761	-50 000	-350 000	-450 000			

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
4918	Reipin sauna			-20 000	-150 000	-500 000	-500 000		
	Uuden saunan suunnittelu 2024 ja toteutus 2025-2026.								
4920	Kenttärakennukset				-100 000				
	Liikuntapalveluiden huoltorakennusjärjestelyt, suunnittelu.								
4924	Museorakennukset		-11 771	-30 000	-20 000				
	Perinnekorjausta.								
4939	Talonrakennus nimeämättömät kohteet			-250 000	-150 000	-150 000	-150 000		
	Kiinteistöjen sähköauton latauspisteet määräyksiin perustuen, 2024 150 000 €.								

Yhdyskuntateknikka kulut (sitova)

Alueellinen yhdyskuntateknikka

5201	Turri, kaava 241 (Soukonlahden asuinalue)	-3 750 000	-2 488 021	-550 000	-350 000	-350 000	-300 000		125 000
	Vuonna 2024 LIVA-suunnittelutyö Naistenmatkantiin liittymäalueille (Turkkirata ja kehätien liittymäramppi). Varaus LIVA_rakennusurakalle sekä Linnanpihan kadun sidottu kantava kerros. Vuodelle 2025 vihertyöurakka alueen puistojen viimeistelyyn. Vuonna 2026 katualueiden viimeistelyitä.								
5202	Niemenmaa, kaava 207 (Soljan asuinalue)	2016-2025 -4 500 000	-284 096	-350 000	-300 000	-350 000	-400 000		300 000
	Vuonna 2024 Kalatorin pintarakennetyöt ja Kiturännin kiveys- ja pintarakennetyöt.								
5203	Kyösti, kaava 191 (Väinönkujan asuinalue)	2016-2020 -400 000				-200 000	-200 000		
	Kartanontie ja Kyöstintie, kunnallistekniikka ja kadut, suunnittelutyö. Jatkuu 2025 – 2026.								

		Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
5204	Lepomoisio-Huovi, kaava 238 (Vasamatien asuinalue)	2020-2022	-1 330 000	-153 261	-150 000		-100 000	-80 000	21 000	44 333
	2025-2026 katu- ja puistoalueiden viimeistelyt.									
5205	Naistenmatka, kaava 240 (koulukeskusalue)			-81 393	-200 000	-1 900 000	-1 500 000			
	2022-2025 Koulukampusalueen väli- ja parkkialueet suunnittelu- ja rakentamistyöt.									
5206	Naistenmatka, kaava 232 (keskustakorttelin alue)	2020-2025	-1 750 000	-857 284	-186 000		-500 000	-400 000		-116 667
	2023: lujatalon maksuerät 186 000, 2025: koulutie pintarakennetöiden kokonaisurakka 200 000, keskuskorttelin maksuerät 303 000, 2025: pyhäöjanpuisto ja silta.									
5213	Linnakallio, kaava 231 (Jasperintie ja Jasperinkujan teollisuusalue)	2019-2020	-2 450 000		-150 000	-150 000	-40 000		-19 000	-163 333
	2024 Jasperinkuja ja Ruutanakorventien kevyenliikenteenväylien pintarakenteet ja alueen hulevesiratkaisut. 2025 toinen asfalttikerros Jasperinkuja ja Ruutanakorventie.									
5215	Partola, kaava 70 (Karhumäenpuisto) Härmälänojan puistorakentaminen.						-100 000	-100 000		
5217	Vähä-Vaitti ja Linnakallio, kaava 244 (Kurikkakalliontien teollisuusalue)	2020-2024	-8 000 000		-80 000	-2 600 000	-3 200 000			-266 667
	Alueen kunnallistekniikan ja katujen rakentamistyöt.									
5218	Killo, kaava 251 (Killonvainiontie)		-1 500 000		-150 000	-50 000	-550 000	-400 000		
	Alustava kustannusarvio 1 500 000. 2023 Katusuunnittelu. 2024 Rakennussuunnittelu ja rakentamisen aloittaminen.									

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
5219	Pere, kaava 248 (Pereensaari)		-138 315	-350 000	-75 000				-6 667
	Puistosuunnitelman toteutus ja viimeistelytyöt. Palstaviljelyalueen rakenteet.								
5225	Pere, kaava 262 (Korkokuja)		-261 248	-100 000	-100 000	-100 000			
	2024 Puistoväylän rakentaminen. 2025 Katualueen pintarakenteet.								
5226	Kurikka, kaava 261 (Kurikan asemakaavan laajennus)				-120 000	-300 000	-50 000		
	2024: Kunnallistekniikan ja katujen suunnittelytyö. 2025: Alueen vesihuollon ja katujen rakentamisen aloitus.								
Yhdyskuntatekniikan saneeraushankkeet									
5501	Katujen ja vesihuollon saneeraus		-1 794 224	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000		-53 333
	Haikan katusaneeraus Mäkikadun ja Vanhatien saneeraus- ja viimeistelytyöt, Killontien saneeraus, Turkkiradan pumpptaamon saneeraus osa 1. Vesihuollon saneerauksen pienkohteet.								
5502	Viheralueiden, uimarantojen ja leikkipaikkojen peruskorjaus		-99 469	-80 000	-100 000	-80 000	-80 000		-6 667
	Turrin leikkipuiston uusiminen, Färmin leikkipuiston suunnittelu- ja rakentaminen.								
5503	Valaistuksen saneeraus		-55 575	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000		-6 667
5504	Ulkoliikuntapaikkojen peruskorjaus		-65 862	-95 000		-70 000	-70 000		-5 667
Laajat yhdyskuntatekniikan investointihankkeet									
5601	Ulkoliikuntapaikat		-1743		-120 000	-50 000	-50 000		
	Kuntoilupaikkarakentaminen.								

	Toteutus- vuodet	Kokonais- kustannus- arvio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Valmistuneen hankkeen käyttö- kustannukset/v	Valmistuneen hankkeen poistot/v
5602	Ulkoilureittien rakentaminen Vähäjärvi-sienimetsäntien väylän levennys.			-75 000	-90 000	-75 000	-70 000	-2 000	
5604	Venerantojen ja ranta-alueiden kehittäminen Rantaniityn puistosuunnitelman toteutus ja Pereen venerantojen viimeistelyt.		-33 033	-50 000	-80 000	-20 000	-20 000		-2 667
5605	Liikenneturvallisuusjärjestelyt Liikenneturvallisuusohjelman mukaiset hankkeet.		-11 475	-50 000	-150 000	-50 000	-50 000		-3 333
5606	Viisaan liikkumisen investoinnit Viisaan liikkumisen suunnitelman toimenpiteet.		-5 847	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000		-1 333
5610	Vähä-Vaitti - Keskisentie yhdysvesijohto	-350 000		-300 000	-350 000				
5613	Satamakadun jätevesipumppaamo			-600 000	-600 000	-70 000			
5614	Pereentien kevyenliikenteenväylä Pereentien kevyenliikenteenväylän suunnittelutyö 2024 ja toteutus 2025.			-50 000	-70 000	-350 000			
5616	Loukonlahden liikuntapaikka Liikuntapaikkojen yleis- ja rakennussuunnittelu.				-150 000	-50 000			
5617	Sorkkalantien kevyenliikenteenväylä Sorkkalantien kevyenliikenteenväylän tiesuunnittelu. MAL-hanke. Suunnittelutyö yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.				-75 000	-50 000			
5700	Yhdyskuntatekniikka nimeämättömät kohteet			-80 000	-80 000	-80 000			
Investoinnit yhteensä									
	Tulot		146 893	50 000	625 000	100 000	100 000		
	Menot		-18 458 598	-16 667 000	-26 977 000	-13 765 000	-6 740 000		
	Netto		-18 311 705	-16 617 000	-26 352 000	-13 665 000	-6 640 000		

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta	10 665 248	11 922 908	8 042 540	8 073 662	8 287 103
Vuosikate	14 138 915	13 157 908	11 732 540	11 704 662	11 882 103
Satunnaiset erät, netto					
Tulorahoituksen korjaukset	-3 473 667	-1 235 000	-3 690 000	-3 631 000	-3 595 000
Investointien rahavirta	-16 031 922	-18 882 000	-22 662 000	-10 034 000	-3 045 000
Investointimenot	-19 652 482	-20 167 000	-26 977 000	-13 765 000	-6 740 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin			525 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 620 560	1 285 000	3 790 000	3 731 000	3 695 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 366 674	-6 959 092	-14 619 460	-1 960 338	5 242 103
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000	10 000 000	25 000 000	15 000 000	10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 050 000	-10 326 000	-12 484 000	-13 737 000	-14 040 000
Pitkäaikaisten lainojen nettolisäys	-1 550 000	-326 000	12 516 000	1 263 000	-4 040 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 280 060				
Rahoituksen rahavirta	1 730 060	-326 000	12 516 000	1 263 000	-4 040 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-3 636 614	-7 285 092	-2 103 460	-697 338	1 202 103
Rahavarat 31.12.	7 839 979	554 887	-1 548 573	-2 245 911	-1 043 808
Rahavarat 1.1.	11 476 593	7 839 979	554 887	-1 548 573	-2 245 911
Tunnusluvut					
Investointien tulorahoitus%	72	65	44,4	85	176
Lainanhoitokate	1,3	1,3	0,9	0,9	0,8
Lainakanta 31.12. milj. €	53 225	62 799	75 315	76 578	72 538
Lainat €/asukas	2 608	3 019	3 536	3 529	3 282
Asukasluvu	20 405	20 800	21 300	21 700	22 100
Asukasluvun kasvu hlöä	199	395	500	400	400
Asukasluvun kasvu %	1,0	1,9	2,4	1,9	1,8

Yhteenveto sitovista eristä

Yhteenveto sitovista eristä

ulkoiset ja sisäiset erät 1 000 €	Tuloarviot	Määrärahat
KÄYTTÖTALOUSOSA		
Keskusvaalilautakunta	92	-261
Tarkastuslautakunta		-75
Kunnanhallitus	6 042	-11 006
Sivistyslautakunta	2 509	-56 150
Yhdyskuntalautakunta	20 022	-22 493
Ympäristöterveyslautakunta	2 105	-2 325
TULOSLASKELMAOSA		
Verotulot	57 800	
Valtionosuudet	16 400	
Muut rahoitustuotot	408	
Korkokulut		-1 250
Muut rahoituskulut		-84
INVESTOINTIOSA		
Maa-alueet	100	-1 500
Arvopaperit		-3 750
Irtain omaisuus		
Sivistyslautakunta		-5 317
Yhdyskuntalautakunta		-300
Talonrakennus	525	-6 880
Yhdyskuntatekniikka		-9 230
RAHOITUSOSA		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-12 484

Vesi huol t o l a i t o s

Tehtävä

Pirkkalan kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävänä on hoitaa kunnan vesi- ja viemärlaitostoimintaa lakien ja viranomais määräysten mukaisesti. Kunnan keskeisenä

tehtävänä on vesihuollon kehittäminen tulevaisuuden tarpeet ja toimintavarmuus huomioiden.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Pirkkalan kunnalla ja Tampereen Vesi liikelaitoksella on vuosiksi 2011–2041 yhteistyösopimus veden jakelusta ja puhdistamisesta sekä verkoston ylläpidosta. Vuoden 2023 aikana sopimus päivitettiin vastaamaan tilannetta, jossa jätevesien puhdistus on siirtynyt Keskuspuhdistamo Oy:lle. Uusi sopimus tulee voimaan Keskuspuhdistamon toiminnan käynnistyessä. Tampereen veden yhtiöittämisen myötä tehdyt sopimukset siirtyvät Tampereen Vesi Oy:lle 1.1.2024.

laitteistoista. Vuokran määrä tarkastetaan vuosittain käyttöomaisuuden tasearvon muutosten mukaisesti. Vesihuollon käyttömaksu on sidottu kertoimella 1,2 Tampereen Veden maksuihin. Pirkkalan kunta määrittelee vesihuollon liittymismaksut ja saa niistä tulevat tulot. Liittymismaksujen yksikköhinta ja tonttiliittymien rakentamiskorvaukset on sidottu maarakennusindeksiin kokonaisindeksiin edellisen vuoden syyskuun indeksiin perusteella. Maksujen ja korvausten tarkastamisajankohta on vuoden vaihe.

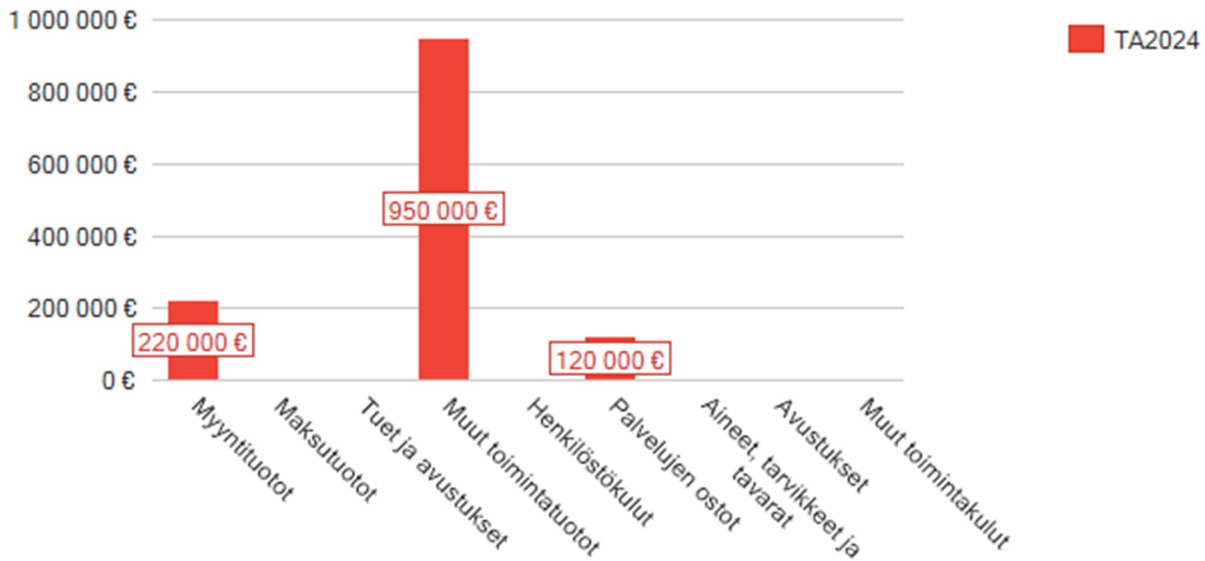
Tampereen Vesi vastaa asiakaspalvelusta, kuten vesihuollon liittymissopimuksista, laskutuksesta, liitoslausunnoista ja karttapalvelusta. Pirkkalan kunnan vesihuoltolaitos vastaa olemassa olevan vesihuoltoverkoston saneerauksesta ja uuden vesihuoltoverkoston rakentamisesta.

Tavoitteena on saneeraussuunnitelmassa vuodelle 2024 määriteltyjen hankkeiden toteuttaminen. Satamakadun pumppaamon saneeraustyö jatkuu. Urakka valmistuu keväällä 2024. Satamakadun pumppaamo muutetaan ja varustellaan toimimaan tilanteessa, jossa jätevedet johdetaan Keskuspuhdistamo Oy:n siirtolinjaan.

Pirkkalan kunta omistaa vesihuoltolaitoksen vesihuoltoverkostoineen. Tampereen Vesi maksaa käyttöoikeusvuokraa verkostoista ja niihin liittyvistä

Vuoden 2024 aikana tarkastellaan haja-asutusalueen toiminta-alueiden päivitystarpeet.

Talous	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot, ulkoiset	1 046 265	1 080 000	1 170 000	1 251 329	1 101 582
Toimintakulut, ulkoiset	-94 990	-120 000	-120 000	-124 951	-128 471
TOIMINTAKATE	951 275	960 000	1 050 000	1 126 378	973 111
Poistot ja arvonalentumiset	-808 812	-782 300	-813 212	-795 400	-760 800

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Taloudellisuus			
Taksat (alv 0 %)			
Puhdas vesi, €/m ³	1,44	1,48	
Jätevesi, €/m ³	2,35	2,47	

TULOSLASKELMA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	1 046 265	1 080 000	1 170 000	1 251 329	1 101 582
Toimintamenot	-94 990	-120 000	-120 000	-124 951	-128 471
Toimintakate	951 275	960 000	1 050 000	1 126 378	973 111
Rahoitustuotot ja kulut					
Korvaus peruspääomasta	-73 524	-74 000	-74 000	-74 000	-74 000
Vuosikate	877 751	886 000	976 000	1 052 378	899 111
Poistot ja arvonalentumiset	-808 812	-782 300	-813 212	-795 400	-760 800
Tilikauden tulos	68 939	103 700	162 788	256 978	138 311

INVESTOINNIT	TA 2024	TS 2025	TS 2026	
Alueellinen yhdyskuntatekniikka				
5201	Turri, kaava 241 (Soukonlahden asuinalue)	175 000	175 000	150 000
5203	Kyösti kaava 191 (Väinönk. asuinalue)		100 000	100 000
5217	Vähä-Vaitti ja Linnaka k 244	1 300 000	1 600 000	0
5218	Killon kaava, 251 (Killonvainio)	366 667	266 667	266 667
5224	Loukonlahti, kaava 250			
5225	Pereen as.muutos 262	66 667	66 667	0
5226	Kurikka, kaava 261	48 000	120 000	20 000
Yhdyskuntatekniikan saneeraushankkeet				
5501	Katujen ja vesihuollon saneeraus	1 066 667	1 066 667	1 066 667
Laajat yhdyskuntatekniikan investointihankkeet				
5610	Vähä-Vaitti-Keskisentie yhdysväylä	350 000		
5613	Satamakadun jätevesipumppaamo	600 000	70 000	
Yhteensä		3 973 001	3 465 001	1 603 334

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta	877 751	886 000	976 000	1 052 378	899 111
Vuosikate	877 751	886 000	976 000	1 052 378	899 111
Investointien rahavirta	-1 183 164	-2 723 667	3 973 001	3 465 001	1 603 334
Pysyvien vastaavien investoinnit	-1 183 164	-2 723 667	3 973 001	3 465 001	1 603 334
Toiminnan ja investointien rahavirta	-305 413	-1 837 667	4 949 001	4 517 379	2 502 445
Muut maksuvalmiuden muutokset	208 094	250 000	200 000	273 950	137 819
Rahoituksen rahavirta	208 094	250 000	200 000	273 950	137 819
Vaikutus maksuvalmiuteen	-97 319	-1 587 667	5 149 001	4 791 329	2 640 264

Liitteet

LISTA TILIVELVOLLISISTA

Luottamushenkilötoimielimet ja pormestari

Pormestari

Kunnanhallitus

Lautakunnat

Yksilöasioiden jaosto

Viranhaltijat

Kunnanhallitus

kansliapäällikkö

kehittämisohtaja

hallintojohtaja

talusjohtaja

henkilöstöjohtaja

elinkeinojohtaja

työllisyyspalveluiden päällikkö

riskienhallintasuunnittelija

suunnittelija

Sivistyslautakunta

sivistysjohtaja

varhaiskasvatuspäällikkö

opetuspäällikkö

vapaa-aikapäällikkö

Yhdyskuntalautakunta

yhdyskuntajohtaja

yhdyskuntatekniikan päällikkö

ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

tilapalvelupäällikkö

kaavoitusjohtaja

rakennustarkastaja

ympäristöpäällikkö

Ympäristöterveyslautakunta

ympäristöterveyspäällikkö

Muut tilivelvolliset

Hallintosäännön I osan 3. luvun 1 §:n perusteella määrätyt tulosalueiden ja tulosyksiköiden esimiehet ja heidän sijaisensa.